

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till ändring av skjutvapenlagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att skjutvapenlagen ändras. Genom den föreslagna lagen genomförs det andra skedet av totalreformen av skjutvapenlagstiftningen. Förslaget innehåller närmast sådana ändringar och tillägg som grundar sig på nationella behov. Syftet med propositionen är fortfarande att begränsa den risk för våld och olycksfall som ansluter sig till skjutvapen samt förebygga brottslighet med anknytning till skjutvapen.

Hobbyverksamheter som ansluter sig till skjutvapen är mycket populära i vårt land och vi har av tradition en stark vapenkultur. Hittills har missförhållanden i anslutning till vapen användningen eller skjutvapenrelaterad brottslighet inte utgjort något samhällsproblem i Finland. Ett av propositionens syften är att bevara trygga och samtidigt ändamålsenliga förutsättningar för utövande av hobbyverksamhet med anknytning till skjutvapen i Finland.

Enligt propositionen skall förutom fysiska personer också sammanslutningar och stiftelser kunna få tillstånd att förvärva och inneha skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler. Då det gäller gassprayer föreslås att det skapas ett enklare och mera ändamålsenligt tillståndsförfarande. Dessutom föreslås att uppgifterna i anslutning till meddelandet av tillstånd för skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler i sin helhet överförs från länsstyrelserna till den vapenförvaltningsenhet som skall inrättas i samband med det ministerium som hanterar skjutvapenären. Till den nya vapenförvaltningsenheten koncentreras de viktigaste uppgifterna i anslutning till skjutvapen samt koordineringen och styrningen på nationell nivå av den juridiska regleringen

gällande skjutvapen. Det föreslås också att en särskild skjutvapensnämnd, som ger utlåtanden i vapenären och i vilken det skall ingå representanter för såväl myndigheter som behandlar vapenären som hobbyutövare, inrättas i anslutning till inrikesministeriet.

I fråga om näringar i vapenbranschen kommer det att föreskrivas att det skall krävas tillstånd för att i kommersiellt syfte få bedriva skjutbaneverksamhet och att ge undervisning i användningen av skjutvapen. Dessutom föreslås det att ett särskilt yrkesprov skall krävas för meddelande av näringstillstånd i vapenbranschen. Reglerna för vapenhanteringstillstånd föreslås utvidgas så, att ett sådant tillstånd kan meddelas också andra än personer som är anställda hos näringsidkare i vapenbranschen. Enligt förslaget skall tillstånd för överföring av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler från Finland till en annan europeisk stat kunna meddelas för viss tid. Det skall bli möjligt för vapensamlare att föra ett särskilt register över de skjutvapen de innehar i stället för att skaffa innehavstillstånd för vapnen. Vapenstöld är den vanligaste orsaken till att vapen hamnar i händerna på kriminella. Därför föreslås att särskilda krav skall uppställas för förvaringen av skjutvapen i sådana fall då en tillståndshavare skall förvara farliga och för kriminellt bruk särskilt lämpliga skjutvapen med stor eldkraft eller bärbara skjutvapen som lätt kan gömmas. För förebyggande av missbruk skall deaktiverade vapen och vapendelar, dvs. vapen och vapendelar som försatts i varaktigt obrukbart skick, i fortsättningen uppvisas för besiktning hos myndigheterna inom viss tid efter det att

de har förts in eller överförts till Finland. För effektivisering av tillsynen över skjutvapen som förs in till Finland från utlandet föreskrivs skyldighet för tullverket att meddela inrikesministeriet om privat införsel av skjutvapen och vapendelar.

Därutöver föreslås smärre ändringar i den gällande skjutvapenlagen.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2001.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	3
ALLMÄN MOTIVERING.....	6
1. Inledning.....	6
1.1. Lagstiftning och praxis.....	6
Skjutvapenlagen.....	6
Undantag från tillståndsplikten.....	6
Förvärv och innehav av skjutvapen.....	6
Tillståndsmyndighet	6
Idkande av näring i vapenbranschen samt ansvarig person	6
Utlåtanden som gäller skjutvapenlagens tillämpningsområde och vapentillstånd- särenden.....	7
Vapenhanteringstillstånd	7
Upphörande och återkallande av kommersiellt förhandssamtycke samt tillstånd för kommersiell införsel, utförsel, transitering och överföring	7
Överföring från Finland i kommersiellt syfte	7
Undantag från tillståndsplikten för överföring.....	8
Ansökan om vapentillstånd och sökandens byte av hemkommun	8
Rätt att föra register.....	8
Gassprayer	8
Förvaring.....	8
Deaktiverade skjutvapen som förs in i landet	9
Tullverkets anmälningsskyldighet	9
Tillstånd som meddelats före skjutvapenlagens ikraftträdande	9
1.2. Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet	9
Inledning.....	9
<i>Sverige</i>	10
<i>Norge</i>	12
<i>Danmark</i>	13
<i>Tyskland</i>	14
<i>Österrike</i>	16
<i>Storbritannien</i>	17
<i>Nederländerna</i>	18
<i>Frankrike</i>	18
<i>Spanien</i>	19
<i>Kanada</i>	20
1.3. Bedömning av nuläget	21
Undantag från tillståndsplikten.....	21
Förvärv och innehav av skjutvapen.....	21
Tillståndsmyndighet	21
Idkande av näring inom vapenbranschen samt ansvariga personer	21

Utlåtanden som gäller skjutvapenlagens tillämpningsområde och vapentillstånd- sären den.....	22
Vapenhanteringstillstånd	22
Upphörande och återkallande av kommersiellt förhandssamtycke samt tillstånd för kommersiell införsel, utförsel, transitering och överföring	22
Överföring från Finland i kommersiellt syfte	22
Undantag från tillståndsplikten för överföring.....	22
Ansökan om vapentillstånd och sökandens byte av hemkommun	22
Rätt att föra register	23
Gassprayer	23
Förvaring.....	23
Deaktiverade skjutvapen som förs in i landet	23
Tullverkets anmälningsskyldighet	24
2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen.....	24
2.1. Skjutbaneverksamhet som bedrivs i kommersiellt syfte och utbildning i användning av skjutvapen	24
2.2. Förutsättningar för sammanslutningar och stiftelser att bli förvärvstill- ståndshavare	25
2.3. Tillstånd för gassprayer	26
2.4. Förvaring av skjutvapen	26
2.5. Överföring och införsel av skjutvapen och vapendelar som försatts i va- raktigt obrukbart skick.....	27
2.6. Skjutvapennämnden.....	28
2.7. Vapenförvaltningsenheten	28
3. Propositionens verkningar	29
3.1. Ekonomiska verkningar	29
3.2. Verkningar i fråga om organisation och personal	30
3.3. Miljöeffekter	30
3.4. Verkningar med avseende på olika medborgargrupperns ställning	30
4. Beredningen av propositionen	31
4.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial	31
4.2. Remissutlåtanden.....	31
5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll.....	32
5.1. Samband med andra propositioner	32
5.2. Samband med internationella fördrag och åligganden	32
DETALJMOTIVERING.....	32
1. Lagförslag	32
2. Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	62
2.1. Ikraftträdande.....	62
2.2. Övergångsbestämmelser.....	62
3. Lagstiftningsordning.....	64
om ändring av skjutvapenlagen	65
BILAGA.....	78

PARALLELTEXTER.....	78
om ändring av skjutvapenlagen	78

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

1.1. Lagstiftning och praxis

Skjutvapenlagen

Skjutvapenlagen (1/1998) trädde i kraft den 1 mars 1998. Genom lagen genomfördes rådets direktiv om kontroll av förvärv och innehav av vapen (91/477/EEG), nedan vapendirektivet, samtidigt som den konvention som ingicks i Schengen den 19 juni 1990 om tillämpning av bestämmelserna i Schengenavtalet av den 14 juni 1985 om ett stegvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna bringades i kraft. På grund av att genomförandet av vapendirektivet bråskade beslöts det att reformen av vapenlagstiftningen skall ske i två etapper. Genom bestämmelserna i detta lagförslag genomförs nu i det andra skedet av reformen de gemenskapsbestämmelser som inte genomfördes i det första skedet.

Nedan redovisas innehållet i den gällande lagstiftningen om skjutvapen till den del den föreslås bli ändrad genom denna proposition.

Undantag från tillståndsplikten

Signalpistol är ett vapen som omfattas av bestämmelserna i skjutvapenlagen, och det krävs därför tillstånd för innehav, överföring till eller från Finland samt införsel av signalpistoler. Ombord på utländska fritidsfartyg och handelsfartyg kan just en signalpistol vara det hjälpmedel som används för signalering. Bestämmelserna om signalpistol tillämpas också på utländska tillståndshavare, vilket innebär att även en person som tillfälligt för in en signalpistol i landet ombord på sitt fartyg skall skaffa tillstånd att föra in eller överföra pistolen till finskt territorium samt tillstånd för innehav av pistolen under vistelsen i Finland.

Förvärv och innehav av skjutvapen

Enligt 45 § skjutvapenlagen kan tillstånd att förvärva och enligt 52 § tillstånd att inneha skjutvapen endast meddelas fysiska personer. Ett flertal sammanslutningar och stiftelser, t.ex. museer och skytteföreningar äger emellertid skjutvapen. Då det gäller dessa vapen har för det mesta en fysisk person som deltar i sammanslutningens eller stiftelsens verksamhet, exempelvis museichefen eller skytteföreningens ordförande, tvingats skaffa förvärvs- och innehavstillstånd för vapnen.

Tillståndsmyndighet

Den lokala polismyndigheten meddelar förvärvs- och innehavstillstånd för skjutvapen, vapen- delar, patroner och särskilt farliga projektiler. Förvärvstillstånd för särskilt farliga skjutvapen meddelas dock av länsstyrelsen. Länsstyrelsen fungerar som tillståndsmyndighet också då det gäller näringsstillstånd i vapenbranschen samt godkänner ansvariga personer och vapensamlare. Det har i fråga om meddelandet av dessa tillstånd ansetts att länsstyrelsen besitter sådan sak- kunskap som den lokala polismyndigheten inte nödvändigtvis har.

Idkande av näring i vapenbranschen samt ansvarig person

Enligt 20 § 2 mom. skjutvapenlagen räknas som näring i vapenbranschen handel med skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler, tillverkning av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler i kommersiellt syfte samt reparation och modifiering av skjutvapen och vapendelar i kommersiellt syfte. Någon annan verksamhet i kommersiellt syfte i anslutning till skjutvapen räknas inte in bland näringarna i vapenbranschen. En sådan verksamhet som faller utanför lagens tillämpningsområde är upprätthållande av kommersiell skjutbana samt att i kommersiellt syfte ge utbildning i vapenanvändning.

Enligt 20 § 3 mom. skjutvapenlagen kan tillstånd att idka näring i vapenbranschen meddelas endast om den sökande utnämner en ansvarig person som svarar för att verksamheten bedrivs enligt skjutvapenlagen och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den samt enligt tillståndsvillkoren. Den ansvariga personen godkänns av den länsstyrelse som meddelar näringstillståndet i vapenbranschen. En förutsättning för att en person skall godkännas som ansvarig person är bl.a. att personen är förtrogen med skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler på ett sådant sätt som en behörigen idkad näring i vapenbranschen kräver.

Utlåtanden som gäller skjutvapenlagens tillämpningsområde och vapentillståndsärenden

I synnerhet tillståndsärenden i anslutning till vapensamlade kräver att tillståndsmyndigheten har tillgång till extraordinär sakkunskap om skjutvapen och deras historia. I skjutvapenlagen ingår inte några bestämmelser som skulle ge tillståndsmyndigheten möjlighet att skaffa utlåtanden i ärenden som ingår i lagens tillämpningsområde. I 113 § 2 mom. skjutvapenlagen föreskrivs dessutom att tillståndsansökningar som gäller skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler, godkännande som vapensamlare samt beslut i en sådan sak är sekretessbelagda. Även sådana frågor i anslutning till skjutvapen som behandlas på internationell nivå kan kräva särskild sakkunskap.

Vapenhanteringstillstånd

Den som är anställd hos en vapennäringsidkare och som hanterar skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler skall ha i 27 § skjutvapenlagen avsett vapenhanteringstillstånd. Tillståndet ger innehavaren rätt att hantera skjutvapen eller andra föremål som faller inom skjutvapenlagens tillämpningsområde och som med stöd av ett tillstånd som utfärdats enligt skjutvapenlagen finns hos en vapennäringsidkare i vapenbranschen för att transporteras eller förvaras. Innehavaren av ett vapenhanter-

ingstillstånd behöver således inte särskilt tillstånd för innehav i fråga om de vapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler han hanterar. Tillståndet kan inte meddelas någon annan person än en som är anställd hos en vapennäringsidkare.

Upphörande och återkallande av kommersiellt förhandssamtycke samt tillstånd för kommersiell införsel, utförsel, transitering och överföring

39 § skjutvapenlagen innehåller bestämmelser om de grunder på vilka kommersiellt förhandssamtycke, kommersiellt införseltillstånd, kommersiellt införseltillstånd för gassprayer, kommersiellt överföringstillstånd, kommersiellt utförseltillstånd och kommersiellt utförseltillstånd för gassprayer upphör samt de grunder på vilka tillståndsmyndigheten skall återkalla sådana tillstånd. Grunder för återkallande är att det enligt destinationslandet finns hinder för överföringen, utförseln eller transiteringen samt i fråga om överföringstillstånd även att överföringsförhållandena inte längre är trygga. De ovannämnda tillstånden kan emellertid inte återkallas i sådana fall då förhållandena i destinationslandet efter det att tillståndet meddelats förändras så, att det skulle föreligga utrikes- eller säkerhetspolitiska hinder för meddelande av ett nytt tillstånd.

Överföring från Finland i kommersiellt syfte

Någon regelrätt gränsövervakning tillämpas inte i fråga om gränserna mellan medlemsstaterna i Europeiska unionen (EU). Enligt vapendirektivet förutsätter överföring av skjutvapen från en medlemsstat till en annan att avgångslandet har meddelat överföringstillstånd, för vilket förutsätts att destinationslandet har meddelat förhandssamtycke för överföringen. Om detta förfarande bestäms i 32 och 35 § skjutvapenlagen. Tillståndet gäller endast den överföring det meddelats för. Detta innebär att en tillståndssökande som regelbundet överför skjutvapen eller patroner från Finland till en annan medlemsstat inom Europeiska unionen är tvungen att ansöka om

tillstånd för varje överföring särskilt.

Undantag från tillståndsplikten för överföring

Enligt 80 § 3 mom. skjutvapenlagen kräver överföring av ett skjutvapen, en vapendel, patroner och särskilt farliga projektiler från Finland för privat ändamål inte särskilt tillstånd, om personen i fråga av varje transiteringsland som hör till EU och i destinationslandet har myndigheternas tillstånd att inneha föremålen. I de nordiska ländernas lagstiftning har det i detta avseende skett en tillnärmning, och i vissa fall berättigar ett tillstånd som meddelats i ett nordiskt land till innehav i ett annat nordiskt land. En överföring från Finland till t.ex. Sverige kräver enligt skjutvapenlagen alltid att ett särskilt överföringstillstånd meddelas i Finland, även om den svenska lagstiftningen i vissa fall tillåter en överföring till Sverige enbart med stöd av ett i Finland meddelat tillstånd för innehav.

Ansökan om vapentillstånd och sökandens byte av hemkommun

Enligt 42 § 3 mom. skjutvapenlagen skall ansökan om förvärvstillstånd lämnas in personligen till polisinspektionen i hemkommunen. Syftet med bestämmelsen är att garantera tillståndsmyndigheten en möjlighet att försäkra sig om att den som ansöker om tillstånd till sina personliga egenskaper kan anses vara sådan att han kan meddelas ett förvärvstillstånd. I praktiken leder detta till att en person som tidigare har besökt tillståndsmyndigheten alltid tvingas besöka den på nytt när han ansöker om ett nytt tillstånd.

Enligt 114 § skjutvapenlagen skall den som innehar ett tillstånd vilket berättigar till innehav av ett skjutvapen, en vapendel, patroner eller särskilt farliga projektiler och som bosätter sig inom ett annat härads område inom tre månader från det hemkommunen ändrades visa upp sitt tillståndsbevis på polisinspektionen i den nya hemkommunen för att nödvändiga anteckningar skall kunna göras i det register polisen för.

Rätt att föra register

I 19 § 1 mom. 3 punkten och 60 § skjutvapenlagen föreskrivs om en vapensamlares rätt att föra register över de vapendelar han förvärvat som alternativ till att utverka särskilda tillstånd som berättigar till innehav av vapendelarna. Alla vapensamlare är emellertid tvungna att utöver tillstånden för förvärv av de skjutvapen de har i sin ägo även utverka tillstånd för innehav av vapnen, trots att antalet vapen kan vara synnerligen stort. Enligt gällande lag har endast en innehavare av näringstillstånd i vapenbranschen rätt att föra register över de skjutvapen han innehar. Ansökningarna om tillstånd för innehav ger upphov till betydande merarbete för tillståndsmyndigheterna och dem som ansöker om tillstånden.

Gassprayer

Enligt 1 § skjutvapenlagen jämställs gassprayer med skjutvapen med vissa undantag. Tillståndsförfarandena då det gäller förvärv och innehav av gassprayer motsvarar tillståndsförfaranden för förvärv och innehav av skjutvapen. Tillstånd för förvärv och innehav av gassprayer kan enligt gällande lag enbart meddelas fysiska personer.

Förvaring

Enligt 106 § skjutvapenlagen skall skjutvapen förvaras inlåsta eller annars under lås eller så att en vapendel som hör till skjutvapnet förvaras separat. Inte heller när skjutvapen och vapendelar förvaras på detta sätt får de förvaras på ett sådant ställe från vilket de lätt kan stjälas. Enligt gällande lagstiftning föreskrivs det dock inte någon skyldighet att t.ex. skaffa särskilda vapenskåp ens i sådana fall då de vapen som skall förvaras är farliga och för kriminellt bruk särskilt lämpliga skjutvapen med stor eldkraft eller bärbara skjutvapen som lätt kan gömmas. Bestämmelser om särskilda krav på förvaringen gäller endast vapensamlare, i fråga om vilka polisen enligt 116 § 2 mom. skjutvapenlagen skall inspektera de lokaler där vapnen och vapendelarna skall förvaras innan tillstånd att förvärva det första skjut-

vapnet eller den första vapendelen i en samling meddelas.

Deaktiverade skjutvapen som förs in i landet

Innehavaren av ett tillstånd som berättigar till innehav av ett skjutvapen eller en vapendel skall enligt 112 § skjutvapenlagen inom 30 dagar från det skjutvapnet eller vapendelen försatts i varaktigt obrukbart skick, dvs. deaktiverats, visa upp vapnet eller vapendelen på polisinspektionen i hemkommunen. Syftet med bestämmelsen är att myndigheten skall kunna försäkra sig om att de ändringar som företagits i fråga om skjutvapnet eller vapendelen är sådana att vapnet eller vapendelen verkligen kan anses vara försatt i obrukbart skick. Det finns dock inte några som helst bestämmelser om uppvisande av skjutvapen som förs in till landet i deaktiverat skick.

Tullverkets anmälningsskyldighet

I 40 § skjutvapenlagen ingår bestämmelser om tullverkets skyldighet att göra en anmälan till det ministerium som behandlar skjutvapenärenden om införseln till Finland av vapen och vapendelar i kommersiellt syfte i enlighet med vad som bestäms närmare genom förordning. Det föreligger däremot inte någon skyldighet att göra anmälan om skjutvapen och vapendelar som förts in till landet med stöd av förvärvstillstånd för privat bruk, privat tillverkningsstillstånd eller privat införselstillstånd.

Tillstånd som meddelats före skjutvapenlagens ikraftträdande

Efter att skjutvapenlagen trädde i kraft den 1 mars 1998 övergick man till att använda ett centralt skjutvapenregister baserat på ADB. Den nya lagens ikraftträdande skedde dock så, att de tillstånd som meddelats med stöd av den gamla lagen angående skjutvapen och skjutföremål (33/1933) förblev gällande.

De tillstånd som meddelats efter att skjutvapenlagen trädde i kraft har nu förts in i vapenregistret. Uppgifterna om de tillstånd som meddelats innan skjutvapenlagen trädde

i kraft finns ännu i tillståndsmyndigheternas manuellt underhållna kartotek, men tillståndsmyndigheterna har dock delvis fört in även dessa, ofta bristfälliga, uppgifter i vapenregistret. Innehavarna av vapentillstånd som meddelats innan skjutvapenlagen trädde i kraft har ett tillståndsbevis av papp, medan innehavarna av tillstånd som meddelats efter att den nya lagen trädde i kraft har fått tillstånd i form av plastkort. Uppgifterna om de vapen för vilka meddelats tillstånd i form av plastkort och om deras innehavare har kontrollerats av tillståndsmyndigheterna, medan uppgifterna på de gamla tillstånden av papp inte har kontrollerats.

1.2. Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet

Inledning

Europeiska gemenskapernas kommission håller på att utarbeta den rapport om effekterna av genomförandet av vapendirektivet som förutsätts i artikel 17 i direktivet. Det har i viss utsträckning uttryckts missnöje med direktivets innehåll och dess ändamålsenlighet. Vapendirektivet kommer troligen att ändras inom de närmaste två åren.

På Förenta nationernas initiativ utarbetas som bäst en konvention om kampen mot organiserad brottslighet. I anslutning till konventionen upprättas ett protokoll om bekämpning av olaglig tillverkning och försäljning av skjutvapen, vapendelar och vapenkomponenter samt vapentillbehör, nedan eldvapenprotokollet. Enligt planerna skall eldvapenprotokollet stå klart före utgången av år 2000. Det torde komma att innehålla bestämmelser om bl.a. märkning av skjutvapen på ett tillräckligt identifierbart sätt, tillsyn över export och import av vapen samt särskilda anmälningsförfaranden, informationsutbyte, vapenförmedling och deaktivering i anslutning härtil.

Såväl ändringen av vapendirektivet som eldvapenprotokollet skapar, när de träder i kraft, ett behov av att ändra även den nationella skjutvapenlagstiftningen i Finland. Det är sannolikt att man efter det att den lag som föreslås i denna proposition har trätt i kraft tvingas inleda beredningen av det tredje ske-

det i totalreformen av Finlands skjutvapenlagstiftning. I samband därmed kommer vissa av nationella behov föranledda ändringar att beredas som inte kunnat tas med i denna proposition.

Tillsynen och regleringen i anslutning till skjutvapen har också i övrigt skärpts avsevärt på internationell nivå. Flera länder har gjort eller håller som bäst på att göra sina nationella författningar om vapen strängare. Jämfört med andra länder finns det en mycket stor mängd skjutvapen i Finland. Sport- och fritidsskytte är populärt i Finland, och vi har en traditionell vapenkultur grundad på till stora delar historiska orsaker. Problem i anslutning till skjutvapen har tills vidare inte uppträtt i samma utsträckning som i många andra länder. Oberoende av utvecklingen i utlandet är det dock skäl för Finland att fortfarande sträva efter att de nationella sport- och fritidsverksamheter som omfattar skjutvapen fortfarande utövas på ett ändamålsenligt sätt under så säkra förhållanden som möjligt.

Sverige

År 1993 fanns det i Sverige 781 521 innehavare av vapentillstånd och 2 167 591 lovliga vapen. Invånarantalet i Sverige är ungefär nio miljoner.

Polisen skall föra register över lovliga skjutvapen och beslut i vapentillståndsärenden. Dessa lokalt förda register innehåller uppgifter om såväl tillståndshavare som vapennäringsidkare. Registren över tillståndshavare förs med hjälp av ADB, men i fråga om vapennäringsidkarna förs registret manuellt. Ett centralt, riksomfattande ADB-register planeras. Det nya vapenregistret skall innehålla uppgifter om innehavare av vapentillstånd, vapennäringsidkare och skjutvapen. Även i fortsättningen skall polisdistrikten svara för införandet av uppgifterna i registret.

Förvärv och innehav av skjutvapen och patroner förutsätter tillstånd av polisen. Tillstånd kan meddelas med samlarhobby, jakt eller sportskytte som grund. Tillstånd kan förutom fysiska personer meddelas också statligt kontrollerade skyttesammanslutningar. Vissa offentligrättsliga eller offentligrättsligt understödda museer kan ges tillstånd för vapen som skall ingå i samling-

arna. Museerna skall stå under länsstyrelsens tillsyn. Vapentillstånd kan också meddelas auktoriserade bevakningsföretag. Bevakningsföretagen kan låna ut vapnen till de vakter vilka polisen har meddelat tillstånd för innehav av ifrågavarande vapen. Det egentliga tillståndet står i bevakningsföretagets namn och den anställda vakten har i sin tur tillstånd att låna vapnet. Det är inte möjligt att få parallelltillstånd för skjutvapen i Sverige.

I Sverige har föreningar sedan länge kunnat få tillstånd för innehav av skjutvapen. De viktigaste förutsättningarna för att föreningar skall meddelas innehavstillstånd är att föreningens verksamhet är godtagbar samt att förvaringen av vapnen är ändamålsenlig. Föreningen skall också kunna visa att den har en fungerande administration samt en för verksamheten ansvarig styrelse. I den svenska vapenlagen (1996:67) och vapenförordningen (1996:70) nämns de skytteförbund vid namn som kan meddelas tillstånd för innehav av vapen. Till dessa förbund hör bl.a. Svenska pistolskytteförbundet, Svenska sportskytteförbundet, Svenska Skidskytteförbundet, Sveriges Militära Idrottsförbund och Svenska jägareförbundet. Också förbundens medlemsföreningar kan meddelas vapentillstånd avsett för sammanlutningar. Det finns ett stort antal lokala föreningar i Sverige som tillhör de ovan nämnda förbunden. Cirka 350—400 föreningar har tillstånd att inneha också automatvapen. Frivilliga försvarsorganisationer kan också meddelas tillstånd för innehav av skjutvapen.

I Sverige skall skjutvapen förvaras i låsta utrymmen, t.ex. lådor eller säkerhetsskåp, så att obehöriga inte kan komma åt dem. Om detta inte är möjligt, skall vapnet tas i delar så att det inte är funktionsdugligt. Vapnet och de vitala delarna samt patronerna skall förvaras på skilda ställen. Den som ansöker om vapentillstånd skall i ansökningsblanketten uppge hur han ämnar förvara vapnet. En del av tillståndsmyndigheterna kräver att den sökande skall visa kvitto på att ett vapenskåp har köpts. De flesta tillståndsmyndigheter ger den sökande anvisningar om hur vapen skall förvaras. Vapentillståndet kan också innehålla vissa villkor gällande förvaringen av

vapnet. Rikspolisstyrelsen har utfärdat närmare anvisningar om vapnets vitala delar, vapenskåp, andra säkra förvaringsställen och förvaring av vapendelar skilda från varandra. Vapenskåp som uppfyller vissa standardkrav kallas i Sverige säkerhetsskåp. Vapen kan förvaras även i ett annat låst skåp, men även ett sådant skåp skall uppfylla vissa säkerhetskrav.

Om en innehavare av vapentillstånd inte själv kan uppbevara sitt vapen, kan han för högst tre år lämna vapnet till förvaring hos en person som fyllt 18 år och inte kan antas missbruka vapnet. Underrättelse om arrangemanget skall göras skriftligen till polisen. Av underrättelsen skall även framgå hur vapnet kommer att förvaras. Den person hos vilken vapnet förvaras får använda det endast om han har tillstånd att använda ett vapen av samma typ.

I Sverige ingår bestämmelserna om vapennäringsidkare skall förvara vapen i vapenförordningen. Polisen skall godkänna de utrymmen och lokaler där vapnen skall förvaras innan en vapennäringsidkare kan meddelas tillstånd att inleda sin verksamhet. Polisen skall minst en gång per år granska köp- och försäljningsförteckningarna samt, om det finns skäl till det, också näringsidkarens vapenlager. Polisen har rätt att inspektera förvaringslokalerna endast hos vapennäringsidkare. Förvaringslokalerna hos andra personer samt sammanslutningar som innehar skjutvapen kan inspekteras endast om förutsättningarna för husrannsakan är uppfyllda.

I Sverige bereds för närvarande en ändring som innebär att förvaring av vapnets delar skilda från varandra inte längre kommer att vara en tillräcklig säkerhetsåtgärd, utan det skall bli obligatoriskt att förvara vapen i vapenskåp som uppfyller säkerhetsstandarderna. Kraven på förvaringen av vissa mindre farliga vapen kommer dock att förbli som förut. Sådana vapen är bl.a. signalvapen, tillståndspliktiga luftvapen och vapen som inte längre kan avfyras. Avsikten är att möjligheten att lämna vapen för förvaring hos en annan person skall utvidgas, även om huvudregeln skall vara att tillståndshavaren själv förvarar sitt vapen. Det skall också i fortsättningen krävas tillstånd för att vapen skall få lämnas

för förvaring hos en annan person. Det är också meningen att tillståndsmyndigheten skall få större befogenheter än för närvarande att kontrollera hur vapen förvaras. Om polisen i vapentillståndet uppställer villkor för förvaringen av vapnet, skall polisen senare ha rätt att kontrollera hur vapnet förvaras i tillståndshavarens bostad. Underlåtenhet att följa bestämmelserna om förvaring skall också bli en straffbar handling, varvid bestämmelserna om husrannsakan skall kunna tillämpas inom rimliga gränser.

Den som har fått tillstånd att inneha ett visst vapen för skjutning får utan särskilt tillstånd även skaffa patroner. Ett vapentillstånd som inte innebär tillstånd att skjuta med vapnet, utan som har meddelats t.ex. på grund av vapnets samlar- eller affektionsvärde, berättigar inte till anskaffning av patroner. Polisen kan i sådana fall meddela ett separat tillstånd som berättigar till anskaffning av patroner. Huvudprincipen är dock att tillstånd som baserar sig på vapnets samlar- och affektionsvärde meddelas enbart för förvaring. Härvid kan det också krävas att vapnet försätts i obrukbart skick. Enligt vapenlagen i Sverige kan tillstånd krävas även för deaktiverade vapen. Några bestämmelser om det tekniska utförandet av deaktiveringen föreligger inte, men ett deaktiverat vapen skall visas upp för polisen.

Vid ansökan om tillstånd för innehav av vapen skall vapnets tillverkningsnummer meddelas. Om vapnet inte har något tillverkningsnummer, skall något annat kännetecken meddelas med hjälp av vilket vapnet kan identifieras. I Sverige föreligger det för närvarande inte någon skyldighet att märka alla vapen, eftersom det är oklart vem som skulle svara för kostnaderna. Ett annat skäl är att innehavarna av värdefulla vapen motsätter sig detta. När det centraliserade vapenregistret tas i bruk är det dock meningen att det skall krävas att alla vapen är märkta på ett sätt som tillåter identifiering.

Sprayer som innehåller tårgas och därmed jämförbara anordningar är tillståndspliktiga i Sverige och vapenlagens bestämmelser om skjutvapen i vapenlagen gäller också gassprayer. Innehav, köp och införsel av gassprayer är därmed tillståndspliktig verksamhet. Tillståndspliktiga är dock endast

sådana gassprayer som innehåller tårgas eller därmed jämförbara ämnen. Tillstånd för innehav av gasspray kan ges om personen kan visa att han behöver sprayen. I praktiken är det emellertid mycket svårt att erhålla tillstånd för gasspray i Sverige. I regel meddelas tillstånd inte i försvarssyfte, dvs. för skydd av den personliga integriteten eller för skydd av egendom. Deltagande i användarutbildning utgör inte någon förutsättning för att tillstånd skall meddelas.

För att tillstånd skall erhållas med jakt som motivering förutsätts avläggande av jägarexamen. Examenskraven är omfattande. Examensproven ordnas privat, men provledaren är en av polisen godkänd person. En person som önskar erhålla tillstånd för handvapen eller automatvapen för prickskytte, skall avlägga ett skytteprov för att visa att han kan hantera vapen på ett säkert sätt. Sådana prov ordnas av privata skytteföreningar och kraven är uppställda av de centrala skytteförbunden. Ett godkänt skytteprov är en förutsättning för meddelande av tillstånd.

Norge

Enligt uppskattning finns i Norge ca 720 000 registrerade skjutvapen samt dessutom ca 500 000—600 000 oregistrerade hagelgevär. Invånarantalet i Norge är ungefär fyra miljoner.

Norges gällande vapenlag är från 1961. Lagen ändrades 1978, då registrering infördes för hagelgevär med pumpfunktion och för halvautomatiska hagelgevär. Genom den ändring av lagen som gjordes 1990 utvidgades registreringsplikten till att omfatta alla hagelgevär. Ändringen gällde dock inte vanliga hagelgevär som skaffats före 1990 års lagändring. I Norge finns det således alltjämt i medborgarnas besittning helt lagliga hagelgevär som dock inte är registrerade. Den senaste ändringen i Norges vapenlag trädde i kraft 1998. Då skärptes bl.a. bestämmelserna om utlåning av vapen och villkoren för erhållande av tillstånd. Dessutom fick polisen rätt att kontrollera hur privatpersoner förvarar sina skjutvapen, om bara tillståndshavaren meddelas om inspektionen på förhand.

Norge har ännu inte något centraliserat

ADB-baserat vapenregister, men ett sådant planeras som bäst. Det finns 54 polisdistrikt i Norge och varje distrikt upprätthåller ett eget vapenregister. Dataskyddsmyndigheterna gav i maj 1998 polisdistrikten rätt att sköta registren med hjälp av ADB. För närvarande förs ungefär hälften av registren manuellt och hälften med hjälp av ADB. Målet är att öka andelen polisdistrikt som för register med hjälp av ADB. Dessa register skall sedan så småningom bilda ett riksomfattande register.

I Norge meddelas vapentillstånd med motiveringen jakt, sportskytte, vapensamlade, minnesföremål och skydd, dvs. skydd av den personliga integriteten eller skydd av egendom. I Norge kan även sammanslutningar få vapentillstånd. Bland annat skytteföreningar kan erhålla tillstånd för förvärv och innehav av vapen. Dessa vapen är avsedda att lånas ut eller överlåtas till medlemmarna för övning eller tävlingsskytte. För att få låna ett vapen krävs 18 års ålder eller föräldrarnas tillstånd. Om vapnet används endast på skjutbana, kan ett vapen lånas ut även till en person yngre än 18 år utan föräldrarnas samtycke. I samband med att vapnet överlämnas till låntagaren skall även överlämnas en kontrollsedel med uppgifter om föreningen och vapnet samt låntagarens personuppgifter. Kontrollsedeln fungerar som vapentillstånd och gäller ett år från den dag sedeln är utställd. Skytteföreningen skall upprätthålla en förteckning med uppgifter om föreningens alla vapentillstånd, låntagaruppgifter, lånedatum, datum för återlämnande, uppgifter om vapnen och uppgifter om ansvarig person i föreningen.

Även bevakningsföretag, banker och andra företag som behöver vapen kan meddelas vapentillstånd. Dessa vapen kan lånas ut till företagets anställda om de behöver vapen för utförandet av sina arbetsuppgifter. Sådana vapen får inte vara effektivare än vad arbetsuppgifterna förutsätter. Företaget skall utse en person som ansvarar för överlåtelsen av vapen till de anställda samt för användningen och förvaringen av vapnen. Den ansvariga personen skall vara pålitlig och även beträffande övriga personliga egenskaper lämplig för uppgiften. I regel bör han ha fyllt 18 år. Utom arbetstid skall vapnen förvaras omsorgsfullt och på det ställe som arbetsgivaren

har anvisat. Arbetsgivaren ger den anställda en kontrollsedel varav framgår uppgifter om arbetsgivaren och dennes vapentillstånd, uppgifter om vapnet samt den anställdes personuppgifter. Kontrollsedeln fungerar som vapentillstånd. Om tillståndet gäller en pistol eller en revolver, skall den anställda alltid bära kontrollsedeln med sig. Arbetsgivaren skall föra en förteckning över utlånade vapen, i vilken antecknas uppgifter om arbetsgivarsammanslutningen, alla de vapentillstånd sammanslutningen innehar, uppgifter om ansvarig person och om de anställda till vilka vapen har utlånats. Om en anställd övergår till andra uppgifter eller om arbetsgivaren så kräver, skall vapnet omedelbart återlämnas till arbetsgivaren.

I Norge meddelas inte parallelltillstånd för vapen, men utlåning av ett vapen som ägs av en privatperson till en annan i högst fyra veckor är möjlig. Den som lånar vapnet måste vara lämpad för att handha vapen. Vapen får inte lånas ut till en person som fått sitt vapentillstånd indraget eller till en person som har ansökt om vapentillstånd men inte meddelats ett sådant. Den som lånar vapnet måste dessutom ha fyllt 18 år. Det är i vissa fall möjligt att låna ut ett vapen till en person som är 16—17 år gammal, om lånetiden är kort, övervakningen noggrann och låntagarens föräldrar har givit sitt samtycke till överlåtelsen av vapnet. Mottagaren av vapnet måste ge överlåtaren ett lånebevis, i vilket har antecknats bägge parter personuppgifter, numret på överlåtarens vapentillstånd, uppgifter om vapnet, vapnets användningsändamål och lånetiden. En pistol eller revolver kan lånas ut till en annan person endast för reparation eller annan motsvarande åtgärd. Dessutom skall den som mottar vapnet ha fyllt 21 år. Till en person som har tillstånd att inneha vapen eller till vilken ett vapen lovligt har lånats ut får också patroner överlåtas eller säljas. I övriga fall krävs särskilt, av polisen meddelat tillstånd för anskaffning av patroner.

Den som innehar ett skjutvapen skall se till att inte obehöriga kan komma i besittning av det. Vapen skall förvaras under lås eller så att en del som är väsentlig för vapnets funktion har lösgjorts och förvaras separat i ett låst förvaringsutrymme. Patroner skall alltid för-

varas på ett annat ställe än vapnet. Polisen kan meddela särskilda föreskrifter om förvaringen av vapen som hör till en samling. En vapenaffär skall förvara sina vapen i ett lager som är godkänt av polis- och räddningsmyndigheter. Antalet vapen som får förvaras i en affär är begränsat. Patroner får uppbevaras i en affär med polisens tillstånd. Om mer än 5 000 patroner förvaras i en affär krävs specialtillstånd på grund av brand- och explosionsrisken. Patroner måste förvaras i ett låst skåp. Norges vapenlag innehåller för tillfället inte några bestämmelser om serienummer eller annan särskild märkning på vapen med tanke på identifiering. Endast tillverkarens eventuella serienummer används för identifiering av vapnet. Norge har inte heller några bestämmelser om deaktivering av skjutvapen, men det norska justitiedepartementet bereder som bäst en ändring i fråga om denna omständighet.

Bestämmelser om gassprayer ingår i vapenlagen. Gassprayer som innehåller tårgas är tillståndspliktiga och polisen meddelar tillstånden. Sprayer som innehåller endast doft- eller färgämnen är inte tillståndspliktiga.

I Norge krävs inte något tillstånd för att ge undervisning i vapenhantering.

Danmark

Den danska lagen gällande vapen och sprängämnen gavs 1994. Denna lag ändrades senast 1997. I Danmark kan jakt-, sportskytte eller samlarhobby utgöra grund för vapentillstånd. Tillstånd för innehav av vapen kan även fås på grund av yrke eller befattning, om vapnet behövs i arbetet.

I Danmark kan vapentillstånd meddelas både privatpersoner och sammanslutningar. Exempelvis museer och vapensamlingar kan få vapentillstånd. Därutöver kan skytte- och jaktföreningar meddelas vapentillstånd. Föreningarna skall ha tillgång till en skjutbana där medlemmarna kan skjuta med de vapen som föreningen äger. Sammanslutningar kan få vapentillstånd om det finns en ansvarig person i sammanslutningen som uppfyller de krav som lagen ställer på en person som kan få vapentillstånd. Den ansvariga personen skall anses vara en omsorgsfull person och

även annars till sina personliga egenskaper och sitt levnadssätt vara lämpad att inneha skjutvapen. En förutsättning för meddelande av vapentillstånd är också att vapnen förvaras på ett ändamålsenligt sätt. Om en förening äger mer än 25 vanliga skjutvapen eller mer än 10 särskilt farliga skjutvapen, såsom t.ex. pistoler eller vapen med funktionssättet själv-laddande enkelskott, skall vapnen förvaras i säkerhetsskåp som uppfyller säkerhetsföreskrifterna eller i ett låst förvaringsutrymme med ståldörr. Dessutom skall de delar som är väsentliga för vapnets funktion lösgöras och förvaras separat i ett låst säkerhetsskåp. I andra fall än de som nämns ovan skall vapnen och de delar som är väsentliga för deras funktion förvaras åtskilda från varandra i ett låst säkerhetsskåp. De krav som ställs på skåpen är i detta falla lindrigare. Polismästaren kan dessutom för jakt- och skytteföreningar som äger vapen uppställa särskilda krav beträffande förvaringen och förvaringsplatsernas inbrottsäkerhet. Polisen kan dessutom inspektera skytte- och jaktföreningarnas förvaringsutrymmen för vapen när som helst.

I Danmark för varje polisdistrikt in de skjutvapen som finns i distriktet i ett register. Något centralt, riksomfattande ADB-register över vapnen finns ännu inte, men ett sådant planeras. För oräfflade, högst 12-kalibers tvåpatroniga hagelgevär, där längden på pipan är minst 55 cm krävs inte vapentillstånd om ägaren innehar jaktkort eller särskilt tillstånd för samlare. Man planerar dock att införa tillstånd för alla typer av hagelgevär i Danmark. Dessutom planerar man att införa skyldighet att visa upp vapnet för polisen inom en viss tid efter att tillstånd för vapnet har meddelats. För närvarande behöver tillståndshavaren i praktiken aldrig visa upp det vapen för polisen för vilket han har anhållit om förvärvstillstånd, utan han skall endast muntligen meddela de uppgifter om vapnet som skall anges i tillståndet. I praktiken varierar dock tillståndsförfarandet i olika polisdistrikt.

Det danska justitieministeriet planerar kungörandet av två separata vapenförteckningar. I det ena skall alla de vapen förtecknas för vilka tillstånd kan meddelas och i det andra alla sådana vapen ingå för vilka tillstånd inte

kan meddelas. Dessutom planeras inrättandet av en statlig vapentillståndsmyndighet. Myndighetens uppgift skall vara att bl.a. uppställa allmänna villkor för meddelande av vapentillstånd samt att fungera som sakkunnigorgan i lagstiftningsärenden och andra frågor i anslutning till vapen.

I Danmark är deaktivering av vapen inte en tillståndspliktig verksamhet och vapenlagen innehåller inte några bestämmelser om sådan verksamhet. Att ett vapen är försatt i obrukbart skick kan i vissa fall dock utgöra ett villkor för meddelande av vapentillstånd. Skjutvapnen är inte försedda med någon annan identifieringsmärkning än det serienummer tillverkaren eventuellt försett vapnet med. Om vapnet inte har något serienummer, behöver det inte heller märkas på ett sätt som tillåter identifiering.

Bestämmelser om gassprayer ingår i Danmarks vapenlag. Förvärv, innehav, överlåtelse, marknadsföring och införsel är förbjudet utan tillstånd av den lokala polisen.

De som ger undervisning om vapenhantering, med miljö- och energiministeriets eller skogs- och naturstyrelsens tillstånd, kan överlåta vapen till de personer de undervisar i samband med undervisningstillfället, om undervisningen sker på en skjutbana eller på annat särskilt ställe avsett för skytte och den som undervisar övervakar verksamheten.

Tyskland

Enligt beräkningar finns det åtminstone tio miljoner lovliga skjutvapen i Tyskland. Antalet tillståndshavare är ungefär två miljoner. Av tillståndsinnehavarna är ca 80 % sportskyttar. Invånarantalet i Tyskland är ca 81 miljoner.

Förvärv av skjutvapen i Tyskland förutsätter tillstånd av myndigheterna. Som tillståndmyndighet fungerar i regel den lokala polisen. Polisen för även register över vapenägarna med detaljerade uppgifter om vapnen. Också de som idkar näring i vapenbranschen skall föra register över tillverkning och överlåtelser av vapen. I samband med vapenköp för näringsidkaren in köparens personuppgifter och uppgifter om köpta vapen och skjutförnödenheter i registret.

Tillstånd till skjutvapen kan fås på grundval av jakt, sportskytte, samlarhobby eller skydd. Ett tillstånd för innehav av vapen på grundval av samlarhobby berättigar inte till inköp av patroner eller andra skjutförnödenheter. För att en samlare skall kunna skaffa patroner krävs att han meddelas ett särskilt tillstånd av myndigheterna för detta ändamål. För erhållande av tillstånd skall sökanden vara pålitlig och hans personliga egenskaper i övrigt vara sådana att han är lämpad att inneha vapen. Dessa krav gäller såväl fysiska som juridiska personer. I Tyskland kan därmed även sammanslutningar meddelas vapentillstånd. En medlem av en sammanslutning kan inte få ett normalt innehavstillstånd för de vapen som sammanslutningen äger. Medlemmar och anställda kan dock ges rätt att använda de vapen sammanslutningen äger. Sammanslutningen skall i sådana fall anmäla detaljerade uppgifter om de personer för vilka ett sådant tillstånd önskas. Myndigheterna granskar dessa personers lämplighet att inneha vapen. Om det inte föreligger några hinder för detta, meddelas personerna rätt att använda sammanslutningens vapen.

I Tyskland skall vapen förvaras så, att inte obehöriga kan komma i besittning av det. Inrikesministeriet i Tyskland har utfärdat en detaljerad rekommendation till tillståndsmyndigheter och innehavare av vapentillstånd om förvaringen av vapen. Enligt rekommendationen skall vapen förvaras i godkända vapenskåp. Högst fem vapen får förvaras i en låst, väggfast ställning. Handvapen måste alltid förvaras i vapenskåp. Huvudregeln är att ju större mängd eller ju farligare vapen, desto säkrare skall förvaringen vara. I inrikesministeriets rekommendation ges också råd om hur bostadens ytterdörrar och fönster kan göras mera inbrottsäkra.

En myndighet som meddelar vapentillstånd har också rätt att uppställa villkor gällande förvaringen av vapnet. Enligt Tysklands vapenlag är vapenskåp inte obligatoriska, men i praktiken förutsätter myndigheterna att ett sådant skaffas. Myndigheterna har inte möjlighet att kontrollera hur privatpersoner förvarar sina skjutvapen, om det inte har framkommit omständigheter som berättigar

till husrannsakan. Enligt det tyska utrikesministeriet planeras en ändring i fråga om detta, och det torde i framtiden bli möjligt att kontrollera hur privatpersoner förvarar sina vapen. Hur vapennäringsidkare förvarar skjutvapen kan kontrolleras redan med stöd av gällande lag.

Enligt den tyska vapenlagen skall vapen förses med serienummer. Vapentillverkaren skall märka vapnet med sitt namn och serienummer. Om dessa uppgifter anges på en sådan del av vapnet som lätt kan bytas ut, skall uppgifterna dessutom anges på en annan del av vapnet. Om vapenmodellen är från 1870 eller äldre, är det inte obligatoriskt att ange serienummer, om vapnet inte har tillverkats efter 1944.

Att försätta ett vapen i obrukbart skick är i sig inte tillståndspliktig verksamhet, men endast en person med tillstånd att hantera vapen får utföra deaktiveringen. Efter deaktiveringen skall vapentillståndshavaren skriftligen meddela om deaktiveringen till den tyska centralkriminalpolisen, så att vapnet kan avföras från vapenregistret. På centralkriminalpolisens begäran skall vapnet också uppvisas för myndigheterna för besiktning. I Tyskland klassificeras inte ett deaktiverat vapen som ett vapen för vilket krävs tillstånd. Alla militärvapen och vapenrepliker som påminner om automatvapen är i regel förbjudna i den tyska militärvapenlagen. Också deaktiverade militärvapen är förbjudna.

Det krävs inte tillstånd för gassprayer i Tyskland. Några åldersgränser eller andra begränsningar för förvärv och innehav föreskrivs inte heller. Vapenförordningen innehåller noggranna bestämmelser om tillåtna verksamma ämnen. På förpackningen skall finnas instruktioner för användningen och på spraybehållaren skall anges vilket verksamt ämne sprayen innehåller. Den tyska centralkriminalpolisens laboratorium skall godkänna gassprayen innan tillstånd för försäljning i Tyskland kan meddelas. Det krävs inte något tillstånd för att ge undervisning gällande vapenhantering, men undervisning i skytte i självförsvarssyfte skall skriftligen anmälas till myndigheterna två veckor innan kursen inleds. Också att kursen är avslutad skall anmälas. Personuppgifterna för de per-

soner som är ansvariga för undervisningen skall meddelas till myndigheterna. Endast en sådan person som har giltigt vapentillstånd eller som har rätt att använda vapen i tjänsten får delta i undervisningen. En person som är ansvarig för undervisning skall på begäran meddela myndigheterna detaljerade uppgifter om undervisningens innehåll. Myndigheterna kan förbjuda meddelande av undervisning, om en person som ger undervisning i vapenhantering inte är tillförlitlig eller till sina andra personliga egenskaper inte är lämplig, eller om någon ansvarig person inte har utnämnts.

Österrike

Österrikes nya skjutvapenlag trädde i kraft den 1 juli 1997. Genom den nya lagen har Österrike genomfört bestämmelserna i vapendirektivet på nationell nivå. Genom den nya lagen har de tidigare bestämmelserna skärpts betydligt. Enligt de nya bestämmelserna omfattar kategorin med förbjudna skjutvapen bl.a. vapen maskerade som andra föremål än skjutvapen, vapen som lätt kan tas isär eller göras kortare, hagelgevär med pumpfunktion, vapen försedda med ljuddämpare eller mörkerriktmedel, militärvapen och hagelgevär vilkas totala längd understiger 90 cm eller där pipans längd understiger 45 cm.

Enligt Österrikes vapenlag kan endast fysiska personer meddelas tillstånd för innehav av vapen. En sammanslutning kan dock äga vapen. I regel kan vapentillstånd endast ges personer som har fyllt 21 år. En person som har fyllt 18 år kan dock ges vapentillstånd, om han har giltigt jaktkort eller om det är nödvändigt att bära vapen i hans yrkesutövning. Om tillstånd har givits med yrkesutövning som grund och personen övergår till andra arbetsuppgifter, förfaller tillståndet. Vid ansökan om tillstånd skall ett godtagbart skäl uppges till vapenförvärvet. Huvudregeln är att en person kan meddelas innehavstillstånd för högst två skjutvapen. I annat fall krävs särskild motivering för vapenförvärvet och en utredning över att vapnen kan förvaras på ett säkert sätt. En innehavare av vapentillstånd skall från och med den 1 januari 1999 visa för tillstånds-

myndigheten att han fortfarande har ett godtagbart skäl att inneha skjutvapen.

Den österrikiska vapenlagen ger möjlighet att registrera uppgifter om vapentillståndshavarna. De myndigheter som ansvarar för vapenärenden får med hjälp av ADB ändra och registrera personuppgifter och uppgifter om vapnen i ett centralt register. Registreringsrättigheterna gäller uppgifter om förvärv, innehav, införsel och utförsel av vapen.

Den österrikiska vapenlagen förpliktigar innehavarna av vapen att förvara vapnen så, att de inte kommer i obehörigas besittning. Polisen har dock rätt att uppställa villkor för förvaringen av vapen. I Österrike finns det vapeninspektörer med rätt att vart femte år kontrollera hur privatpersoner förvarar sina vapen. Om de vapen som förvaras är fler än 20 till antalet eller om mängden patroner är stor, skall tillståndshavaren anmäla till myndigheterna hur förvaringen av föremålen är ordnad. Anmälningsplikten gäller också i situationer där antalet vapen som skall förvaras fördubblas, även om det totala antalet ännu inte överstiger 20. Om det anmälda förvaringssättet inte är tillräckligt säkert, skall myndigheten skriftligen meddela vilka ändringar som krävs. Om bristerna inte rättas till inom utsatt tid, kan myndigheten under hot om böter förbjuda att vapnen förvaras i utrymmet i fråga. En förnyad bedömning av tillståndshavarens tillförlitlighet kan också leda till att innehavstillståndet dras in.

I Österrike krävs det att vapnen har ett serienummer eller annat kännetecken som gör vapnet identifierbart. För historiska vapen är det dock inte nödvändigt med märkning med tanke på identifiering.

I Österrike är deaktivering av vapen inte tillståndspliktig verksamhet. Deaktiverade vapen ingår inte i vapenlagstiftningens tillämpningsområde.

Tidigare krävdes tillstånd för gassprayer i Österrike, men när vapenlagen reviderades 1997 slopades förbudet. Av motiveringen till lagen framgår att tårgassprayer är mycket lämpliga för självförsvar. Syftet med lagen var att ge alla möjlighet att försvara sig med hjälp av gassprayer. Förvärv och innehav av gassprayer förutsätter dock minst 18 års ålder.

Storbritannien

Antalet skjutvapen i Storbritannien var år 1995 uppskattningsvis drygt två miljoner. Antalet vapentillstånd var 984 800. Invånarantalet i Storbritannien är ca 58 miljoner.

Efter massmorden i Dunblane 1996 utarbetade regeringen ett lagförslag om förbud mot alla handvapen över .22 kaliber. Förslaget antogs av parlamentet i juni 1997. Sedan den nya lagen trätt i kraft den 1 juli 1997 blev alla personer som hade sådana vapen tvungna att överlåta dem till staten mot lösen. Förbjudna vapen är automatvapen, andra än .22 kalibers gevär och hagelgevär som är halvautomatiska eller har pumpfunktion, med undantag av hagelgevär vars totala längd är minst 40 tum och pipans längd minst 24 tum. Förbjudna är dessutom vapen som skjuter giftig gas, t.ex. tårgassprayer, och elvapen. För förbjudna vapen kan tillstånd fås av inrikesministeriet bara i undantagsfall.

I Storbritannien finns 43 polisdistrikt, som vart och ett har ett eget vapenregister. I vapenregistret skall uppgifter föras in om vapentillståndssökande, vapentillståndshavare och personer som inte har meddelats vapentillstånd. När vapenlagen ändrades 1997 infördes bestämmelser om inrättande av ett riksomfattande vapenregister som skall föras med hjälp av ADB. Alla polisdistrikt skall kunna stå i direkt förbindelse med registret. Även näringsidkare i vapenbranschen för register över sålda och köpta vapen. När en vapennäringsidkare upphör med sin verksamhet, skall han överlämna registeruppgifterna till polisen.

I Storbritannien meddelas sammanslutningar i regel inte vapentillstånd, utan det är endast fysiska personer som kan få tillstånd. I samband med att ansökan om vapentillstånd inlämnas kontrollerar polisen om personen är lämplig att anskaffa vapen. Om en sammanslutning behöver vapen i sin verksamhetsutövning, skall någon av sammanslutningens medlemmar eller bland de anställda ansöka om vapentillstånd. Museer eller sammanslutningar som uppfyller vissa krav kan dock meddelas vapentillstånd. I sådana fall är det sammanslutningen som meddelas tillståndet, men den skall utnämna en person som är ansvarig för vapnen och

förvaringen av dem. Vapentillståndet är kopplat till denna ansvariga person, och om han säger upp sitt medlemskap i sammanslutningen förfaller vapentillståndet. Sammanslutningen kan dock utnämna en ny ansvarig person. Polisen granskar den nya ansvariga personens tillförlitlighet. Om han anses vara lämpad för ändamålet, förlängs giltighetstiden för sammanslutningens vapentillstånd.

Vissa sammanslutningar kan också ges tillstånd att inneha förbjudna vapen. Sådana sammanslutningar är bl.a. skytteföreningar. En skytteförening som har fått vapentillstånd skall föra register över de förbjudna vapen som föreningen äger. I registret antecknas namnet på de personer som ansvarar för vapnen, detaljerade uppgifter om vapnen och deras förvävsdatum samt de tider då vapnen har förvarats på något annat ställe än föreningens skjutbana eller i dess övriga utrymme. I regel får vapen endast användas och förvaras på föreningens skjutbana eller i dess övriga utrymme. Polisen kan granska skytteföreningarnas vapenregister och kontrollera hur vapnen förvaras.

I Storbritannien skall vapen förvaras på ett säkert sätt och så, att de inte kommer i obehörigas besittning. Vapen skall i allmänhet förvaras i vapenskåp. Storbritannien har en standard för vapenskåp, men det är också tillåtet att använda vapenskåp som inte följer standarden. Förvaringssättet bedöms alltid från fall till fall, och i vissa fall har en väggfast, låst vapenställning ansetts vara tillräckligt. Det kontrolleras alltid i förväg hur privatpersoner kommer att förvara sina vapen innan tillstånd meddelas. Polisen har dock inte rätt att kontrollera hur en tillståndshavare förvarar sina vapen utan dennes tillstånd. I allmänhet bifalls dock en sådan begäran, eftersom polisen inte meddelar vapentillstånd om den inte godkänner hur vapnen förvaras. När polisen besöker den sökande inspekteras samtidigt husets eller lägenhetens fönster, dörrar, lås och eventuella larmsystem. Om tillståndshavaren flyttar till en annan bostad, är han skyldig att meddela sin nya adress till polisen, som kontrollerar hur vapnen förvaras även i den nya bostaden. Ju fler vapen en tillståndshavare äger, desto hårdare krav ställs på

förvaringen av vapnen. Polisen kan i tillståndet också ställa särskilda krav på vapenförvaringen.

I Storbritannien har det krävts tillstånd för deaktivering av vapen ända sedan 1988. År 1995 skärpte inrikesministeriet anvisningarna för deaktivering ytterligare. Endast en vapennäringsidkare eller vapensmed som inrikesministeriet har godkänt får deaktivera skjutvapen. Den som deaktiverar ett vapen skall skriftligen intyga att deaktiveringen har gjorts på av inrikesministeriet godkänt sätt. En särskild kontrollanstalt (Proof House) märker det deaktiverade vapnet med ett kontrollmärke som utvisar att anstalten godkänt deaktiveringen. Den som innehar tillstånd för ett deaktiverat vapen skall inom sju dagar från det att vapnet försatts i obrukbart skick meddela detta till den polisinrättning som meddelat tillståndet.

I Storbritannien är inte serienummer eller annan identifieringsmärkning nödvändig. Vapenlagen innehåller inte några bestämmelser om vapens identifierbarhet.

Undervisning om vapenhantering är inte en tillståndspliktig verksamhet i Storbritannien. Alla som lovligen har ett skjutvapen i sin besittning kan också ge sådan undervisning.

Nederländerna

Innehavarna av innehavstillstånd för skjutvapen beräknas i Nederländerna uppgå till endast ca 15 000. Invånarantalet i Nederländerna är ca 15 milj.

I Nederländerna hänförs vapen till fyra olika kategorier. Automatvapen, sådana skjutvapen som är försedda med hopfällbar eller infällbar kolv samt ljuddämpare tillhör kategorin stridsvapen och är i regel förbjudna. För alla andra vapen behövs mestadels tillstånd, med undantag av antika vapen. Tår-gassprayer är i regel förbjudna. Det är dock tillåtet för myndigheter att skaffa sådana. Även vapensamlare kan få tillstånd för gasprayer.

Tillstånd till skjutvapen meddelas i regel av den lokala polisen, som bedömer sökandens lämplighet att förvärva och inneha vapen. Tillstånd kan meddelas såväl fysiska personer som sammanslutningar. Godtagbara grunder för förvärv av skjutvapen är jakt,

sportskytte och samlarhobby. På grundval av skydd kan tillstånd meddelas en enskild person i begränsade fall, om sökanden anför en synnerligen välgrundad orsak till sitt behov av skydd.

I Nederländerna finns ett ADB-baserat vapenregister för identifiering av skjutvapen. Av registret framgår om skjutvapnet följer Nederländernas vapenlag och till vilken vapenkategori det hör.

Personer som tillverkar, säljer eller reparerar vapen måste ha myndigheternas tillstånd till detta. Detta gäller också deaktivering av vapen. En förutsättning för att tillstånd skall ges är att personen i fråga har de kunskaper och färdigheter som behövs för verksamheten och att han känner till vapenlagstiftningen.

Frankrike

Frankrike har åren 1993 och 1995 i betydande utsträckning åtstramat sina tidigare, vid en internationell jämförelse synnerligen liberala bestämmelser om innehav och förvärv av skjutvapen. Helt tillståndsfria är numera bara en patrons hagelgevär med funktionssättet enkelskott, då pipans längd överstiger 60 cm.

Enligt den franska vapenlagen indelas vapen och skjutförnödenheter i åtta olika kategorier. Sammanslutningar, exempelvis sportskytteföreningar, kan få tillstånd till innehav av skjutvapen. Även en medlem i en sammanslutning kan få tillstånd till vapen som ägs av sammanslutningen. Företag som sysslar med skydd och bevakning kan få tillstånd till förvärv och innehav av vissa vapen som hör till första och fjärde kategorin. Dessa vapen är handvapen samt vapen med funktionssättet automateld som avfyras från axeln och vapen med funktionssättet själv-laddande enkelskott. Sammanslutningen skall utnämna en ansvarig person med uppgift att ansvara för förvärv och förvaring av vapen och skjutförnödenheter. Såväl allmänna som privata museer kan med samlarhobby som orsak få tillstånd att grunda en vapensamling. Filmproducerande sammanslutningar och nationella teatrar kan också få tillstånd att inneha skjutvapen. Som tillståndsmyndighet fungerar prefekten, dvs. landshövdingen i

länet.

I Frankrike tillämpas vapenlagens bestämmelser om förvaring av vapen på såväl fysiska personer som sammanslutningar. Kraven på förvaring är beroende av vilket slag av vapen det är fråga om. Vapen som tillhör kategori ett eller fyra skall förvaras i kassaskåp eller i annat låst, golvfast vapenslåp. Vapen som tillhör dessa kategorier är militärvapen, automatvapen, handvapen samt automatvapen som avfyras från axeln eller vapen med funktionssättet självladdande enkelskott. Jaktvapen skall förvaras i låsta, väggfasta vapenställningar eller på annat sätt fästa vid väggen. I museer skall vapen förvaras i låsta vitriner. Dessutom skall museer ha godkända lås och larmsystem. I Frankrike ordnas ofta tävlingar i prickskytte på marknader. De vapen som används vid sådana tillfällen skall vara fästa vid en bänk eller ett bord.

Polisen har rätt att inspektera sammanslutningars förvaringslokaler avsedda för vapen. Polisen har inte rätt att inspektera förvaringslokalerna för vapen hos fysiska personer. Innan tillstånd kan meddelas en fysisk person, skall han dock för myndigheterna uppvisa kvitto på inköp eller motsvarande utredning över installation av ett förvaringsskåp för vapnet.

År 1995 blev det förbjudet för fysiska personer att förvärva och inneha automatvapen i Frankrike. Härvid tvingades en person som innehade ett sådant vapen att antingen överlåta vapnet till någon som lagligen fick inneha automatvapen eller varaktigt ändra vapnets funktionssätt så att det inte längre var möjligt att skjuta automateld med vapnet. Det tredje alternativet var att försätta vapnet i varaktigt obrukbart skick. För deaktivering av vapen krävs tillstånd i Frankrike. Det krävs inte tillstånd för att inneha ett deaktiverat vapen.

Gassprayer med förlamande verkan hör till sjätte kategorin i vapenlagen. Förvärv och innehav av sådana kräver inte tillstånd, om personen har fyllt 18 år. Försvarsministeriet i Frankrike har gjort upp en förteckning över de verksamma ämnen som får förekomma i gassprayer.

Undervisning i hantering av vapen som ordnas av en fysisk person är inte tillstånds-

pliktig verksamhet. Sammanslutningar måste dock ha tillstånd för att ordna vapenutbildning.

Spanien

I Spanien finns ca 2,5 milj. innehavare av innehavstillstånd för skjutvapen. Antalet lovliga skjutvapen beräknas till drygt tre miljoner. Av vapnen är 80 % jaktvapen. Invånarantalet i Spanien är ca 39 milj.

Enligt Spaniens vapenlag, som gavs 1993, indelas vapnen i sju kategorier. Förbjudna är handvapen med stock, långa vapen med avsågad pipa och likaså ljuddämpare. Förbjudna är också vissa vapen som laddas med mer än fem patroner och långa halvautomatvapen med löstagbar eller hopfällbar kolv. Handel med och innehav av gassprayer på allmän plats är förbjudet i Spanien. Bestämmelserna gäller dock inte tjänstemän.

Tillstånd kan fås på grundval av jakt, sportskytte eller samlarhobby. Om sökanden har ett särskilt och välgrundat behov av skydd, kan tillstånd även fås med skydd som motivering. När en fysisk person ansöker om vapentillstånd skall han för myndigheten uppvisa brottsregisterutdrag, identitetsbevis samt ett intyg på sitt fysiska och psykiska hälsotillstånd. Han skall även förete en utredning som visar att han har tillräcklig förmåga att hantera skjutvapen samt kan förvara vapnet på ett säkert sätt.

Även sammanslutningar kan ges vapentillstånd. I samband med ansökan skall sammanslutningen meddela tillståndsmyndigheten ett särskilt identifieringsnummer, boningsort, bransch och i handelsregistret infört namn. Som tillståndsmyndighet fungerar den avdelning vid civilgardet som är ansvarig för vapenfrågor.

Myndigheterna för register över tillståndshavarna. Även vapenhandlarna skall föra bok över de vapen som de överlåter. Det finns noggranna bestämmelser om förvaringen av vapen i privata hem. Det finns också bestämmelser om minimikrav på särskilda lådor och skåp för vapenförvaring.

Enligt den spanska vapenlagen skall vapnet vara försett med serienummer eller annan märkning som möjliggör identifiering. På vapen som har tillverkats i Spanien skall fa-

brikens tillverkningsnummer finnas. Av numret skall framgå det nummer fabriken fått av vapen- och sprängämnescentralen (Central de Armas y Explosivos), det identifieringsnummer fabriken gett vapnet och tillverkningsår. I Spanien har varje vapentyp en egen nummerkod. Det skall dessutom framgå till vilken vapentyp vapnet hänförs. Ledningen för civilgardet (Dirección General de la Guardia Civil), ett organ som lyder under Spaniens inrikesministerium, övervakar numreringen av skjutvapen.

Kanada

Enligt uppskattning finns det ca 7,4 milj. vapen och 3,3 milj. vapentillståndshavare i Kanada. Invånarantalet i Kanada är ca 21 miljoner.

Kanada har nyligen reviderat sin vapenlag och de nya bestämmelserna trädde i kraft den 1 oktober 1998. De viktigaste ändamålen med lagreformen var registrering av alla vapen och tillståndshavare samt ibruktagande av ett nytt tillståndssystem. Ett annat ändamål var att förbättra säkerheten då det gäller såväl privatpersoners som vapennäringsidkares förvaring av vapen. Bestämmelserna om föreningar med anknytning till vapen och om skjutbanor har också skärpts.

I Kanada indelas vapnen i icke-reglerade (dvs. sådana vapen som inte berörs av begränsningar), reglerade (som berörs av begränsningar) och förbjudna (non-restricted, restricted and prohibited) vapen. Förbjudna skjutvapen är bl.a. skjutvapen med en piplängd på 105 mm eller kortare. Förbjudna är också gevär och hagelgevär vars totala längd understiger 660 mm eller pipans längd understiger 457 mm. Dessutom hör alla automatvapen till kategorin förbjudna vapen. Till kategorin reglerade vapen hör alla handvapen utom de som nämns ovan, vapen med funktionssättet självladdande enkelskott, armborst samt gevär och hagelgevär med en piplängd på mellan 457 och 470 mm. Alla andra vapen hör till kategorin icke-reglerade vapen. Största delen av jaktvapnen hör således till denna kategori.

Alla vapen som hänförs till kategorierna förbjudna och reglerade vapen och tillståndshavarna till dem registreras. Även om de

flesta jaktgevär och hagelgevär fortfarande klassificeras som icke-reglerade vapen, krävs det tillstånd för dem sedan ingången av december 1998. Tiden för ansökan om tillstånd för och registrering av dessa vapen utgår den 1 januari 2003. Vid denna tidpunkt borde Kanada ha ett täckande vapenregister över landets alla lovliga vapen och deras tillståndshavare.

I Kanadas vapenregister antecknas uppgifter om tillståndshavaren samt följande uppgifter om vapnet: tillverkare, modell, serienummer, kaliber, pipans längd, vapentyp och antalet patroner som ryms i vapnet på en gång. Dessutom antecknas i vapenregistret uppgifter om tillståndsansökningar, försvunna och stulna vapen, skutbanor och vapenklubbar samt uppgifter om personer med rätt att ge utbildning i vapenhantering. Vapenregistret förs med hjälp av ADB och alla poliser har tillgång till registret.

I samband med registreringen av ett vapen kontrolleras att vapnet är försett med serienummer eller annan märkning som möjliggör identifiering. Om vapnet inte har någon märkning skall det förses med sådan. Identifieringsnumret skall vara permanent och i de flesta fall krävs att det skall finnas på ett synligt ställe på vapnet. Av särskilda skäl, såsom då det gäller samlarobjekt, kan identifieringsnumret vara placerat på ett osynligt ställe på stocken eller greppet eller på annat motsvarande ställe. Registermyndigheterna beslutar från fall till fall när identifieringsnummer inte behöver finnas på en väl synlig plats på vapnet. Märkningen av vapnen åligger registermyndigheten.

En förutsättning för att förvärvs- och innehavstillstånd skall ges är genomgången, särskild kurs i vapenhantering och godkänt test. Kurserna är olika för icke-reglerade och reglerade vapen (Canadian Firearms Safety Course och Canadian Restricted Firearms Safety Course). På kurserna tas bl.a. upp bestämmelserna i vapenlagen, säker vapenhantering, förvaring av vapen, olika vapenmodeller och vapenvård. Kurser får ordnas endast av utbildare som har fått tillstånd till det. I Kanada skall vapentillståndet förnyas vart femte år, varvid uppgifterna om vapnen och tillståndshavarna samtidigt kontrolleras. Vapentillstånd kan ges enskilda,

vapennäringsidkare och museer. Det finns inte något egentligt system för tillstånd till sammanslutningar i Kanada.

Privatpersoner skall förvara vapen och skjutförnödenheter på skilda ställen. Vapnen får inte vara laddade och de skall förvaras i vapenskåp eller i annat säkert rum som det inte är lätt att bryta sig in i. Om det inte är möjligt att förvara vapnet i ett låst skåp, skall vapnet låsas med en elektronisk eller mekanisk låsanordning. Vapen som tillhör någon av kategorierna reglerade och förbjudna vapen skall förvaras låsta och fästade vid en väggställning eller i ett golffast skåp. Vapennäringsidkare skall förvara vapnen oladdade i ett låst kassaskåp eller kassavalv eller i annat låst utrymme, till vilken endast vapennäringsidkaren själv eller hans anställda har tillgång. Dessutom skall ett larmsystem vara installerat. Fönster och dörrar skall vara låsta med säkerhetslås.

1.3. Bedömning av nuläget

Undantag från tillståndsplikten

Det är i praktiken mycket svårt att skapa ett sådant tillståndssystem som utan betydandes värigheter skulle göra det möjligt att anhålla om tillstånd för införsel till Finland och innehav under vistelsen i landet av sådana signalpistoler som används för signalering ombord på utländska handelsfartyg och fritidsfartyg. Det är också synnerligen svårt att ordna övervakningen av signalpistoler som finns ombord på sådana fartyg. Signalpistoler ombord på utländska fartyg som tillfälligt befinner sig på finskt territorium kan inte bedömas utgöra någon större fara för allmän ordning och säkerhet. Tillståndssystemet enligt skjutvapenlagen är i detta avseende onödigt komplicerad.

Förvärv och innehav av skjutvapen

Då sammanslutningar och stiftelser enligt gällande skjutvapenlag inte kan få tillstånd till förvärv och innehav av skjutvapen, har tillstånden till de vapen som sammanslutningar och stiftelser äger meddelats någon person som är verksam inom sammanslutningen. Ett sådant arrangemang är

problematiskt, eftersom det inte motsvarar det verkliga förhållandet. Förfarandet har gett upphov till praktiska problem och mycket extra arbete när den person som innehavt tillståndet har upphört att vara verksam i sammanslutningen och en ny person trätt i hans ställe som tillståndshavare.

Tillståndsmyndighet

Länsstyrelserna meddelar näringstillstånd till näringsidkare i vapenbranschen och tillstånd för förvärv av särskilt farliga skjutvapen. De godkänner också dem som är ansvariga personer för vapennäringsidkare samt vapensamlare. Länsstyrelserna har inte nödvändigtvis den sakkunskap om skjutvapen som krävs för meddelandet av ovan nämnda tillstånd och godkännanden. Å andra sidan accentueras kravet på lika behandling av alla sökande då det gäller meddelande av näringstillstånd i vapenbranschen. Detta är i allmänhet inte fullt möjligt, om tillståndsmyndigheterna är flera. En jämlik behandling då det gäller tillståndspraxis och särskild sakkunskap i vapenfrågor kan bäst säkerställas genom att koncentrera behandlingen av viktiga och krävande tillståndsärenden till en myndighet.

Idkande av näring inom vapenbranschen samt ansvariga personer

De som använder skjutbanor som upprätthålls i kommersiellt syfte övervakas inte på samma sätt som de som besöker skjutbanor med en begränsad användargrupp, t.ex. sådana som tillhör skytteföreningar. Därför är kommersiella skjutbanor ett större hot mot allmän ordning och säkerhet än t.ex. de skjutbanor som skytteföreningar upprätthåller. Med tanke på allmän ordning och säkerhet är det också av yttersta vikt att den handledning i vapen användning som anordnas i kommersiellt syfte ordnas på sådana personers försorg vilkas inställning till användningen av skjutvapen svarar mot den som föreskrivs i skjutvapenlagstiftningen och strafflagen samt mot principerna bakom dessa lagar.

På en person som skall godkännas som ansvarig person för en näringsidkare i

vapenbranschen ställs i den gällande skjutvapenlagen mycket stora krav. Några särskilda krav på den ansvariga personens kompetens ställs dock inte.

Utlåtanden som gäller skjutvapenlagens tillämpningsområde och vapentillståndsärenden

Det finns inte några bestämmelser i skjutvapenlagen om något sakkunnigorgan som tillståndsmyndigheterna kunde be om utlåtanden i frågor som kräver särskild sakkunskap. Dessutom hindrar sekretessplikten enligt 113 § 2 mom. i lagen myndigheterna från att begära utlåtanden om ansökningar som faller inom lagens tillämpningsområde på ett sådant sätt att ansökan offentliggörs. Tillståndsmyndigheternas behov av att få utlåtanden i fall som kräver särskild sakkunskap samt i linjefrågor kunde utan hinder av sekretessbestämmelserna säkerställas genom inrättandet av ett sakkunnigorgan som ger sådana utlåtanden och vars medlemmar representerar olika inresser i vapenfrågor.

Vapenhanteringstillstånd

Vissa sådana personer som inte är anställda av vapennäringsidkare hanterar ständigt skjutvapen i sitt arbete. Enligt gällande bestämmelser kan dessa inte ges vapenhanteringstillstånd. De nu gällande bestämmelserna tar inte heller upp några sådana typer av tillstånd som helt skulle lämna sig för sådana situationer. En möjlighet att meddela tillstånd att hantera vapen för andra än dem som är anställda av vapennäringsidkare skulle undanröja den ovan nämnda olägenheten utan att ändringen leder till problem med tanke på allmän ordning och säkerhet.

Upphörande och återkallande av kommersiellt förhandssamtycke samt tillstånd för kommersiell införsel, utförsel, transitering och överföring

Enligt den gällande skjutvapenlagen skall tillstånd för kommersiell utförsel eller transitering inte meddelas, om det föreligger utrikes- eller säkerhetspolitiska hinder för

detta. Att förhållandena i destinationslandet efter det att tillståndet meddelats har förändrats så, att det skulle föreligga utrikes- eller säkerhetspolitiska hinder för meddelande av ett nytt tillstånd är dock inte någon grund för återkallande av tillståndet. Situationen är i detta avseende inte tillfredställande, då Finland exempelvis i linje med internationella sanktioner vid behov bör kunna återkalla ett gällande tillstånd om förhållandena i destinationslandet förändras.

Överföring från Finland i kommersiellt syfte

Det förfarande enligt vilket det förutsätts särskilt tillstånd för varje kommersiell överföring från Finland till en annan EU-medlemsstat förorsakar mycket arbete för såväl den tillståndssökande som för tillståndsmyndigheten. Enligt artikel 11.2 i vapendirektivet kan tillstånd för överföring dock meddelas att gälla för viss tid. I sådana fall där lagstiftningen i den mottagande staten tillåter förhandssamtycke för upprepade överföringar är Finlands system, som grundar sig på att ett nytt tillstånd krävs för varje överföring, onödigt detaljerat och omständligt. Att den mottagande staten och transiteringslandets myndigheter får vetskap om överföringen kunde säkerställas genom att en bestämmelse införs om anmälningsplikt för den som gör överföringen.

Undantag från tillståndsplikten för överföring

I 80 § 3 mom. skjutvapenlagen förutsätts att tillstånd skaffas för överföring också i sådana fall då det enligt lagstiftningen i destinationslandet och eventuella transiteringsländer är möjligt att inneha ett skjutvapen med stöd av ett innehavstillstånd som meddelats i Finland. Ett sådant land är t.ex. Sverige. I sådana fall som nämns ovan är det inte motiverat att förutsätta att ett separat tillstånd skaffas för att överföra vapnet till bl.a. Sverige.

Ansökan om vapentillstånd och sökandens byte av hemkommun

I sådana fall då en person ansöker om tillstånd att förvärva vapen från samma

polisinrättning hos vilken han tidigare ansökt om och fått förvärvstillstånd och när han anmars är känd av de anställda vid tillståndsmyndigheten, kan det inte anses nödvändigt att han skall göra ett nytt personligt besök hos myndigheten. I synnerhet aktiva vapensamlare är sådana tillståndssökande som ofta måste besöka tillståndsmyndigheten.

Efter att det riksomfattande vapenregistret har tagits i bruk kan tillståndshavarens skyldighet enligt 114 § skjutvapenlagen att till tillståndsmyndigheten meddela byte av hemort inte anses nödvändigt.

Rätt att föra register

Den föreskrivna skyldigheten för vapensamlare att skaffa ett särskilt innehavstillstånd för varje skjutvapen kan förvärvar föranleder en anseelig mängd arbete såväl för samlaren som för tillståndsmyndigheten. Att bevilja vapensamlare rätt att föra register skulle minska arbetsmängden betydligt. Skyldighet att skaffa förvärvs- eller tillverkningstillstånd samt att meddela vapenförvärv till tillståndsmyndigheten skulle i tillräcklig utsträckning säkerställa tillsynen över registerförande samlares verksamhet.

Gassprayer

Gassprayer skiljer sig till vissa centrala egenskaper från skjutvapen. Sprayerna blir i regel för gamla efter ungefär fem år. Spraybehållarna töms också på sitt innehåll efter att ha använts relativt få gånger. Av dessa orsaker måste en gasspray ofta bytas ut mot en ny innan innehavstillståndets giltighetstid har gått ut. Härvid skall det gamla innehavstillståndet återkallas och ett nytt tillstånd för förvärv och innehav meddelas. Detta medför onödigt arbete för tillståndsmyndigheten och föranleder tillståndshavaren extra besvär och kostnader. Gassprayer kan inte heller vad farligheten beträffar jämföras med skjutvapen. Inte heller kan sprayerna indelas enligt typ, funktionssätt och kaliber eller med hjälp av märkning individualiseras såsom skjutvapen. Av dessa orsaker lämpar sig tillståndssystemet för skjutvapen inte särskilt väl för

gassprayer. Utöver fysiska personer skaffar sig också ett stort antal sammanslutningar gassprayer. De tvingas tillämpa samma konstlade arrangemang för att skaffa sig tillstånd som de, enligt vad som har konstaterats ovan, tvingas tillämpa i fråga om skjutvapen.

Förvaring

Att skjutvapen förvaras på ett säkert sätt är väsentligt ur vapensäkerhetssynpunkt. De gällande bestämmelserna har i allmänhet varit tillräckligt för att det skall kunna säkerställas att vapen som skall förvaras inte av misstag hamnar i händerna på t.ex. barn eller inom räckhåll för en upprörd person.

Att förhindra vapenstöld är ett annat syfte med de särskilda kraven på förvaringen av vapen. På basis av uppgifter som ingår i polisens system för brottsanmälningar har antalet vapenstöld minskat sedan bestämmelserna om förvaring enligt 106 § vapenlagen trädde i kraft den 1 mars 1998. Antalet brott rubricerade som stöld och grov stöld som gäller vapen var åren 1996—1999 följande:

1996	1 123
1997	1 153
1998	922
1999	820

Kravet på separat förvaring av en vapendel eller förvaring av vapnet i ett låst förvaringsutrymme kan inte under alla omständigheter anses vara tillräckligt för att förhindra att vapnen kommer i händerna på kriminella, t.ex. i samband med inbrott. Av denna orsak behövs det åtminstone beträffande förvaringen av farliga och för kriminellt bruk särskilt lämpliga skjutvapen med stor eldkraft eller handvapen som lätt kan gömmas en strängare reglering än den som nämns ovan.

Deaktiverade skjutvapen som förs in i landet

Skjutvapen eller vapendelar som försatts i varaktigt obrukbart skick kan föras in i och överföras till Finland utan att de behöver visas upp för myndigheterna för kontroll av åtgärderna. Därmed kan nivån på de tekniska

åtgärderna och deras varaktighet i fråga om vapen och vapendelar som försatts i varaktigt obrukbart skick utomlands och därefter förts in eller överförts till Finland inte säkerställas här i landet. Detta är ett synnerligen stort problem med tanke på allmän ordning och säkerhet.

Tullverkets anmälningsskyldighet

Förvärvstillstånd, privat tillverkningstillstånd och privat införseltillstånd berättigar till införsel till Finland av sådana skjutvapen och vapendelar som inte har antecknats i vapenregistret i Finland. Tullverket har inte någon skyldighet att göra anmälan till tillståndsmyndigheten om att ett sådant föremål har förts in till Finland. Då det inte föreligger någon sådan anmälningsskyldighet har tillståndsmyndigheten inte någon möjlighet att kontrollera om det är det vapen som tillståndet gäller som förs in i landet. Samtidigt saknar tillståndsmyndigheten möjlighet att kontrollera att samma tillstånd inte används flera gånger.

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

2.1. Skjutbaneverksamhet som bedrivs i kommersiellt syfte och utbildning i användning av skjutvapen

Enligt den gällande skjutvapenlagstiftningen krävs det inte något tillstånd att bedriva skjutbaneverksamhet i kommersiellt syfte. Bedrivande av skjutbaneverksamhet förutsätter dock länsstyrelsens tillstånd enligt 14 § i senatens förordning av den 21 november 1915 angående inrättande och underhåll af skjutbanor, vilken fortfarande är i kraft. Detta gäller såväl skjutbaneverksamhet som bedrivs i kommersiellt syfte som skjutbaneverksamhet som bedrivs i andra syften. Syftet med tillståndsförfarandet är dock närmast att miljörisiker och säkerheten i närheten av skjutbanan skall beaktas. Förordningen har i praktiken dock inte just gett några möjligheter till kontroll med tanke på

miljörisiker eller nödvändiga begränsningar. Däremot har det tidigare krävts förläggningstillstånd enligt 9 § hälsoskyddslagen (763/1994) för alla skjutbanor, också försvarsmaktens. Dessutom har anläggningen av nya skjutbanor i praktiken krävt tillstånd enligt 18 § lagen angående vissa grannelagsförhållanden (26/1920). Bägge dessa tillståndsförfaranden har ersatts med ett tillståndsförfarande enligt miljöskyddslagen (86/2000), som trädde i kraft den 1 mars 2000. Enligt den miljöskyddsförordning (169/2000) som utfärdats med stöd av lagen krävs tillstånd för utomhus belägna skjutbanor. I fråga om inomhusskjutbanor krävs även efter revideringen av miljöskyddslagstiftningen tillstånd enligt 13 § hälsoskyddslagen. Statsrådets beslut om riktvärden för bullernivåer från skjutbanor (382/1997) som utfärdats med stöd av bullerbekämpningslagen (382/1987) har förblivit gällande, trots att bullerbekämpningslagen upphävdes i samband med stiftandet av miljöskyddslagen.

Senatens förordning angående inrättande och upprätthållande af skjutbanor, inklusive tillståndsförfaranden, möjliggör endast i begränsad utsträckning beaktande av ordnings- och säkerhetsförhållanden då det gäller användningen och användarna av skjutbanan liksom bedrivandet av själva verksamheten. Av de ovan nämnda orsakerna är det skäl att i fråga om kommersiella skjutbanor föreskriva att ett särskilt tillstånd, som i tillräcklig utsträckning tar i beaktande såväl omständigheter i anslutning till allmän ordning och säkerhet som regelbunden övervakning av verksamheten på kommersiella skjutbanor, skall meddelas av polisen för bedrivande av kommersiell skjutbaneverksamhet. I anslutning till kommersiella skjutbanor uppträder också de miljörisiker som nämns ovan. Utvärderingen av sådana lämpar sig bäst för de myndigheter som övervakar användningen av miljön, varför det är skäl att låta länsstyrelsen sköta tillståndsförfarandet även i fortsättningen vid sidan av det tillståndsförfarande som ansluter sig till allmän ordning och säkerhet.

Olägenheterna i anslutning till kommersiella skjutbanor har på senare tid också framkommit bl.a. genom att för skjutbanefö-

reståndaren helt okända personer har tillgång till dessa skjutbanor. Skjutbanan har samtidigt kunnat användas av flera för varandra helt okända personer, vilka av skjutbaneföreståndaren har fått tillgång till ett vapen för användning på skjutbanan. I ett fall har detta t.o.m. lett till dödsskjutningar på en kommersiell skjutbana. En av säkerhetsriskerna på kommersiella skjutbanor har varit just att personer som varit okända för såväl skjutbaneföreståndaren som de övriga skyttarna på banan har fått tillgång till ett vapen. Denna säkerhetsrisk kan kontrolleras genom att verksamheten beläggs med tillstånd.

Kommersiell utbildning i användning av skjutvapen avses bli en tillståndspliktig näring i vapenbranschen. Utbildning i vapenhantering kommer att förutsätta att verksamhetens karaktär beaktas och att såväl utbildaren som de som genomgår utbildningen är föremål för myndighetsövervakning. För närvarande kan vem som helst ge sådan utbildning utan någon som helst kontroll. I vissa fall som kommit till myndigheternas kännedom har det funnits skäl att anta att kommersiell utbildning i vapenhantering för utlänningar har ordnats i Finland under förhållanden som ger skäl att misstänka utbildningens ändamål.

Begreppet näring i vapenbranschen utvidgas således till att omfatta upprätthållande av skjutbana samt utbildning i vapenhantering i kommersiellt syfte genom att en ny 3 och 4 punkt införs i 14 § skjutvapenlagen. Kommersiell skjutbaneverksamhet och kommersiell utbildning i vapenhantering kommer att bli tillståndspliktiga verksamheter som regelbundet övervakas av polisen. Dessa typer av verksamhet i anslutning till skjutvapenhantering kan med fog betraktas som idkande av vapennäring, efter som de bedrivs kommersiellt, dvs. i vinstsyfte. Dessutom innebär de hantering av vapen i stor skala, varför de bör övervakas av myndigheterna. Genom att göra dessa verksamheter tillståndspliktiga kan myndigheterna ingripa i eventuella missförhållanden samt uppställa tillräckliga villkor för erhållande av tillstånd för att det skall kunna säkerställas att verksamheten bedrivs på ett säkert och ändamålsenligt sätt.

2.2. Förutsättningar för sammanslutningar och stiftelser att bli förvärvstillståndshavare

I propositionen föreslås att det skall bli möjligt att meddela tillstånd för innehav av skjutvapen och vapendelar också till sammanslutningar och stiftelser som är registrerade i Finland eller bedriver offentlig verksamhet i Finland. I praktiken har det konstaterats föreligga ett behov av att tillstånd för förvärv och innehav av skjutvapen kan meddelas även juridiska personer och inte enbart fysiska personer. Motsvarande regler gäller redan i de övriga nordiska länderna och i de flesta av EU:s medlemsstater. Härvid kan t.ex. skytteföreningar förvärva skjutvapen som föreningens medlemmar antingen under omedelbart överinseende eller genom utnyttjande av parallelltillstånd kan använda på en skjutbana som föreningen upprätthåller. Också personer som är nybörjare inom hobbyskytten kan till en början skjuta och öva med föreningens vapen innan de skaffar egna vapen. Det vore härigenom möjligt att inleda hobbyskytten utan att omedelbart investera en större penningssumma i ett vapen. Ett eget vapen kan sedan förvävas om intresset för skytte håller i sig och utövas aktivt och när personen har gjorts tillräckligt förtrogen med vapenhantering.

En mängd andra sammanslutningar och stiftelser har ofta behov av att förvärva vapen. Sådana är t.ex. jaktföreningar, föreningar som bedriver frivillig försvarsverksamhet, viltvårdsföreningar, sjöräddningssällskap, vissa yrkesläroanstalter inom vapenhanteringen som inte idkar näring i vapenbranschen, företag som tillverkar film- och teaterrekvisita, företag som ger ut vapenpublikationer, bevakningsföretag och vapenmuseer. Samtidigt kunde det nu gällande, konstlade systemet för ansökan om tillstånd slopas, enligt vilket tillståndet söks i en fysisk persons namn. Det föreslås att tillståndet skall meddelas och återkallas av den myndighet som avses i 42 § 1 mom. Tillståndet meddelas tills vidare eller för viss tid. Även parallelltillstånd för vapnen kan meddelas om sammanslutningen eller stiftelsen ger sitt samtycke.

En sammanslutning eller stiftelse skall

kunna få tillstånd för förvärv och innehav av skjutvapen och vapendelar enligt 43 och 44 § samt 45 § 2 och 3 mom. under samma förutsättningar och med samma begränsningar som fysiska personer. Därmed skulle t.ex. vapenmuseer ha möjlighet att i undantagsfall förvärva särskilt farliga skjutvapen och vapendelar. Tillstånd för förvärv av skjutvapen skall också berättiga till förvärv av patroner till den i tillståndet nämnda vapentypen, om det inte särskilt förbjuds i tillståndsvillkoren. På sammanslutningar och stiftelser tillämpas samma bestämmelser som på fysiska personer, om något annat inte uttryckligen bestäms. För sammanslutningens eller stiftelsens räkning fungerar en sådan vapenansvarig som avses i 45 b §, som ansöker om behövliga tillstånd, gör föreskrivna anmälningar och även annars uppfyller de förpliktelser som åligger honom enligt denna lag och den förordning som utfärdats med stöd av den samt eventuella skyldigheter enligt tillståndsvillkoren.

Sammanslutningen eller stiftelsen skall först ansöka om förvärvstillstånd, varvid förutsättningarna för meddelande av tillstånd prövas på samma sätt som i fråga om fysiska personer. Om sökanden anses vara lämpad att förvärva skjutvapen och vapendelar, och även har ett godtagbart användningssyfte enligt 43 § 1 mom., meddelas förvärvstillstånd. Efter att föremålen har förvärvats skall innehavstillstånd sökas enligt 52 §. Föremålen förvärvas alltså i praktiken för sammanslutningens eller stiftelsens räkning av den i tillståndet antecknade vapenansvarige. När en sammanslutning eller stiftelse ansöker om förvärvstillstånd eller godkännande av vapenansvarig skall tillståndsmyndigheten begära en utredning som bekräftar att ett behörigt organ i sammanslutningen eller stiftelsen har fattat beslut om förvärv av de föremål eller godkänt den person som vapenansvarig som nämns i ansökan.

Den vapenansvarige ansvarar för innehavet av sammanslutningens eller stiftelsens skjutvapen eller vapendelar och sköter föremålen. Dessa kan överlåtas endast till sådana personer som enligt bestämmelserna i skjutvapenlagen är berättigade att inneha sådana. Föremålen kan därmed enligt 87 § tillfälligt lånas ut till en person med inne-

havstillstånd för sådana föremål. Dessutom kan de överlåtas till en person som har parallelltillstånd. På det sätt som avses i 88 § skjutvapenlagen kan skjutvapen också överlåtas för användning på t.ex. en skjutbana under direkt övervakning till en sådan person som inte har tillstånd som berättigar till innehav av vapen.

2.3. Tillstånd för gassprayer

I propositionen föreslås att en helt ny tillståndstyp införs, nämligen tillstånd för gassprayer. I gällande författningar är gassprayerna vad tillståndsförfarandet beträffar fullständigt jämförbara med skjutvapen. Gassprayerna skiljer sig dock märkbart från skjutvapnen då det gäller farligheten och de används i huvudsak för andra ändamål än skjutvapen. I fråga om gassprayer vore det ändamålsenligt att föreskriva ett för dessa bättre lämpat och enklare tillståndsförfarande. Detta skulle underlätta myndigheternas arbete och vara lättare för tillståndssökande att tillämpa.

Tillståndsförfarandet för gassprayer föreslås bestå av endast ett skede. Tillstånd för gassprayer skall utfärdas av polisen och berättiga till såväl förvärv som innehav av gasspray under tillståndets giltighetstid. Tillståndet ger också innehavaren rätt att byta ut t.ex. en förbrukad eller föråldrad gasspray mot en ny under giltighetstiden utan att tillståndshavaren behöver ansöka om nytt tillstånd eller annars göra sig ärende hos tillståndsmyndigheten. Utöver fysiska personer kan också sammanslutningar och stiftelser ansöka om tillstånd för gassprayer.

2.4. Förvaring av skjutvapen

Förbrytare skaffar sig skjutvapen främst genom att stjäla dem från privata hem samt vapennäringsidkares affärslokaler och lager. I Finland blir årligen ca tusen skjutvapen stulna, och stölderna är i allt större utsträckning riktade mot sådana lokaler där det antas finnas särskilt eldkraftiga eller annars för kriminellt bruk särskilt lämpliga skjutvapen. Att förvara lovliga vapen så säkert som möjligt är det bästa sättet att förhindra att vapnen råkar i händerna på kriminella.

Enligt 106 § 1 mom. i den gällande lagen skall alla skjutvapen förvaras inlåsta eller anars under lås eller så att en vapendel som hör till skjutvapnet förvaras separat. Dessutom skall polisen enligt 116 § inspektera förvaringslokalerna för vapen hos vapennäringsidkare både när näringsstillstånd söks och en gång per år efter att tillståndet meddelats. Enligt den nämnda paragrafen skall polisen också inspektera de lokaler där en samlare har för avsikt att förvara sin samling innan tillstånd att förvärva det första vapnet i samlingen meddelas. I den kommande lagen föreslås att sammanslutningar och stiftelser också skall kunna få tillstånd för innehav av vapen. Samtidigt föreskrivs att polisen skall ha godkänt sammanslutningens eller stiftelsens förvaringslokaler innan förvärvstillstånd kan meddelas. I fortsättningen skall alltså polisen godkänna förvaringslokalerna för vapen hos alla vapennäringsidkare, sammanslutningar och stiftelser som innehar vapen samt hos personer som godkänts som vapensamlare sedan skjutvapenlagen trädde i kraft. Detta är nödvändigt eftersom dessa ofta förvarar skjutvapen som är mycket lämpliga för kriminellt bruk samt i någon mån också i 9 § skjutvapenlagen avsedda särskilt farliga skjutvapen. Dessutom är det viktigt att säkerställa en säker förvaring av andra än enskilda personers vapen av den orsaken att dessa ofta har behov av att förvara vapnen på andra ställen än i en bebodd bostad.

Utöver dem som nämns ovan kan också andra tillståndshavare förvara en stor mängd särskilt farliga skjutvapen eller vapen som är mycket lämpliga för kriminellt bruk, t.ex. sådana personer som har samlat vapen som hobby redan innan skjutvapenlagen trädde i kraft, men som inte har ansökt om godkännande som vapensamlare enligt den nya lagen. Också i fråga om förvaringen av sådana vapensamlingar är det nödvändigt att föreskriva särskilda krav på grund av stöldrisken. Det föreslås därför att ett nytt 2 mom. fogas till 106 §, vilket skall gälla tillståndshavare som förvarar ett särskilt farligt skjutvapen eller tillsammans flera än fem pistoler, revolverar, gevär med självladdande enkelskott eller andra skjutvapen med självladdande enkelskott. Dessa tillståndshavare skall härefter förvara sina skjutvapen i låsta

säkerhetsskåp som uppfyller bestämmelserna i inrikesministeriets förordning eller i förvaringslokaler som har godkänts av polisen på orten.

2.5. Överföring och införsel av skjutvapen och vapendelar som försatts i varaktigt obrukbart skick

Om skjutvapen eller vapendelar för vilka i Finland har meddelats innehavstillstånd försatts i varaktigt obrukbart skick, skall de enligt 112 § inom en viss tid visas upp för inspektion hos polisen. Det är dock möjligt att till Finland överföra eller föra in sådana skjutvapen eller vapendelar som försatts i varaktigt obrukbart skick utomlands utan att det åligger någon myndighet att kontrollera att deaktiveringen har skötts på ett ändamålsenligt sätt. I praktiken har redan flera allvarliga fall uppdragats av ofullständigt deaktiverade skjutvapen förts in i landet, vilka med relativt enkla medel åter har kunnat försättas i användbart skick. Å andra sidan är det också till fördel för dem som tar in föremålen till landet att de kan låta inspektera de skjutvapen och vapendelar de fört in för att säkerställa att de deaktiverats på ett riktigt sätt, eftersom innehav av ofullständigt deaktiverade skjutvapen och vapendelar i Finland är en straffbar handling enligt 101—103 § skjutvapenlagen, om föremålen kan betraktas som funktionsdugliga eller lätt kan ändras så att de blir funktionsdugliga. Inom EU:s territorium har det i ett flertal fall förekommit att ofullständig deaktivering har utnyttjats i kriminellt syfte för förvärv av skjutvapen. EU-medlemsstaternas rättstillämpande myndigheter är mycket oroade över detta fenomen.

Det föreslås att en bestämmelse införs om skyldighet att inom 30 dagar för myndigheterna visa upp skjutvapen och vapendelar försatta i varaktigt obrukbart skick som överförs eller förs in till Finland. Föremålen skall föras till polisen, som utför besiktningen. Underlåtenhet att visa upp föremålen föreslås beläggas med straff för skjutvapenbrott enligt 101 § 1 mom. 6 punkten. Syftet med besiktningsskyldigheten är att förhindra att sådana skjutvapen och vapendelar överförs eller förs in till Finland som är försatta i obrukbart skick på ett så ofullständigt sätt att de med

stöd av skjutvapenlagens bestämmelser kan betraktas som fungerande skjutvapen eller vapendelar eller åtminstone kan ändras till sådana utan särskilda kunskaper.

2.6. Skjutvapennämnden

Vapenbranschens intressentgrupper har föreslagit att ett särskilt samarbetsorgan skall inrättas som kunde diskutera olika frågor i anslutning till vapen med de myndigheter som behandlar vapenärenden. Eftersom frågor i anslutning till vapen har kommit att inta en betydande ställning på såväl nationell som internationell nivå, vore inrättandet av en särskild sakkunnig nämnd för vapenfrågor att betrakta som en ändamålsenlig lösning också ur myndigheternas synvinkel. Nämnden kunde lämpligen verka i anslutning till det ministerium som handhar skjutvapenärenden så, att det lyder under den vapenförvaltningsenhet som skall inrättas i samband med ministeriet. Nämnden kunde vid behov förse inrikesministeriet med stora mängder nyttig information om vapen och deras användning, information som ministeriet kunde utnyttja när beslut fattas, avgöranden träffas och planer görs upp. Därför föreslås att en bestämmelse införs om att en skjutvapennämnd skall verka i anslutning till det ministerium som handlägger skjutvapenärenden, vilken på begäran ger ministeriet utlåtanden i frågor som faller inom skjutvapenlagens tillämpningsområde.

2.7. Vapenförvaltningsenheten

I anslutning till inrikesministeriet inrättas en särskild vapenförvaltningsenhet. Den föreslås inleda sin verksamhet den 1 januari 2001, när också den föreslagna lagändringen träder i kraft. Det är meningen att enheten skall fungera som en självständig enhet i anslutning till ministeriets polisavdelning, och dess verksamhet skall nettobudgeteras. Det är dock inte möjligt att helt och hållet nettobudgetera verksamheten, och enheten skulle därför komma att delvis finansieras av de medel i budgeten som anslagits för polisen.

Inrättandet av vapenförvaltningsenheten är bunden till den föreslagna lagen såtillvida att det i den nya lagen föreslås att de tillstånds-

ärenden i anslutning till skjutvapen som åligger länsstyrelsen hädanefter skall skötas av den nya enheten. Vapenförvaltningsenhetens huvudsakliga ansvarsområden indelas i två verksamhetsområden, ett administrativt och ett tekniskt. Enheten kommer att sysselsätta omkring 11 personer. En del av tjänsterna vid enheten kommer att överföras från andra enheter och en del kommer att inrättas särskilt. Utöver chefen skall det finnas ca tre överinspektörer och två inspektörer inom tillståndsförvaltningens ansvarsområde. En överinspektör och två vapentekniker skall svara för det tekniska ansvarsområdet. Vid enheten skall därutöver finnas två sekreterare som är gemensamma för de båda ansvarsområdena. Enhetens personal skall dimensioneras så, att enheten köper vissa stödtjänster.

Tillstånd för kommersiell införsel, utförsel, transitering samt överföring från och till Finland skall i framtiden meddelas av vapenförvaltningsenheten. Enligt den gällande skjutvapenlagen meddelas dessa tillstånd av inrikesministeriet, och det krävs därför inte någon ändring av lagen på denna punkt.

För närvarande meddelas näringstillstånd i vapenbranschen, godkännande av ansvarig person, tillstånd för förvärv av särskilt farliga skjutvapen samt godkännande av vapensamlare av länsstyrelsen. Dessa uppgifter föreslås övergå till vapenförvaltningsenheten. Den som föreslås bli godkänd som ansvarig person skall genomgå ett prov som ordnas vid vapenförvaltningsenheten samt vid behov på andra ställen, t.ex. vid häradenas polisinsättningar.

En koncentration av de ovan nämnda tillståndsärendena till vapenförvaltningsenheten är ägnad att förenhetliga tillståndspraxis, ge fördelar då det gäller tillsynen, snabba upp handläggningen av tillståndsärenden och öka den behövliga sakkunskapen. I denna verksamhet skulle också utlåtanden från den skjutvapennämnd som planeras vara till hjälp.

I 116 § skjutvapenlagen förutsätts att polisen en gång per år skall granska vapennäringsidkares register och bokföring samt inspektera lager och förvaringslokaler. Tillsynen vilar för närvarande på den lokala polisens och länsstyrelsens ansvar. De polis-

män som är anställda vid vapenförvaltningsenheten inom tillståndsförvaltningens ansvarsområde skall i fortsättningen svara för tillsynen över vapennäringsidkarna genom att själva göra inspektionsbesök och leda den tillsyn som utövas av den lokala polisen. Genom att tillsynsansvaret koncentreras och tillsynen koordineras kan tillsynen effektiviseras.

Vapenförvaltningsenheten skall fungera som den nationella kontaktinstans som förutsätts i vapendirektivet och som för närvarande utgörs av centralkriminalpolisens brottsinformation. Enheten skall ta emot avgångslandets anmälningar om meddelade överföringstillstånd och vidarebefordra dem till tillståndsmyndigheten, om denna är en annan än enheten själv.

Finland har undertecknat konventionen om ömsesidigt godkännande av kontrollstämplarna på bärbara skjutvapen (FördrS 40/1984), nedan C.I.P.-konventionen. Som den kontrollenheten (Proof House) som avses i konventionen fungerar för närvarande ett aktiebolag. Det har framförts misstankar om att ett sådant arrangemang inte är förenligt med vad som avses i C.I.P.-konventionen. Kontrollverksamheten skall skötas av vapenförvaltningsenheten. Med tanke på detta har åtgärder redan vidtagits genom den ändring av förordningen om besiktning av skjutvapen och förnödenheter (769/1999), som trädde i kraft den 1 augusti 1999. Genom ändringen överfördes de uppgifter som före ändringen vilade på handels- och industriministeriet till inrikesministeriet. Efter ändringen av förordningen hör alla frågor som gäller skjutvapen avsedda för civilt bruk till inrikesministeriets förvaltningsområde.

De uppgifter inom kontrollverksamheten som förutsätts i C.I.P.-konventionen kan vara vapenförvaltningsenheten till nytta både med tanke på tillståndsförvaltningens ansvarsområde som för upprätthållande av det vapenklassificeringsregister som blir enhetens uppgift. Vapenklassificeringsregistret är en del av skjutvapenregistret som med tanke på tillståndsförvaltningen innehåller centrala uppgifter om de skjutvapen som finns på marknaden samt bilder av dem. Den personal som ansvarar för underhållet av vapenklassificeringsregistret erhåller information om nya

vapenmodeller som kommit ut på marknaden genom att följa vilka skjutvapen som förs till enheten för inspektion.

3. Propositionens verkningar

3.1. Ekonomiska verkningar

Propositionen har inte några verkningar på den kommunala ekonomin och ansluter sig inte heller till statsbudgeten. Propositionen har inte heller allmänt sett några verkningar på hushållens ekonomi.

I propositionen ingår en bestämmelse om att tillståndshavare som skall förvara ett särskilt farligt skjutvapen eller tillsammans över fem pistoler, revolverar, gevär med självladdande enkelskott eller andra skjutvapen med självladdande enkelskott är skyldiga att förvara dem i av inrikesministeriet godkända säkerhetsskåp eller i förvaringslokaler som polisen särskilt godkänner. Bestämmelsen föranleder kostnader för de tillståndshavare som berörs av bestämmelsen i sådana fall då dessa inte har alternativa, av polisen godkända förvaringslokaler. Utgående från priserna på de skåp avsedda för förvaring av vapen som nu finns på marknaden, kan anskaffningen av säkerhetsskåp uppskattningsvis föranleda tillståndshavarna kostnader på åtminstone omkring 3 000 mk.

Tillståndsmyndigheternas arbetsbörda ökas av att kommersiell skjutbaneverksamhet och kommersiell utbildning i användning av vapen blir en tillståndspliktig vapennäring samt av att myndigheten skall anordna prov för dem som fungerar som ansvariga personer för vapennäringsidkare. Dessa uppgifter liksom andra tillstånd i anslutning till utövande av vapennäring, godkännande av vapensamlare samt meddelande av förvärvstillstånd för särskilt farliga vapen övergår till den vapenförvaltningsenhet som planeras i anslutning till inrikesministeriets polisavdelning.

Kostnaderna för inrättandet av vapenförvaltningsenheten, som närmast består av möbel- och anläggningskostnader, kommer att uppgå till ungefär en miljon mark. De totala årliga kostnaderna för vapenförvaltningsenheten uppgår till ca 5 milj. mk. Det föreslås att utgifterna och inkomsterna för vapenhanteringsenheten

nettobudgeteras. De årliga inkomsterna uppskattas uppgå till ca 0,65 milj. mk. som inflyter av vapen- och patronbesiktningar och till ca 0,3 milj. mk för tillståndsförvaltningens vidkommande. Enheten kommer därför inte heller att kunna verka utan statlig finansiering av dessa verksamheter. Vapenförvaltningsenheten skall därutöver sköta tillsynsuppgifter som helt och hållet är beroende av statlig finansiering. Dessa myndighetsfunktioner är helt och hållet hänvisade till statlig finansiering. Verksamheten av enheten kommer att finansieras av de medel i budgeten som anslagits för polisen.

I och med förordningen om ändring av förordningen om besiktning av skjutvapen och förnödenheter överfördes de uppgifter som enligt den gamla förordningen hörde till handels- och industriministeriets förvaltningsområde till inrikesministeriet från den 1 september 1999. Vapenförvaltningsenhetens uppgifter i anslutning till besiktning av vapen och patroner måste ordnas av inrikesministeriet oberoende av inrättandet av vapenförvaltningsenheten. Avsikten är att vapen- och patronbesiktningen skall övergå från den nuvarande besiktningsorganet till vapenförvaltningsenheten. De årliga utgifterna för besiktningarna torde uppgå till ca en miljon mark, varav besiktningssavgifterna alltså täcker ca 0,65 milj. mk. Därmed uppgår de årliga nettoutgifterna för vapenförvaltningsenhetens tekniska ansvarsområde till ca 350 000 mk.

3.2. Verknings i fråga om organisation och personal

I propositionen föreslås att vissa nya typer av tillstånd införs, t.ex. förvärvs- och innehavstillstånd för sammanslutningar och stiftelser samt tillstånd för gassprayer. Dessa tillstånd kommer till största delen att ersätta nuvarande förvärvs- och innehavstillståndstyper, och de torde därför inte ha någon större inverkan på antalet tillstånd som meddelas. De sammanslutningar och stiftelser som erhåller förvärvstillstånd skall ha utsett en ansvarig person. Godkännande av sådana ansvariga personer ger upphov till extra arbete för tillståndsmyndigheten. Meddelande av

tillstånd till sammanslutningar och stiftelser undanröjer de konstlade arrangemang som sammanslutningar och stiftelser nu har tvingats tillämpa när de har förvärvat vapen. När dessa konstlade arrangemang bortfaller kan det antas att tillståndsmyndighetens arbetsbörda också minskar i samma utsträckning. Tillstånd för gassprayer, som innefattar både förvärvs- och innehavstillstånd, minskar tillståndsmyndighetens arbetsbörda jämfört med tidigare. I och med införandet av de nya tillståndstyperna uppskattas tillståndsmyndigheternas totala arbetsbörda i stort sett förbli lika stor som förut.

De tillståndsuppgifter som övergår från inrikesministeriet till vapenförvaltningsenheten sysselsätter årligen ungefär ett årsverke. Inrättandet av vapenförvaltningsenheten minskar sammantaget länsstyrelsernas årliga uppgifter med ungefär fyra årsverken. Vapenförvaltningsenhetens ansvarsområde för tillståndsförvaltning får dessutom nya uppgifter genom att nya vapennärings tillkommer samt genom anordnandet av de prov som utgör en förutsättning för godkännande av vapennäringsidkarnas ansvariga personer. Tillståndsförvaltningens ansvarsområde kommer uppskattningsvis att sysselsätta tre överinspektörer, varav en i stort sett är fullt sysselsatt med de nya uppgifterna. Uppgifterna inom tillståndsförvaltningens ansvarsområde sysselsätter därutöver en enhetschef och två sekreterare.

3.3. Miljöeffekter

Propositionen har inga miljöeffekter. Tillstånd för skjutbaneverksamhet meddelas fortfarande enligt senatens förordning av den 21 november 1915 angående inrättande och upprätthållande af skjutbanor.

3.4. Verknings med avseende på olika medborgargrupper ställning

Propositionen har inte några allmänna verknings med avseende på olika medborgargrupper ställning och inte heller på medborgarnas likställdhet inför lagen.

4. Beredningen av propositionen

4.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial

Genom propositionen genomförs det andra skedet i totalreformen av skjutvapenlagstiftningen. Det första skedet genomfördes genom skjutvapenlagens ikraftträdande den 1 mars 1998 och den förordning som utfärdades med stöd av den. Beredningen av det andra skedet inleddes omedelbart efter att dessa författningar trädde i kraft. Beredningen har letts av den ledningsgrupp för beredning av vapenlagstiftningen som inrikesministeriet har tillsatt.

4.2. Remissutlåtanden

Utlåtanden om propositionen inbegärdes av sammanlagt 43 instanser. Bland ministerierna inbegärdes utlåtanden av handels- och industriministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, justitieministeriet, undervisningsministeriet, försvarsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, utrikesministeriet samt miljöministeriet. Bland de centrala ämbetsverken och riksomfattande polisenheterna inbegärdes utlåtande av försvarsmaktens huvudstab, data- ombudsmannen, gränsbevakningsväsendet, tullverket, centralkriminalpolisen, rörliga polisen, Polisyrkeshögskolan, Polisens teknikcentral, skyddspolisen, riksåklagarämbetet, museiverket, Finlands Kommunförbund samt patent- och registerstyrelsen. Dessutom inbegärdes utlåtande av alla länsstyrelser, Helsingfors polisinsättning, Mariehamns polisinsättning, Krigsmuseet och Jägarnas centralorganisation. De privaträttsliga sammanslutning av vilka utlåtande inbegärdes utgörs av Maanpuolustuskoulu ry, Suomen Ampujainliitto r.y., Reserviläisurheiluliitto ry, Suomen Asehistorian Liitto r.y., Suomen Asehistoriallinen seura r.y., Suomen Vartioliikkeitten Liitto r.y., Suomen Aseseppien Yhdistys r.y., Suomen museoliitto Finlands museiförbund ry, Suomen metsästys- museoyhdistys jaktmuseiföreningen i Finland r.y., Suomen Metsästäjä- ja Kalastajaliitto ry, Suomen Metsästysliitto Finlands Jägarförbund r.y., Urheilu- ja Vapaa-aika Tukkuiliikkeet r.y.

samt Urheilu- ja Metsästysaseiden ja tarvikeiden vastuulliset maahantuojat r.y.

Sammanlagt 40 instanser avgav utlåtanden. De ministerier som avgav utlåtanden var handels- och industriministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, justitieministeriet, undervisningsministeriet, försvarsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, utrikesministeriet och miljöministeriet. De centrala ämbetsverk och riksomfattande polisenheter som avgav utlåtanden var museiverket, patent- och registerstyrelsen, försvarsmaktens huvudstab, gränsbevakningsväsendets huvudstab, dataombudsmannen, tullverket, riksåklagarämbetet, centralkriminalpolisen, rörliga polisen, Polisyrkeshögskolan, Polisens teknikcentral och skyddspolisen. Alla länsstyrelser avgav utlåtande. Dessutom avgav Krigsmuseet, Finlands Kommunförbund, Jägarnas centralorganisation och Helsingfors härads polisinsättning.

De privaträttsliga sammanslutning som avgav utlåtande var Suomen Asehistorian Liitto r.y., Maanpuolustuskoulu ry, Reserviläisurheiluliitto ry, Suomen Ampujainliitto r.y., Suomen Asehistoriallinen seura r.y., Suomen Aseseppien Yhdistys r.y., Suomen Metsästysliitto Finlands Jägarförbund r.y., Suomen metsästysmuseoyhdistys jaktmuseiföreningen i Finland r.y., Suomen museoliitto Finlands museiförbund r.y., Suomen Vartioliikkeitten Liitto r.y. och Urheilu- ja Metsästysaseiden ja tarvikeiden vastuulliset maahantuojat r.y.

Såväl myndigheterna som organisationerna föreslog ändringar av teknisk karaktär i den föreslagna lagen och i motiveringen till den. Utgående från förslagen har vissa ändringar gjorts.

I myndigheternas utlåtanden ansågs förslaget i regel vara innehållsmässigt välgjort och nödvändigt. Det ansågs bidra till en större allmän ordning och säkerhet och undanröja olägenheter i den gällande lagstiftningen. Förslaget ansågs också förbättra möjligheterna att förebygga kriminalitet i anslutning till vapen. Tillkomsten av nya näringar i vapennäringsbranschen, tillståndet för gassprayer, möjligheten att meddela sammanslutningar och stiftelser innehavstillstånd för vapen och de strängare förvaringskraven godkändes allmänt. Också inrättandet av vapenförvalt-

ningsenheten vann i allmänhet godkännande. Lagförslaget konstaterades göra det möjligt för dem som sysslar med vapen som hobby att utöva hobbyverksamhet även i fortsättningen. Vissa av polisenheterna konstaterade att godkännandet av förvaringsutrymmena för skjutvapen kommer att föranleda polisen en stor mängd merarbete.

De privaträttsliga sammanslutning som avgav utlåtanden ansåg även de att huvudragen i propositionen går i rätt riktning. I allmänhet ansågs det viktigt att det ingår ett alternativ till de av ministeriet godkända säkerhetsskåpen i det nya förslaget till förvaringskrav. Vissa avgivare av utlåtande ansåg det vara ett problem att utbildning i att använda vapen är tillåten endast i ett godtagbart användningssyfte enligt skjutvapenlagen. Detta utesluter möjligheten att utbilda personer att använda vapen i situationer där nödvärt enligt lag är tillåtet. En av instanserna föreslåg att en möjlighet att meddela förvärvstillstånd för skjutvapen för skydd av den personliga integriteten skall tas in i lagen.

Ett sammandrag av de utlåtanden som avgivits har gjorts vid inrikesministeriet.

5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

5.1. Samband med andra propositioner

Propositionen ansluter sig inte till budgetpropositionen. Vid försvarsministeriet är en revidering av lagstiftningen om territorialövervakning under beredning utgående från territorialövervakningskommissionens betänkande från 1998 (kommittébetänkande 1999:4). Till revideringen ansluter sig bl.a. en ändring av 17 § 10 punkten skjutvapenlagen som innebär att skjutvapenlagen inte gäller sådan verksamhet för vilken tillstånd meddelas med stöd av den föreslagna lagstiftningen om territorialövervakning.

5.2. Samband med internationella fördrag och åligganden

Till propositionen ansluter sig inte några ändringar på grund av internationella fördrag och åligganden.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1 §. *Tillämpningsområde.* Enligt 2 mom. förenklas det tillståndsförfarande som gäller gas- sprayer jämfört med det som gäller egentliga skjutvapen. Detta föranleder ändringar i de gällande bestämmelserna om gassprayer, i första hand vad beträffar privat förvärv och innehav. Nya bestämmelser som skall tillämpas på gassprayer är 35 a, 55 a c, 67 a, 83 a och 117 a §. På gassprayer skall inte längre tillämpas 42 55 och 56 § och inte heller 66 § 1 mom. 1 och 3 punkten eller 89, 90, 112 och 112 a §.

Eftersom det utfärdas bestämmelser om ett eget tillståndsförfarande i endast ett steg för gassprayer, skall bestämmelserna om förvärv och innehav av egentliga skjutvapen i 5 kap. inte längre tillämpas på gassprayer, utan till 5 kap. fogas egna 55 a c § som gäller tillstånd för gasprayer. Ett tillstånd för gassprayer

upphör inte att gälla om gassprayer varaktigt överläts till någon annan. Beträffande gassprayer finns det inte heller något behov av att till någon del bestämma om försättande av dem i varaktigt obrukbart skick. Av denna anledning skall 66 § 1 mom. 1 och 3 punkten samt 112 och 112 a § inte tillämpas på gassprayer. Dessutom skall anmälan om överlåtelse av gassprayer inte längre behöva göras, och därför föreslås att inte heller 89 §, som gäller anmälan om överlåtelse, skall tillämpas på gassprayer i fortsättningen.

Tillstånd för gassprayer skall inte behöva visas upp eller överlämnas till polisen på det sätt som bestäms i 90 §, om tillståndshavaren varaktigt överlåter gassprayer till någon annan. Om tillståndet för gassprayer fortfarande är i kraft, kan tillståndshavaren, efter att varaktigt ha överlåtit gassprayer till någon annan, låna gassprayer för eget bruk. Tillståndet för gassprayer skall överlämnas till

polisen i enlighet med 96 § först när det upphör att gälla.

13 §. *Bärande, transport, förvaring och innehav.* I propositionen föreslås ett enklare tillståndsförfarande för gassprayer som avviker från det som gäller egentliga skjutvapen och vapendelar. Bestämmelser om godtagbara användningssyften som utgör förutsättningar för att tillstånd för gassprayer skall kunna meddelas ingår i förslaget till 55 b § 1 mom. Bestämmelser om godtagbara användningssyften för egentliga skjutvapen och vapendelar ingår fortfarande i 43 §. Av denna anledning föreslås att i punkten ändras så att där endast konstateras att med bärande avses användning av föremålen för ett godtagbart användningssyfte som anges i denna lag. Detta hänvisar i fråga om egentliga skjutvapen och vapendelar till de användningssyften som nämns i 43 § samt i fråga om gassprayer till de användningssyften som nämns i det nya 55 b § 1 mom.

14 §. *Näring i vapenbranschen.* Begreppet näring i vapenbranschen utvidgas till att gälla även i kommersiellt syfte bedriven skjutbaneverksamhet och utbildning i användningen av skjutvapen genom att nya 3 och 4 punkter fogas till paragrafen. Kommersiell skjutbaneverksamhet och likaså kommersiell utbildning i användningen av skjutvapen blir tillståndspliktig verksamhet, som polisen skall övervaka regelbundet. De kan på goda grunder betraktas som idkande av näring i vapenbranschen, eftersom verksamheten baserar sig på kommersialism, dvs. på strävan efter ekonomisk vinst. Dessutom hanteras mycket vapen i dessa verksamheter, och därför borde de underkastas myndighetsövervakning. Genom att göra dessa verksamheter tillståndspliktiga, kan myndigheterna ingripa i eventuella missförhållanden samt ställa nödvändiga tillståndsvillkor för att säkerställa att verksamheten är säker och korrekt.

Beträffande i kommersiellt syfte bedriven skjutbaneverksamhet skall det avgörande vara verksamhetens kommersialism, dvs. att verksamheten bedrivs mot ett vederlag som uppbärs hos skytten i syfte att uppnå företagsekonomisk vinst genom verksamheten. Dessutom skall den i allmänhet bjudas ut öppet åt den breda allmänheten och

verksamheten skall också kännetecknas av en viss kontinuitet. Privata och offentliga sammanslutningars skjutbanor, som de upprätthåller för sina medlemmar, skall således inte omfattas av definitionen, i synnerhet om inga andra än sammanslutningens medlemmar har tillträde till skjutbanan mot vederlag. Enbart medlemsavgift eller en särskild banavgift som utöver medlemsavgiften eventuellt uppbärs hos medlemmarna och som täcker kostnaderna för upprätthållandet av banan kan inte betraktas som en omständighet som uppfyller villkoren för kommersialism. Exempelvis skytte- och jaktföreningar skall alltså inte behöva ansöka om näringstillstånd i vapenbranschen för sin verksamhet till den del de upprätthåller en skjutbana för sina medlemmar. Inte heller lagstadgade älgskytteprov, tävlingar och andra skytteevenemang som ordnas av bl.a. jaktvårdsföreningar samt skytte- och jaktföreningar eller uthyrning av banor skall i allmänhet vara kommersiell verksamhet som betraktas som idkande av näring.

Kriteriet på kommersialism skall också gälla utbildning i användningen av skjutvapen. Sålunda skall skytteutbildning som en förening eller någon annan sammanslutning ordnar endast för sina medlemmar inte vara kommersiell verksamhet. Det väsentliga skall alltså vara att någon mot vederlag och i vinstsyfte erbjuder en utomstående utbildning i användningen av vapen. Sålunda skall tillstånd inte krävas för utbildning som en jaktvårdsförening ordnar i anslutning till den lagstadgade jägarexamen och där man ger handledning i säker vapenhantering. Enbart teknisk utbildning som gäller vapnens egenskaper eller deras funktionsmekanismer skall inte vara tillståndspliktig även om den ges mot vederlag, om man inte samtidigt ger konkret utbildning i användningen av vapen och skjutande. Exempelvis utbildning i anslutning till tillverkningen av vapen, bl.a. vapensmedsutbildning, skall alltså inte på denna grund vara tillståndspliktig, förutsatt att man inte samtidigt ger utbildning i användningen av vapen och skjutande.

Paragrafen skall också tillämpas på gassprayer, så utbildning där man ger handledning i användningen av gassprayer skall vara tillståndspliktig idkande av näring

i vapenbranschen på samma villkor som utbildning i användningen av skjutvapen. Exempelvis avgiftsbelagda kurser som ordnas av olika företag, medborgarinstitut och yrkesutbildningscenter för vuxna och där man ger handledning i användningen av gassprayer skall alltså vara sådan verksamhet som kräver tillstånd. Genom dessa regler kan man också säkerställa att utbildningen är korrekt och säker. Av bl.a. väktare och ordningsvakter krävs särskild gassprayutbildning, om de bär samt eventuellt använder gassprayer i sina arbetsuppgifter. Redan av denna orsak är det nödvändigt att myndigheterna kan övervaka att utbildningen är korrekt och ingripa i eventuella missförhållanden.

15 §. *Vapensamlare.* Även för tillfället innehåller många museer samt motsvarande sammanslutningar och stiftelser skjutvapen i vapensamlarsyfte. Deras vapensamlingar är i allmänhet omfattande och mycket värdefulla i såväl kulturellt som ekonomiskt avseende. Tillstånden att förvärva och inneha skjutvapen har dock skaffats i någon enskilds namn, även om de skjutvapen som tillstånden avser i själva verket hör t.ex. till ett museum och vapnen förvaras i museets lokaler. Det beskrivna förfarandet har varit nödvändigt, eftersom enligt den gällande skjutvapenlagen kan förvärvs- och innehavstillstånd meddelas endast fysiska personer. Problemen med att skaffa tillstånd har i detta avseende gjort det svårare att inrätta värdefulla vapensamlingar liksom att utvidga och behålla dem. För att undanröja detta problem föreslås att godkännande som vapensamlare skall kunna meddelas inte bara fysiska personer utan även sammanslutningar och stiftelser som är registrerade i Finland eller som sköter offentliga uppdrag. De skall enligt lagförslaget i fortsättningen kunna erhålla tillstånd som berättigar till innehav av skjutvapen. Då börjar bl.a. vapenmuseernas vapentillstånd motsvara det faktiska förhållandet i fråga om innehav och förvaring av vapnen och de konstlade arrangemangen kan slopas.

Avsikten är att överföra de vapentillståndsärenden som sköts av länsstyrelserna till den vapenförvaltningsenhet som inrättas i samband med inrikesministeriet och som åtminstone till att börja med kommer att pla-

ceras i samband med inrikesministeriets polisavdelning. Sålunda skall även godkännandena som vapensamlare överförs från länsstyrelserna till vapenförvaltningsenheten. Av denna anledning ändras uttrycket länsstyrelsen till inrikesministeriet i paragrafen.

18 §. *Tillståndsplikt.* Eftersom det i propositionen föreslås att även i kommersiellt syfte bedrivna skjutbaneverksamhet och i kommersiellt syfte bedrivna utbildning i användningen av skjutvapen skall vara tillståndspliktigt idkande av näring i vapenbranschen, fogas till 1 mom. nya 3 och 4 punkter om dessa verksamheter. Det skall alltså vara tillståndspliktigt att bedriva nämnda verksamheter, om inte något annat bestäms. I motiveringen till 14 §, som gäller näring i vapenbranschen, samt i propositionens allmänna motivering förklaras närmare varför dessa verksamheter bör vara tillståndspliktiga.

19 §. *Undantag från tillståndsplikten.* För närvarande kan en godkänd vapensamlare föra register över vapendelar som han förvärvat och innehåller så som närmare bestäms genom förordning utan att han behöver skaffa förvärvs- eller innehavstillstånd för föremålen. Skjutvapen har dock ansetts kräva så pass mycket noggrannare övervakning än vapendelar att motsvarande arrangemang inte har genomförts i fråga om dem. Eftersom avsikten med den proposition som nu avläts är att göra det möjligt att förvärva skjutvapen och vapendelar även till sammanslutningar och stiftelser, kan vapenmuseer samt andra motsvarande sammanslutningar och stiftelser som äger omfattande och värdefulla vapensamlingar direkt ansöka om godkännande som vapensamlare och således också samla vapen och utöka sina vapensamlingar på ett ändamålsenligt sätt. På vapenmuseer och i motsvarande vapensamlingar finns för närvarande i regel tiotals eller t.o.m. hundratals skjutvapen som de innehåller på grundval av någon fysisk persons innehavstillstånd.

Syftet med propositionen är att dessa sammanslutningar och stiftelser i fortsättningen skall kunna skaffa tillstånd som berättigar till innehav av vapen i eget namn. För att detta skall kunna genomföras på ett ändamålsenligt sätt, föreslås i propositionen att de godkända vapensamlarnas möjlighet att föra

register över föremål som de förvärvat och som hör till tillämpningsområdet för denna lag utvidgas. Det föreslås att 3 punkten ändras så att en godkänd vapensamlare som alternativ till ansökan om innehavstillstånd enligt prövning kan få rätt att föra register inte bara över vapendelar utan även över de skjutvapen han innehar. Detta är dessutom nödvändigt redan av den orsaken att polisinsättningarna, som är tillståndsmyndighet, bättre skall klara av den stora arbetsbörda som överföringarna av tillstånd eventuellt medför. Det vore ändamålsenligt att rätten ges endast sådana vapensamlare som har för avsikt att förvärva minst flera tiotals skjutvapen. Det skall också alltid vara fråga om individuell prövning som inrikesministeriet gör fall för fall och där man noga beaktar omständigheter som har att göra med övervakningen samt med allmän ordning och säkerhet. Eftersom en vapensamlare som fått rätt att föra register fortfarande blir tvungen att skaffa förvärvstillstånd innan han förvärvat vapnen samt är skyldig att underrätta polisinsättningen när vapnen förvärvas och även när de överläts, kan den ändring som medger befrielse från ansökan om innehavstillstånd inte till denna del anses leda till att övervakningen av skjutvapen försämrats. Närmare bestämmelser om saken ingår i 59 a § i lagförslaget.

Dessutom fogas till 1 mom. en ny 7 punkt, där det bestäms om undantag från tillståndsplikten för innehav av signalpistol ombord på utländska handels- och fritidsfartyg, om fartyget endast tillfälligt befinner sig inom Finlands territorialvatten. Ombord på utländska fartyg finns vanligen signalpistoler bland livräddnings- och säkerhetsutrustningen. I vissa andra länder krävs inget tillstånd för innehav av signalpistoler. Även de problem som är förknippade med olaglig användning av dem är ofta nationella och landsvisa. I praktiken är det svårt för myndigheterna att övervaka att utländska fartyg alltid ansöker om tillstånd för signalpistoler som finns ombord på fartyget genast när man överskrider gränsen till Finlands territorialvatten. Eftersom även själva ansökan gällande detta är besvärlig, lämnas den ofta därhän. Innehav av signalpistoler ombord på utländska fartyg är vanligen inte heller för-

knippat med några problem med tanke på den allmänna ordningen och säkerheten redan av den orsaken att de endast tillfälligt befinner sig inom Finlands territorialvatten. Det bör beaktas att undantaget från tillstånd för innehav av signalpistol gäller endast innehav ombord på själva fartyget. Om signalpistolerna lämnar fartyget förutsätts således fortfarande att man skaffar tillstånd som berättigar till innehav i Finland. Undantaget gäller således både fritidsfartyg och stora handelsfartyg som seglar under utländskt flagg och som besöker Finland.

Det väsentliga för den föreslagna ändringen är att det utländska fartyget endast tillfälligt besöker Finlands territorialvatten. Vad som är tillfälligt avgörs alltid fall för fall, i första hand på grund av vad som är avsikten med fartygets vistelse i Finland. Ett besök som varar flera månader kan i allmänhet knappast betraktas som tillfälligt, framför allt inte i fråga om fritidsfartyg. Hur länge handelsfartygs besök varar beror åter ofta på hur länge det räcker att lossa och lasta fartyget.

20 §. *Näringsstillstånd i vapenbranschen.* I 1 mom. ändras den myndighet som meddelar och återkallar tillstånd från länsstyrelsen till inrikesministeriet, eftersom avsikten är att överföra de näringsstillståndsärenden som gäller vapenbranschen från länsstyrelserna till den vapenförvaltningsenhet som inrättas i samband med ministeriet. Ändringen förbättrar övervakningen och förenhetligar tillståndsprövningen i anslutning till meddelandet av näringsstillstånd i vapenbranschen.

Eftersom avsikten är att bestämma att i kommersiellt syfte bedriven skjutbaneverksamhet och i kommersiellt syfte bedriven utbildning i användningen av skjutvapen skall vara tillståndspliktig näring i vapenbranschen, fogas till 2 mom. nya 4 och 5 punkter som gäller dessa verksamheter. För utbildning i användningen av skjutvapen kan tillstånd beviljas endast för de i denna lag angivna godtagbara användningssyftena. För egentliga skjutvapen betyder detta de godtagbara användningssyften som räknas upp i 43 § 1 mom. och för gassprayer de godtagbara användningssyften som anges i 55 b § 1 mom. Utbildning i användningen av skjutvapen kan i kommersiellt syfte ges endast för dessa användningssyften. Exempelvis väkta-

re kan således undervisas i användningen av skjutvapen i arbetsuppdrag. Tillståndsplikten motiveras närmare ovan i motiveringen till 14 §, som gäller näring i vapenbranschen, och i propositionens allmänna motivering.

21 §. *Innehållet i och giltighetstiden för näringstillstånd i vapenbranschen.* Orden "i den affärslokal, fabrik eller verkstad", som använts i 1 mom., ersätts med uttrycket *på det verksamhetsställe*. Begreppet verksamhetsställe har en vidare innebörd än det nuvarande uttrycket, varför man även i fråga om i kommersiellt syfte bedriven skjutbaneverksamhet och utbildning i användningen av vapen i tillståndet kan nämna den plats där dessa verksamheter, som nu föreslås bli nya tillståndspliktiga former av näring i vapenbranschen, kan bedrivas enligt lag. En skjutbana kan inte kallas affärslokal, fabrik eller verkstad, och utbildning i användningen av skjutvapen ges ofta någon annanstans än i en affärslokal, fabrik eller verkstad. Begreppet verksamhetsställe anger klart att det är fråga om alla tillståndspliktiga näringar i vapenbranschen som avses i 20 § 1 mom.

Beträffande innehållet i näringstillstånd i vapenbranschen kan ytterligare konstateras att enligt den proposition som nu avlåtts berättigar de näringstillstånd som meddelas för kommersiell skjutbaneverksamhet och utbildning i användningen av skjutvapen, verksamheter som föreslås bli tillståndspliktiga former av näring i vapenbranschen, endast till bedrivande av nämnda verksamhet. De berättigar inte till förvärv och innehav av skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler. För förvärv och innehav av föremålen skall således särskilt tillstånd sökas på det sätt som bestäms i 5 kap.

22 §. *Anmälan då uppgifterna i ett näringsstillstånd i vapenbranschen eller förvaringslokalerna ändras.* Orden "affärslokalens, fabriken eller verkstadens" i 1 mom. ersätts med ordet verksamhetsstället. Verksamhetsställe är ett uttryck med vidare innebörd. Då anmäls också ändringar gällande läget för den plats där den i tillståndet definierade verksamheten bedrivs även i fråga om de verksamheter som föreslås bli nya tillståndspliktiga former av näring i vapen-

branschen, dvs. i kommersiellt syfte bedriven skjutbaneverksamhet och utbildning i användningen av skjutvapen. En skjutbana kan inte kallas affärslokal, fabrik eller verksamhet och utbildning i användningen av skjutvapen ges ofta någon annanstans än i en affärslokal, fabrik eller verkstad. Termen verksamhetsställe anger klart att det är fråga om den plats där verksamheten bedrivs i fråga om alla tillståndspliktiga former av näring i vapenbranschen.

25 §. *Skyldighet att föra register.* Skyldighet att föra register skall åligga endast vapennäringsidkare som erhållit tillstånd för handel med eller tillverkning, reparation eller modifiering av skjutvapen. Eftersom vapennäringsidkare som erhållit tillstånd för kommersiell skjutbaneverksamhet eller utbildning i användningen av skjutvapen blir tvungna att söka särskilda tillstånd för förvärv och även tillfälligt innehav av eventuella skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler, föreligger inget behov av att föra register över dem, utan tillräcklig övervakning kan i detta avseende ordnas via de tillstånd som berättigar till förvärv och innehav och den anmälan om överlåtelse som föreskrivs i 89 §. Av denna anledning preciseras 1 mom. så att där uppräknas de former av näring i vapenbranschen över vilka register skall föras.

26 §. *Ansvarig person.* I 2 mom. ändras den myndighet som godkänner den ansvariga personen och återkallar godkännandet från länsstyrelsen till inrikesministeriet, eftersom avsikten är att överföra de näringstillståndsärenden som gäller vapenbranschen från länsstyrelserna till den vapenförvaltningsenhet som inrättas i samband med ministeriet. Detta förbättrar övervakningen och förenhetligar tillståndsprovningen i anslutning till meddelandet av näringstillstånd i vapenbranschen. Det är naturligt att samma myndighet som meddelar och återkallar näringstillstånd i vapenbranschen också meddelar och återkallar godkännandet som ansvarig person för näring i vapenbranschen.

I fortsättningen skall inrikesministeriet i egenskap av tillståndsmyndighet ordna det skriftliga prov som testar yrkeskompetensen och lämpligheten för branschen hos den som vill bli ansvarig person hos en vapennärings-

idkare. Näringsverksamhet som ansluter sig till skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler förutsätter särskild kompetens och lämplighet samt pålitlighet av de personer som ansvarar för verksamheten. Vapennäringsidkarnas ansvar hänför sig just till de fysiska personer som är ansvariga för verksamheten och som svarar för att bestämmelserna gällande skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler iaktas och tillståndsvillkoren uppfylls till alla delar i näringsverksamheten.

Provet måste avläggas av dem som vill bli ansvariga personer för näring i vapenbranschen efter att förslaget trätt i kraft, så ändringen innebär inget ingrepp i ställningen för de personer som har giltigt godkännande som ansvarig person. Förnyande av det vapenhanteringstillstånd som föreskrivs i 27 § och som krävs enbart av ansvariga personer medför således inte heller någon skyldighet att avlägga provet för den som godkänts som ansvarig person före ikraftträdandet. Inte heller personer som när lagen träder i kraft verkar som ansvariga personer måste avlägga provet, om de eventuellt börjar som ansvariga personer för ny näringsverksamhet i vapenbranschen eller blir ansvariga personer hos någon annan vapennäringsidkare. Skyldighet att avlägga provet inträder först när den ansvariga personens godkännande har upphört att gälla helt och hållet och personen därefter på nytt ansöker om att bli ansvarig person. Om ordnandet av provet och innehålllet i det bestäms närmare genom förordning.

27 §. *Vapenhanteringstillstånd.* Näringsstillstånd som meddelas för kommersiell skjutbaneverksamhet och utbildning i användningen av skjutvapen, verksamheter som enligt den proposition som nu avläts föreslås bli tillståndspliktig näringsverksamhet i vapenbranschen, berättigar endast till bedrivande av nämnda näringsverksamhet. De berättigar däremot inte till förvärv och innehav av skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler. För förvärv och innehav av föremålen skall således särskilt tillstånd sökas på det sätt som bestäms i 5 kap. I fråga om de sammanslutningar och stiftelser som bedriver dessa typer av vapennäringsverksamhet betyder detta att de skall ha en i 45 b § avsedd av polisinsättningen

godkänd vapenansvarig innan de kan meddelas förvärvstillstånd. I praktiken skall samma person som är i 26 § avsedd ansvarig person för vapennäringsverksamheten godkännas som vapenansvarig.

Andra personer som är anställda hos en sådan vapennäringsidkare kan ansöka om vapenhanteringstillstånd eller parallelltillstånd för föremålen. Vartdera tillståndet ger rätt att hantera föremål som vapennäringsidkaren innehar med stöd av tillstånd som meddelats i enlighet med denna lag, parallelltillstånd dock med de begränsningar enligt 87 § som gäller utlåning, om inte personen i fråga ansöker om parallelltillstånd särskilt för varje vapen och vapendel.

Till 1 mom. fogas ordet i utbildningssyfte, varvid vapenhanteringstillståndet också ger rätt att i utbildningssyfte skjuta med de skjutvapen som vapennäringsidkaren innehar, om det är nödvändigt med tanke på näringsverksamheten i vapenbranschen. Skjutande i utbildningssyfte förutsätter att den vapennäringsidkare hos vilken den som innehar vapenhanteringstillståndet är anställd har vapennäringsstillstånd för i kommersiellt syfte bedriven utbildning i användningen av skjutvapen.

I praktiken har det framgått att även andra än personer som är anställda hos vapennäringsidkare kan ha behov av att tillfälligt inneha skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler på grund av sitt arbete eller sin näring. Sådana personer är bl.a. redaktörer för vapenbranschens publikationer, som testar och skriver artiklar om skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler. Dessutom kan t.ex. försäkringsbolag, jurister som förrättar arvskiften och tillverkare av vapendelar som inte kräver tillstånd, t.ex. ljuddämpare, gevärskolvar, gevärssikten o.dyl. föremål, ofta ha behov av att tillfälligt inneha skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler. Genom de tillståndsvillkor som tas in i tillståndet kan tillståndsmyndigheten fall för fall besluta för tillfälligt innehav av vilka föremål tillstånd meddelas i det aktuella fallet och på vilka villkor. Enligt behov kan ställas villkor som gäller t.ex. förvaring och transport av föremålen eller vapenbokföring och skjutande. Det bör beaktas att det alltid skall

vara fråga om ett tillfälligt behov av att transportera, förvara eller hantera föremålen. Om avsikten är att föremålen skall bli mera permanent i ifrågavarande persons besittning, skall han ansöka om tillstånd som berättigar till varaktigt innehav. Om avsikten åter är att idka allmän handel med föremålen, vilket det i huvudsak är fråga om bl.a. för pantlånebolag och ofta även försäkringsbolag, skall tillstånd sökas för idkande av handel i vapenbranschen. Meddelande av vapenhanteringstillstånd förutsätter alltid att det är nödvändigt att tillfälligt inneha föremålen på grund av arbetet. Särskild uppmärksamhet skall då i varje enskilt fall fästas vid tillståndssökandens verkliga behov av att hantera föremålen i arbetet och när det vore skäl för honom att ansöka om tillstånd som berättigar till mera varaktigt innehav, t.ex. innehavstillstånd eller näringstillstånd i vapenbranschen.

På grund av den ändring som nämns i 2 mom. ändras också paragrafens tidigare 2 mom., som nu blir 3 mom. I momentet slopas orden "den som är anställd hos en vapennäringsidkare", eftersom vapenhanteringstillstånd enligt det nya 2 mom. alltså kan meddelas även sådana som inte är anställda hos en vapennäringsidkare och som i sitt arbete tillfälligt transporterar, förvarar eller annars hanterar skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler.

28 §. *Vapenhanteringstillståndets giltighetstid och tillståndsvillkor.* Till paragrafen fogas ett nytt 2 mom., där det bestäms om möjlighet för tillståndsmyndigheten att i tillståndet ta in villkor som begränsar skjutandet med skjutvapnet eller som ger rätt att hantera endast de föremål som har antecknats i tillståndet. Innehavaren av ett vapenhanteringstillstånd har i allmänhet inte något behov av att skjuta med skjutvapnet. Användningen av tillståndsvillkor gäller framför allt fall där vapenhanteringstillstånd meddelas endast för tillfällig förvaring eller transport av föremålen.

När vapenhanteringstillstånd meddelas kan det hända att man redan på förhand vet vilka typer av vapen tillståndshavaren har för avsikt att hantera i sitt arbete eller om denne kommer att hantera t.ex. endast vapendelar

eller patroner. Då kan det antecknas i tillståndet för hantering av vilka slags föremål tillståndet meddelas. Exempelvis tillstånd för hantering av särskilt farliga skjutvapen bör meddelas endast i ytterst exceptionella situationer.

35 a §. *Tidsbundet kommersiellt överföringstillstånd.* I propositionen föreslås att bestämmelserna om meddelande av kommersiellt överföringstillstånd ändras så att kommersiellt överföringstillstånd också kan meddelas för viss tid för flera olika överföringar, varvid vapennäringsidkaren inte alltid behöver ansöka om särskilt överföringstillstånd för varje överföring av ett varuparti från Finland till en annan medlemsstat i Europeiska unionen. Enligt artikel 11.2 i vapendirektivet kan även tidsbundna överföringstillstånd meddelas. I praktiken meddelar de flesta av Europeiska unionens medlemsstater vapennäringsidkare tidsbundna överföringstillstånd, så genom ändringen börjar situationen i Finland motsvara den allmänna praxisen inom Europeiska unionen. Tidsbundna kommersiella överföringstillstånd underlättar handeln mellan vapennäringsidkare inom Europeiska unionen.

Varje vapennäringsidkare som ansöker om tillstånd meddelas tillstånd särskilt på basis av prövning fall för fall. Särskild uppmärksamhet skall fästas vid vapennäringsidkarens pålitlighet och även vid att den som ansöker om tillstånd verkligen har behov av tidsbundet tillstånd p.g.a. upprepade överföringar. En förutsättning för att tillstånd skall kunna meddelas skall på samma sätt som redan bestäms i 35 § 2 mom., som gäller kommersiellt överföringstillstånd, vara att det enligt meddelande från myndigheten i destinationslandet inte finns hinder för en överföring och att överföringsförhållandena är trygga. I praktiken betyder detta att den som ansöker om tillstånd till tillståndsansökan skall foga ett meddelande från myndigheten i destinationslandet enligt vilket det inte finns något hinder för att meddela tidsbundet överföringstillstånd för överföringar till vapennäringsidkaren i destinationslandet i fråga. Detta är naturligtvis inte nödvändigt i de fall där destinationslandets myndighet redan på för-

hand allmänt har meddelat att föremålen kan överföras till dess territorium utan att myndigheten i landet i fråga har meddelat särskilt förhandssamtycke. Mottagare av överföringarna skall alltid vara samma vapennäringsidkare i destinationslandet i fråga. På samma sätt som redan nu bestäms i 38 § i fråga om tillståndens giltighetstid, kan tidsbundet kommersiellt överföringstillstånd meddelas för högst tre år i sänder. Det kommersiella överföringstillstånd som avses i 35 § meddelas ju endast för varje enskild överföring.

Med tanke på övervakningen vore det dock nödvändigt redan för att säkerställa trygga överföringsförhållanden att tillståndshavaren alltid skall informera tillståndmyndigheten skriftligen om varje överföring på förhand. Även vapendirektivets bestämmelser förutsätter detta. Detta kan i praktiken ske t.ex. per fax och eventuellt i framtiden t.o.m. i elektronisk form. Tillståndmyndigheten skall alltid ha tillgång till meddelandet före överföringen. Närmare bestämmelser om meddelandets innehåll utfärdas genom förordning.

39 §. *Upphörande och återkallelse av kommersiellt förhandssamtycke och av tillstånd.* I propositionen föreslås att kommersiellt överföringstillstånd också kan meddelas för viss tid på det sätt som bestäms i den nya 35 a §. Tillståndet skall benämnas tidsbundet kommersiellt överföringstillstånd. Av denna anledning fogas till 1 och 2 mom. texten tidsbundet kommersiellt överföringstillstånd, eftersom i fråga om upphörande och återkallelse av det skall iakttas samma förfarande som i fråga om kommersiellt överföringstillstånd enligt 35 §.

I fråga om utförsel-, överförings- och transiteringstillstånd finns det för närvarande ingen grund för återkallelse av ett meddelat tillstånd, om det i destinationslandets förhållanden inträffar sådana förändringar att det uppstår utrikes- eller säkerhetspolitiska hinder för utförseln, överföringen eller transiteringen. Eftersom nämnda tillstånd med undantag av kommersiellt överföringstillstånd kan vara i kraft t.o.m. tre år från det att de meddelats, kan förhållandena i destinationsländerna p.g.a. statskupper eller andra oroligheten ändras avsevärt. Då vore det ut-

rikespolitiskt synnerligen problematiskt om ett meddelat tillstånd inte kan återkallas med stöd av ett exportförbud som t.ex. Förenta nationerna eller Europeiska unionen utfärdat för föremålen i fråga. Av denna orsak föreslås att till momentet fogas utrikes- eller säkerhetspolitiskt hinder som en ny grund för återkallelse av utförsel-, överförings- eller transiteringstillstånd.

42 §. *Förvärvstillstånd.* Eftersom det i propositionen föreslås att även sammanslutningar och stiftelser skall kunna få förvärvstillstånd för skjutvapen och vapendelar, fogas till 1 mom. ordet hemort. Eftersom tillståndsmyndighet i fråga om fysiska personer är polisinspektionen i hemkommunen, skall tillståndsmyndighet på motsvarande sätt i fråga om sammanslutningar och stiftelser vara polisinspektionen på hemorten, eftersom sammanslutningar och stiftelser inte kan ha hemkommun. Med hemort avses den ort där sammanslutningen eller stiftelsen är registrerad enligt de bestämmelser som gäller den. I fråga om sammanslutningar och stiftelser som sköter ett offentligt uppdrag kan hemorten också kan anses vara den konkreta placeringskommunen i fråga, om inte någon annan hemort är officiellt fastställd eller klart framgår.

Förvärvstillstånd för särskilt farliga skjutvapen och vapendelar till sådana meddelas och återkallas i fortsättningen av inrikesministeriet i stället för länsstyrelsen, eftersom länsstyrelsernas vapentillståndsärenden enligt propositionen överförs till ministeriet. Eftersom det i första hand är fråga om automatvapen och andra vapen som i allmänhet tillverkats för militärt bruk, är det skäl att bestämma att tillståndsprövningen är ministeriets uppgift. Av denna anledning ändras ordet länsstyrelsen till inrikesministeriet i 1 mom.

Paragrafens 2 mom. gäller endast fysiska personer som saknar hemkommun i Finland. Utländska sammanslutningar och stiftelser skall således alltid vara registrerade i Finland innan de kan meddelas förvärvstillstånd. I de gällande bestämmelserna anges inte heller vilken polisinspektion som meddelar en sådan sökande tillstånd som saknar hemkommun i Finland. För att undanröja denna oklarhet bestäms i 2 mom. också att tillståndet meddelas

och återkallas av polisinsrättningen på vistelseorten.

I början av 3 mom. slopas ordet "hemkommun" och tillfogas en hänvisning till 1 och 2 mom., eftersom ansökan om tillstånd enligt propositionen kan lämnas in till polisinsrättningen i hemkommunen eller på hemorten eller vistelseorten. En fysisk person lämnar in tillståndsansökan till polisinsrättningen på sin hemort och en sammanslutning eller en stiftelse till polisinsrättningen på sin hemort. Om en fysisk person saknar hemkommun i Finland, lämnar han in sin ansökan till polisinsrättningen på sin vistelseort. Även om tillstånd för förvärv av särskilt farliga skjutvapen och delar till sådana meddelas av inrikesministeriet, inlämnas tillståndsansökan gällande även dem ändå till den polisinsrättning som avses i 1 och 2 mom.

Dessutom kan sökandens skyldighet att alltid lämna in ansökan personligen i praktiken anses vara ett onödigt svårt förfarande i de fall då personen i fråga på grund av tidigare besök och av andra orsaker redan är välkänd på polisinsrättningen. Av denna anledning bestäms i momentet att om polisinsrättningen i fråga redan tidigare har meddelat sökanden tillstånd som berättigar till innehav, kan denna samma polisinsrättning ge en känd sökande rätt att lämna in ansökan t.ex. per post eller fax. I framtiden kan ansökan i dylika fall eventuellt lämnas in även i elektronisk form.

I 3 mom. bestäms också att på en sammanslutnings eller en stiftelses vägnar lämnas tillståndsansökan in av dess vapenansvariga. Om den vapenansvariga bestäms i den nya 45 b §. Man bör beakta att en sammanslutning och en stiftelse alltid skall ha en av polisinsrättningen godkänd vapenansvarig innan den kan meddelas förvärvstillstånd. I praktiken kan både ansökan om godkännande som vapenansvarig och ansökan om förvärvstillstånd lämnas in samtidigt till polisinsrättningen, men en förutsättning för att ansökan om förvärvstillstånd skall kunna avgöras är att ansökan gällande den vapenansvariga har godkänts. På motsvarande sätt kan polisinsrättningen också ge den vapenansvariga rätt att lämna in sammanslutningens eller stiftelsens ansökan om förvärvstillstånd på något annat sätt än personligen, om sammanslutningen eller

stiftelsen samt naturligtvis även dess vapenansvariga är tillräckligt känd och denna samma polisinsrättning redan tidigare har meddelat sökanden tillstånd som berättigar till innehav.

I momentets sista mening ersätts dessutom ordet "den" med ordet ansökan för tydlighetens skull.

43 §. *Godtagbara användningssyften.* Paragrafens 1 mom. 8 punkten och 3 mom., som gäller gassprayer, upphävs, eftersom bestämmelser om tillstånd för gassprayer jämte godtagbara användningssyften ingår i de nya 55 a c §.

45 §. *Krav som gäller en fysisk person som innehavare av ett förvärvstillstånd.* Eftersom förvärvstillstånd enligt propositionen också kan meddelas sammanslutningar och stiftelser och eftersom bestämmelser om förutsättningarna för meddelade av tillstånd till dem ingår i den nya 45 a §, preciseras rubriken för 45 § så att till rubriken fogas orden en fysisk person.

Eftersom bestämmelser om tillstånd för gassprayer jämte tillstånds-förfaranden ingår i de nya 55 a c §, slopas hänvisningen till gassprayer i 3 mom. Enligt propositionen skall vapensamlare i fortsättningen godkännas av inrikesministeriet i stället för länsstyrelsen, eftersom länsstyrelsernas vapenärenden överförs till ministeriet. Av denna anledning ändras uttrycket "länsstyrelsen" till inrikesministeriet i momentet.

45 a §. *Krav som gäller en sammanslutning och stiftelse som innehavare av ett förvärvstillstånd.* Förvärvstillstånd kan enligt prövning meddelas en sammanslutning eller en stiftelse som är registrerad i Finland eller som sköter offentliga uppdrag och som på grundval av syftet med verksamheten kan anses lämplig att inneha skjutvapen och vapendelar. En förening som inte sköter offentliga uppdrag skall vara registrerad i föreningsregistret i Finland på godkänt sätt, en sammanslutning som inte är en förening i handelsregistret och en stiftelse i stiftelseregistret. Sådana sammanslutningar och stiftelser kan vara t.ex. jaktföreningar, föreningar som bedriver frivilligt försvarsarbete, sjöräddningssällskap, sådana yrkesläroanstalter i vapenbranschen som inte idkar näring i vapenbranschen, företag som producerar

film- och teatereffekter, företag som redigerar publikationer i vapenbranschen, bevakningsföretag och vapenmuseer. Sammanslutningar och stiftelser som sköter offentliga uppdrag i Finland är sådana föreningar, andra sammanslutningar och stiftelser som sköter något uppdrag som föreskrivs i gällande finsk lagstiftning och som ligger i allmänt intresse. Sådana är t.ex. jaktvårdsföreningarna, som sköter uppdrag enligt lagen (615/1993), museer enligt museilagen (729/1992) som inte är statliga myndigheter, och vissa kommunala organ, t.ex. brandverket. Det kan emellertid konstateras att enligt 17 § skjutvapenlagen gäller lagen inte bl.a. skjutvapen som statliga myndigheter innehar för skötseln av uppdrag som föreskrivits för dem. Således behöver inte t.ex. statsägda museer, som museiverket, tillstånd för innehav av sådana skjutvapen som de innehar för skötseln av uppdrag som föreskrivits för dem och vilkas innehav hör till den verksamhet som staten bedriver.

Begreppet skötseln av offentliga uppdrag skall förstås i vid bemärkelse. En grundläggande förutsättning för att tillstånd skall kunna meddelas skall vara att sammanslutningen eller stiftelsen bedriver någon verksamhet som avses i 43 § 1 mom., som gäller godtagbara användningssyften. De godtagbara användningssyftena skall således vara desamma som i fråga om förvärvstillstånd som beviljas fysiska personer. Dessutom skall syftet med verksamheten som helhet betraktad vara sådant att sökanden kan anses lämplig att förvärva och inneha skjutvapen och vapendelar. När arbetet anges som grund omfattar detta även bl.a. meddelande av undervisning i yrkesläroanstalter i vapenbranschen, jaktvårdsföreningars arbete och sjöräddningsarbete som utförs av sjöräddningsällskap samt övrig företagsverksamhet där skjutvapen är nödvändiga för bedrivandet av verksamheten och verksamheten inte är idkande av näring i vapenbranschen enligt 20 §.

På grund av arbetet kan tillstånd enligt prövning naturligtvis också ges bevakningsföretag som innehar tillstånd enligt lagen om bevakningsföretag (237/1983), om dess verksamhet är förenad med ett motiverat behov

av innehav av skjutvapen i bevakningsuppgifter. Sammanslutningar och stiftelser skall alltid motivera sin ansökan med sådana omständigheter som förutsätter förvärv av skjutvapen och vapendelar i varje enskilt fall. Det kan således inte anses vara motiverat att meddela tillstånd enbart därför att sökanden allmänt bedriver en sådan verksamhet som avses i 43 § 1 mom. Sökanden skall alltid i detalj utreda och motivera sitt behov av att förvärva ett skjutvapen eller en vapendel. Särskild uppmärksamhet skall fästas vid de syften med och principer för verksamheten som nämns i sammanslutningens eller stiftelsens stadgar och i andra bestämmelser och avtal som styr dess verksamhet. I vissa fall kan också pålitligheten hos medlemmarna av en sammanslutning eller en stiftelses styrelse eller något annat organ vara av betydelse när man prövar om sökanden skall anses lämplig att inneha skjutvapen och vapendelar.

Sammanslutningars och stiftelsers förvaringslokaler för skjutvapen och vapendelar skall alltid vara godkända på förhand av polisinspektionen på den ort där förvaringslokalerna är belägna. Sålunda skall alla lokaler där sökanden har för avsikt att förvara skjutvapen eller vapendelar vara godkända av polisen. Vilka minimikrav som ställs på förvaringen beror bl.a. på antalet skjutvapen och vapendelar som skall förvaras på platsen i fråga, vilken typ av skjutvapen och vapendelar det är fråga om samt var förvaringslokalerna är belägna. Eftersom sammanslutningar och stiftelser inte har lika stor omsättning på vapnen som t.ex. vapen-näringsidkare som har erhållit tillstånd att idka handel och eftersom tillståndet berättigar enbart till förvärv och innehav av de individualiserade vapen som nämns i tillståndet, föreligger inget behov av myndighetsinspektioner med jämna mellanrum.

Sammanslutningar och stiftelser skall enligt propositionen ha minst en person som ansvarar för innehavet av skjutvapen och vapendelar, dvs. en vapenansvarig. Om den vapenansvariga bestäms i 45 b §. Polisinspektionen skall godkänna den vapenansvariga innan den meddelar förvärvstillstånd. Den vapenansvariga skall bl.a. skaffa tillstånd en-

ligt denna lag på sammanslutningens eller stiftelsens vägnar samt skaffa skjutvapnet, vapendelen och, med stöd av det tillstånd som berättigar till innehav av dem, patroner. När godkännande som vapenansvarig söks skall man lägga fram en utredning om ett beslut av sammanslutningens eller stiftelsens behöriga organ av vilket framgår att personen i fråga har utsetts till vapenansvarig. När tillstånd söks skall det likaså läggas fram en utredning om ett beslut av sammanslutningens eller stiftelsens behöriga organ av vilket framgår att sammanslutningen eller stiftelsen har beslutat att förvärva de föremål som nämns i tillståndsansökan. Det bör också beaktas att bl.a. i 4 § föreningslagen (503/1989) bestäms det att särskilt tillstånd krävs för bildandet av föreningar vars verksamhet omfattar övning i bruk av skjutvapen och som inte skall finnas endast för jakt. Således kan även annan gällande lagstiftning medföra förpliktelser som sammanslutningen eller stiftelsen måste beakta innan den ansöker om tillstånd för förvärv av skjutvapen.

Beträffande de krav som gäller innehavaren av ett förvärvstillstånd iaktas dessutom i tillämpliga delar vad som bestäms i 45 § 3 mom. om kraven på innehavaren av ett förvärvstillstånd som meddelas en fysisk person. Om en sammanslutning eller en stiftelse alltså söker om tillstånd för sådant skjutande av djur som är tillåtet enligt jaktlagstiftningen eller för sport- eller hobbysskytte, borde den lämna en tillförlitlig utredning om hobbyn i fråga. En sådan utredning kan vara t.ex. sammanslutningens eller stiftelsens stadgar eller någon annan handling som gäller syftet med verksamheten av vilken framgår att verksamheten omfattar den i ansökan nämnda hobbyn. Av ansökan skall dessutom framgå den plats där verksamheten i fråga bedrivs.

Om tillstånd söks för arbete, skall sökanden lämna en utredning om att den vapenansvariga är tillräckligt förtrogen med hur skjutvapnet skall hanteras på ett säkert sätt och att sammanslutningens eller stiftelsens arbetstagare har godtagbara skäl för att bära skjutvapen i arbetet. Sammanslutningen eller stiftelsen skall således utreda att omständigheter som ansluter sig till en säker hantering av skjutvapen har beaktats tillräck-

lig i dess verksamhet. De godtagbara skälen för att bära skjutvapen i en arbetsuppgift är åter beroende av syftet med sökandens verksamhet och även allmänt av om det är godtagbart att bära vapen med sig i arbetet när verksamheten i fråga bedrivs. Om syftet med sammanslutningens eller stiftelsens verksamhet är att ha skjutvapen eller vapendelar på ett museum eller i en samling, skall en förutsättning för meddelande av tillstånd vara att sökanden är en av inrikesministeriet godkänd vapensamlare.

45 b §. *Vapenansvarig i en sammanslutning eller stiftelse.* Sammanslutningar och stiftelser skall alltid ha en person som sköter skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler. Han svarar för att skyldigheterna enligt denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den fullgörs samt att tillståndsvillkoren iaktas. Föremålen innehåller alltså av den vapenansvariga och sköts av honom. Han svarar för innehavet av föremålen till alla delar. Den vapenansvarigas ställning i sammanslutningen eller stiftelsen kan jämföras med en vapennäringsidkares ansvariga person enligt 26 §. Sålunda riktas också ett eventuellt straffhot enligt 9 kap., som gäller påföljder, i praktiken mot den vapenansvariga. Den vapenansvarigas ställning i straffrättsligt hänseende skall vara likadan som ställningen för en vapennäringsidkares ansvariga person under den gällande lagens tid i fråga om sådana vapennäringsidkare som har bedrivit näringsverksamhet där bolagsformen har varit sammanslutning.

Den vapenansvariga skall vara godkänd innan sammanslutningen eller stiftelsen kan meddelas tillstånd för förvärv av ett skjutvapen eller en vapendel. I praktiken kan ansökan om godkännande som vapenansvarig lämnas in samtidigt som sammanslutningens eller stiftelsens första ansökan om förvärvstillstånd. Då skall tillståndsmyndigheten först avgöra ansökan om godkännande som vapenansvarig. När godkännande som vapenansvarig söks skall även en utredning läggas fram, t.ex. ett protokollsutdrag över ett beslut av sammanslutningens eller stiftelsens behöriga organ, av vilket framgår att personen i fråga har utsetts till vapenansvarig. I enlighet med 42 § 3 mom., som gäller förvärvstillstånd,

skall åtminstone sammanslutningens eller stiftelsens första ansökan om förvärvstillstånd lämnas in av dess vapenansvariga personligen.

Den vapenansvariga skall enligt propositionen vara anställd hos sammanslutningen eller stiftelsen eller annars delta i dess verksamhet. Detta betyder att om den vapenansvariga inte står i arbets- eller tjänsteförhållande till sammanslutningen eller stiftelsen, skall han delta i dess verksamhet på något annat sätt, t.ex. som förtroendevald. Den vapenansvariga skall alltså ha nära kontakt med själva sammanslutningens eller stiftelsens praktiska verksamhet, även om han inte omedelbart och direkt själv är anställd hos tillståndshavaren. Till vapenansvarig kan inte väljas en person inte alls deltar i sammanslutningens eller stiftelsens verksamhet. Tillräcklig kontakt kan också vara att den vapenansvariga är t.ex. museiföreståndare för ett vapenmuseum som ägs av en stiftelse som erhållit förvärvstillstånd och avsikten är att förvara de vapen som stiftelsen har tillstånd för i vapenmuseet.

Den vapenansvariga godkänns och godkännandet återkallas enligt 2 mom. av polisinspektionen på sammanslutningens eller stiftelsens hemort. Den vapenansvarigas hemkommun kan alltså vara en annan än sammanslutningens eller stiftelsens hemort. Eftersom den vapenansvarigas ställning och verksamhet är nära förbunden med den sammanslutning eller stiftelse som är tillståndshavare, är det motiverat att den vapenansvariga godkänns av samma myndighet som meddelar sammanslutningen eller stiftelsen tillstånd som berättigar till förvärv och innehav av skjutvapen och vapendelar. Polisinspektionen kan kräva att det skall finnas flera än en vapenansvarig beroende på t.ex. omfattningen av sammanslutningens eller stiftelsens verksamhet, antalet föremål som förväras eller förvaringsplatser samt innehållet i sammanslutningens eller stiftelsens verksamhet. Den vapenansvariga skall vad hälsotillstånd och uppförande beträffar vara lämplig att inneha skjutvapen och vapendelar samt ha fyllt minst 18 år. Dessutom skall den vapenansvariga vara förtrogen med skjutvapen och delar till sådana.

Godkännandet som vapenansvarig berättigar

till förvärv, innehav och överlåtelse av sådana föremål som avses i det tillstånd som meddelats sammanslutningen eller stiftelsen. Det är således enligt 3 mom. den vapenansvarigas uppgift att förvärva föremålen och endast han skall ha rätt att göra det liksom att överlåta föremålen. I det tillstånd för förvärv och innehav som meddelas en sammanslutning eller en stiftelse skall alltid antecknas den vapenansvarigas namn. Endast den vapenansvariga som är antecknad i tillståndet kan förvärva och överlåta föremålen. Ingen annan person har rätt att på sammanslutningens och stiftelsens vägnar förvärva eller överlåta de föremål som avses i tillståndet. Den vapenansvariga kan inte heller befullmäktiga någon annan att agera på hans vägnar i detta avseende, utan han skall förvärva och överlåta föremålen personligen. Om den person som är vapenansvarig byts ut, skall tillståndet alltid visas upp för polisen. I praktiken skall detta ske samtidigt som tillståndsinnehavaren ansöker om godkännande av den nya vapenansvariga.

På den vapenansvariga ankommer att sköta de skyldigheter som ansluter sig till förvärv, innehav och överlåtelse av föremålen, t.ex. ansökan om innehavstillstånd enligt 52 § inom utsatt tid, inlämnande av anmälan om överlåtelse enligt 89 § inom utsatt tid, iakttagande av skyldigheten att visa upp bevis enligt 90 § samt fullgörande av de skyldigheter gällande förvaring och transport av föremål som anges i 106 § och eventuellt i tillståndsvillkoren. Den person som är vapenansvarig svarar även för att övriga föreskrivna anmälningskyldigheter fullgörs. Dessutom tar den vapenansvariga på sammanslutningens eller stiftelsens vägnar emot meddelanden gällande skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler som sammanslutningen eller stiftelsen innehar, t.ex. i fråga om de säkerhetsåtgärder som föreskrivs i 8 kap.

50 §. *Privat tillverkningstillstånd.* Enligt propositionen kan privat tillverkningstillstånd också meddelas en sammanslutning eller en stiftelse på det sätt som bestäms i 45 a §. Av denna orsak fogas till 2 mom. den nödvändiga hänvisningen till 45 a §.

52 §. *Innehavstillstånd.* Enligt propositionen kan förvärvstillstånd eller privat till-

verkningstillstånd gällande skjutvapen och vapendelar också meddelas sammanslutningar och stiftelser på det sätt som bestäms i 45 a §. Sammanslutningar och stiftelser berörs av samma skyldighet att skaffa innehavstillstånd som fysiska personer som är innehavare av förvärvstillstånd. För anskaffandet av tillstånd svarar i praktiken den i 45 b § avsedda vapenansvariga som också svarar för fullgörandet i övrigt av de skyldigheter som anges i 52 § på sammanslutningens eller stiftelsens vägnar. Tillståndsmyndighet är polisinspektionen på sammanslutningens eller stiftelsens hemort på det sätt som närmare förklaras i motiveringen till 42 § 1 mom. Av denna orsak fogas till 1 mom. orden "eller på hemorten".

53 §. *Innehavstillståndets giltighetstid och tillståndsvillkor.* Eftersom särskilda bestämmelser om tillstånd för gassprayer ingår i de nya 55 a—c §, slopas uttrycket gassprayer i 1 mom.

54 §. *Parallelltillstånd.* Eftersom det i propositionen föreslås att en parallell innehavsrätt, dvs. parallelltillstånd kan meddelas även till ett skjutvapen eller en vapendel som en sammanslutning eller en stiftelse har meddelats innehavstillstånd för, ändras den första meningen i 1 mom. så att uttrycket "någon har", som hänvisar till en fysisk person ersätts med uttrycket det har meddelats. Det bör beaktas att parallelltillstånd fortfarande kan meddelas endast fysiska personer, så som bestäms i 2 mom.

Till den sista meningen fogas en hänvisning även till 42 § 2 mom. för att parallelltillstånd på samma sätt som förvärvstillstånd skall kunna meddelas även andra fysiska personer än sådana som har hemkommun i Finland. Behov av detta har förekommit i praktiken t.ex. när det har ordnats bl.a. jaktevenemang för utländska gäster som kommit till Finland på företags- eller statsbesök. I sådana fall där tillståndshavaren saknar hemkommun i Finland skall tillståndet således meddelas och återkallas av polisinspektionen på sökandens vistelseort.

Efter att propositionen har avlåtits är avsikten att uppgifterna om skjutvapen och vapendelar samt förvärvstillstånd som meddelats för dem i sin helhet skall matas in i det riksomfattande vapenregistret som upprätt-

hålls med hjälp av automatisk databehandling, och därför kan den skyldighet att visa upp innehavstillståndet som föreskrivs i gällande 3 mom. inte längre betraktas som nödvändig i fortsättningen. Det måste således betraktas som tillräckligt att samtycke av den som innehar innehavstillståndet eller av staten visas upp. Av denna anledning föreslås att skyldigheten att visa upp det tillståndsbevis som gäller innehavstillståndet då parallelltillstånd söks slopas i momentets första mening. Beträffande samtycke som ges av den sammanslutning eller den stiftelse som är innehavare av innehavstillståndet bör det krävas att samtycket har getts av ett organ hos tillståndsinnehavaren som har rätt att fatta beslut i saken.

55 a §. *Tillstånd för gassprayer.* Tillstånd för gassprayer meddelas och återkallas av den polisinspektion som avses i 42 § 1 mom. För fysiska personers del är det polisinspektionen i hemkommunen samt för sammanslutningars och stiftelsers del polisinspektionen på hemorten. Det tillstånd som söks skall benämnas tillstånd för gassprayer och det berättigar både till förvärv och även till innehav av gassprayer. Dessutom iakttas i tillämpliga delar vad som bestäms i 42 § 2 mom. om meddelande av tillstånd till en fysisk person som saknar hemkommun i Finland. En sådan person meddelas tillstånd av polisinspektionen på vistelseorten. Sökanden skall visa upp av myndigheten i bosättningslandet meddelat samtycke till förvärv av gassprayer samt lämna en skriftlig utredning om sin avsikt att inneha sprayen endast i Finland.

Vid ansökan om tillstånd iakttas också vad som bestäms i 42 § 3 mom. Ansökan om tillstånd för gassprayer skall således lämnas in personligen till polisinspektionen, om inte polisinspektionen särskilt ger sökanden rätt att lämna in ansökan på något annat sätt därför att samma polisinspektion redan tidigare har meddelat sökanden tillstånd som berättigar till innehav av gassprayer eller egentliga skjutvapen eller vapendelar. En sammanslutnings eller en stiftelses ansökan om tillstånd för gassprayer lämnas in av den vapenansvariga.

Tillstånd meddelas fortfarande för högst fem år i sänder. Eftersom tillstånd för gas-

sprayer i huvudsak söks för att skydda den personliga integriteten eller egendom, skall behovet av att inneha gassprayer kontrolleras med jämna mellanrum. Dessutom blir det verksamma ämne som ingår i sprayerna i allmänhet gammalt på fem år, varefter det t.o.m. kan bli farligt. Av denna anledning är det skäl att med jämna mellanrum och även med tillståndsåtgärder försöka övervaka att föråldrade gassprayer tas ur bruk.

Aven om tillstånd således kan meddelas för fem år, skall tillståndsmyndigheten alltid fall för fall pröva vad som är motiverad giltighetstid för tillståndet åt gången med beaktande av sökandens behov av innehav av gassprayer i varje enskilt fall. För gassprayer som finns på museer och i samlingar kan tillstånd emellertid meddelas tills vidare, eftersom sprayerna inte används för att skydda den personliga integriteten eller egendom och eftersom samlarändamål medför ett mera permanent behov av innehav. Eftersom sprayen vid detta användningssyfte inte används för skydd, utgör det inte heller någon fara om innehållet blir gammalt. Tillståndsmyndigheten skall också fall för fall pröva för hur många gassprayer sökanden samtidigt kan meddelas tillstånd. Framför allt sammanslutningar och stiftelser har vanligen behov av att förvärva flera sprayer samtidigt.

Ett tillstånd för gassprayer berättigar under tillståndets giltighetstid till förvärv och innehav av sprayer. Den vapenansvariga förvärvar och överlåter gassprayer på en sammanslutnings eller en stiftelses vägnar. Tillståndshavaren kan samtidigt inneha högst det antal sprayer som anges i tillståndet. Tillståndshavaren kan också låna sprayer av en annan fysisk person eller en sammanslutning eller en stiftelse som erhållit tillstånd för gassprayer. I tillståndet för gassprayer skall alltid anges det antal gassprayer som tillståndet ger rätt att inneha. Tillståndsinnehavaren kan alltså inte utan att göra sig skyldig till en gärning som är straffbar enligt 9 kap., som gäller påföljder, samtidigt förvärva eller inneha flera sprayer än vad som anges i tillståndet. Om det anges i tillståndet att det berättigar till förvärv och innehav av t.ex. två gassprayer, kan tillståndshavaren inte mera låna en tredje spray så länge han innehar de två sprayer han förvärvat tidigare.

Ett tillstånd för gassprayer berättigar under tillståndets giltighetstid också till byte av sprayen mot en motsvarande ny spray. En gasspray kan bytas ut mot en ny gasspray som vad sorten och maximihalten beträffar motsvarar de uppgifter som anges i tillståndet. Efter bytet är det skäl att lämna in den gamla gassprayen till polisinspektionen eller så skall tillståndshavaren på något annat sätt försäkra sig om att den gamla utbytta gassprayen förstörs eller görs så pass obrukbar att den inte längre kan betraktas som en fungerande gasspray. Tillståndshavaren kan alltså inte samtidigt inneha ett större antal fungerande gassprayer än vad som anges i tillståndet.

Ett tillstånd för gassprayer som meddelas en sammanslutning ger också en person som har fyllt 18 år och är anställd hos sammanslutningen rätt att bära en i tillståndet avsedd gasspray i arbetet, om det är nödvändigt för skyddande av egen eller någon annans personliga integritet eller egendom. Behovet skall alltid vara nära förknippat med skötseln av arbetsuppgifterna eller tryggandet av skötseln av dem. Däremot skall ett tillstånd som meddelas en stiftelse inte direkt medföra rätt att överlåta gassprayen till någon som är anställd hos stiftelsen för att bäras av denne, utan denna rätt är direkt med stöd av lagen förbunden endast med tillstånd som meddelas en sammanslutning. Detta beror på att stiftelsers arbetstagare med beaktande av verksamhetens karaktär inte kan ha samma behov av att bära gassprayer i arbetet som vissa sammanslutningars anställda. Gassprayer kan överlåtas direkt endast till en person som är anställd hos en sammanslutning som är tillståndshavare för att bäras i dennes arbetsuppgifter. Dessutom skall personen i fråga ha tillräcklig förtrogenhet med trygg hantering av gassprayer. I praktiken överläts gassprayen av sammanslutningens vapenansvariga, när sammanslutningens behöriga organ har fattat beslut om överlåtelsen. Innan gassprayen överläts skall den vapenansvariga också se till att arbetstagnarna har tillräcklig förtrogenhet med trygg hantering av gassprayer, om de inte annars har tillräcklig förtrogenhet med hanteringen. Det bör också beaktas att om arbetsgivaren ställer gassprayer till sina arbetstagares för-

fogande, är arbetsgivaren vid sidan av arbetstagaren ansvarig för användningen av denna gasspray med stöd av de allmänna arbets- och skadeståndsrättsliga bestämmelserna. Om det uppstår problem kan det tillstånd för gassprayer som meddelats sammanslutningen återkallas. När en sammanslutning meddelas tillstånd för gassprayer kan tillståndsmyndigheten också med stöd av 55 c § i tillståndet ta in ett villkor enligt vilket tillståndet inte ger en hos tillståndshavaren anställd person rätt att bära sprayen i arbetet eller enligt vilket tillståndet ger arbetstagaren rätt att bära sprayen endast i den arbetsuppgift eller på den plats som anges i tillståndet.

55 b §. *Förutsättningar för meddelande av tillstånd för gassprayer.* Tillstånd kan för det första meddelas för utbildning eller uppvisning, filminspelning eller annan motsvarande förevisning. Tillstånd kan också meddelas för musei- eller samlar ändamål. Med utbildning avses i första hand meddelande av undervisning där man ger handledning i användningen av gassprayer eller som gäller deras egenskaper. I fråga om de nämnda användningssyftena hänvisas i övrigt till motiveringen till 43 § 1 mom. 4 och 5 punkten i regeringens proposition gällande skjutvapenlagen (183/1997 rd). För musei- eller samlarändamål behöver sökanden dock inte vara en godkänd vapensamlare enligt 57 § skjutvapenlagen, med sökanden skall ändå visa upp en utredning om sin hobby, t.ex. en ändamålsenlig samlarplan och även i övrigt motivera sin ansökan. I tillståndet kan med stöd av 55 c § 2 mom. och 107 § tas in tillståndsvillkor som gäller bl.a. förvaringsplatsen för gassprayerna och sättet att förvara dem samt även begränsa innehavet av gassprayerna utanför förvaringslokalerna.

Tillstånd kan dessutom meddelas för skyddande av egen eller någon annans personliga integritet eller egendom. I själva verket skall detta användningssyfte i praktiken vara den vanligaste grunden för förvärv och innehav av en spray. När tillståndsmyndigheten prövar om tillstånd skall meddelas skall den alltid noggrant beakta sökandens faktiska behov av att skydda egen eller någon annans personliga integritet eller egendom. Enbart oro för egen eller någon annans säkerhet som

grundar sig på sökandens egen uppfattning är inte en tillräcklig grund, utan dessutom skall det föreligga något allmänt tänkbart faktiskt behov av skydd. Detta betyder ändå inte att meddelandet av tillstånd alltid förutsätter att det redan föreligger något hot eller någon fara. Tillräckligt vore således t.ex. att förhållandena enligt allmän livserfarenhet är sådana att risken för att integriteten kränks är mycket stor. Redan inträffade upprepade fall av störande av ordningen talar också för att tillstånd skall meddelas. Likaså har vissa yrkeskårer, t.ex. väktare, ordningsvakter och vissa statliga myndigheter, ofta redan på grund av arbetets karaktär behov av att skydda sin egen eller någon annans personliga integritet eller egendom. Behovet av skydd kan likaväl gälla i arbetet som på fritiden. Tillstånd kan således meddelas på grund av fara som hotar under antingen arbets- eller fritiden. Rätten att bära gassprayer kan vid behov begränsas genom tillståndsvillkor. Den egendom som skall skyddas kan vara privat eller allmän. Ägare till den egendom som skall skyddas kan också vara någon annan än tillståndshavaren.

Tillstånd kan meddelas en fysisk person som uppfyller kraven i 45 § 1 mom. samt också en sammanslutning eller en stiftelse som är registrerad i Finland och som sköter offentliga uppdrag i Finland och som uppfyller kraven i 45 a § 1 mom. En fysisk person skall alltså ha fyllt 18 år samt vad hälsotillstånd och uppförande beträffar vara lämplig att inneha gassprayer. En sammanslutning eller en stiftelse skall på grundval av syftet med verksamheten och andra omständigheter vara lämplig att inneha gassprayer. Sådana sammanslutningar och stiftelser som eventuellt kan meddelas tillstånd på grundval av prövning fall för fall kan vara bl.a. bevakningsföretag, hotell och restauranger, vapenmuseer samt vissa kommunala myndigheter som sköter offentliga uppdrag, t.ex. socialbyråer och sjukhus.

Sammanslutningars och stiftelsers förvaringslokaler för gassprayer skall vara godkända av polisinspektionen. En sammanslutning och en stiftelse skall också ha en av polisinspektionen godkänd vapensvarig. I fråga om den vapensvariga iaktas vad som bestäms i 45 b § och till denna del hänvisas

till motiveringen till den paragrafen. Den vapenansvariga sköter gassprayerna och svarar för att bestämmelserna i denna lag och den förordning som utfärdats med stöd av den samt i eventuella tillståndsvillkor iakttas.

För närvarande är skyldighet att delta i utbildning som ger handledning i användningen av gassprayer inget allmänt krav för att tillstånd som berättigar till förvärv och innehav av gassprayer skall meddelas. Detta måste betraktas som en brist, eftersom gassprayer vanligen används i försvarssyfte mot en annan person för att lamslå denne och avvärja ett påbörjat angrepp. I praktiken har det också förekommit fall där den som utsatts för gasspray har fått allvarliga skador till följd av att sprayen använts fel eller bristande första hjälpen omedelbart efter att sprayen använts. För att dessutom garantera användarens egen säkerhet är det nödvändigt att han lär sig att använda sprayen rätt för att den skall vara ett så effektivt skydd som möjligt mot orätmätiga angrepp.

Av de redovisade orsakerna bestäms i 3 mom. att en fysisk person som ansöker om tillstånd och en sammanslutnings eller en stiftelses vapenansvarig skall visa att han genom sin utbildning eller annars har tillräcklig förtrogenhet med trygg hantering av gassprayer. Detta betyder ändå inte att sökanden alltid skall ha deltagit i en kurs som ger handling i användningen av gassprayer. Sålunda kan t.ex. en person som sedan länge har hanterat gassprayer ofta anses ha tillräcklig förtrogenhet med trygg hantering av gassprayer. Tillståndsmyndigheten skall emellertid kräva åtminstone någon slags utredning av den som ansöker om tillstånd över att han kan hantera gassprayer och över att han vid behov också kan ordna eftervård av en person som utsatts för gassprayen.

55 c §. *Villkor i tillstånd för gassprayer.* Polisinsättningen kan i tillståndet för gassprayer för det första ta in ett villkor enligt vilket tillståndet inte berättigar till förvärv eller byte av sprayer. Detta kan vara nödvändigt i en situation där t.ex. en sammanslutning eller en stiftelse som erhållit tillstånd för gassprayer ställer en spray till någons förfogande. Polisinsättningen kan dessutom förena en sammanslutnings tillstånd för gassprayer med ett villkor enligt

vilket tillståndet inte ger en hos sammanslutningen anställd person rätt att bära sprayer. Ett villkor som begränsar rätten att bära sprayer skall ställas t.ex. när sammanslutningens alla arbetstagare inte har behov av att bära spray i arbetet på grund av skydd. Villkoret kan också användas om endast några av sammanslutningens arbetstagare har behov av att bära spray, varvid det ofta vore mera ändamålsenligt att meddela dessa särskilda personliga tillstånd för gassprayer.

Polisinsättningen kan också i tillståndet för gassprayer ta in ett villkor enligt vilket tillståndet ger rätt att bära sprayer endast i den arbetsuppgift eller på den plats som anges i tillståndet. Framför allt i tillstånd som meddelas sammanslutningar och stiftelser vore det i regel ändamålsenligt att begränsa användningen av sprayer endast till vissa uppgifter eller platser. Samtidigt kan tillståndet vid behov förenas med ett villkor som begränsar rätten att bära sprayer i fråga om såväl syfte som plats. Dessutom kan tillståndsmyndigheten enligt prövning förena tillståndet med villkor även på grundval av 107 §. I tillståndet kan t.ex. tas in ett villkor enligt vilket tillståndet ger rätt inneha gassprayer endast i ett visst i tillståndet namngivet företags lokaler under arbetstid. I villkoren i ett tillstånd som meddelats för musei- eller samlarändamål kan likaså rätten att bära sprayer begränsas. Det är motiverat att tillståndsmyndigheten i detta avseende har omfattande prövningsrätt, eftersom användningssituationer och användningsbehoven kan variera betydligt från fall till fall.

57 §. *Godkännande som vapensamlare.* Enligt propositionen godkänns en vapensamlare och återkallas godkännandet i fortsättningen av inrikesministeriet i stället för av länsstyrelsen. Av denna anledning ändras uttrycket länsstyrelsen till inrikesministeriet i 1 mom.

Eftersom godkännande som vapensamlare enligt propositionen i fortsättningen kan meddelas inte bara fysiska personer utan även sammanslutningar och stiftelser som är registrerade i Finland eller som sköter offentliga uppdrag i Finland, företas de ändringar och tillägg i momentet som detta förutsätter. Sammanslutningen och stiftelsen skall således på grundval av syftet med verksamheten

och andra omständigheter vara lämplig att inneha skjutvapen och vapendelar. Dessutom skall den ha en i 45 b § avsedd vapenansvarig. Saken förklaras närmare i motiveringen till 15 § samt 45 a och b §. Av en sammanslutnings eller en stiftelses vapenansvarig krävs samma vapenhistoriska och vapentekniska sakkunskap för bedrivandet av verksamheten som i fråga om fysiska personer som ansöker om godkännande som vapensamlare.

Ansökan om godkännande av en sammanslutning eller en stiftelse som vapensamlare lämnas in till polisinspektionen på sammanslutningens eller stiftelsens hemort. I fråga om hemorten hänvisas till motiveringen till 42 § 1 mom. Ansökan lämnas in av den i 45 b § avsedda vapenansvariga. En sammanslutning eller en stiftelse skall således ha en godkänd vapenansvarig innan den godkänns som vapensamlare. Om sammanslutningen eller stiftelsen ännu inte har någon godkänd vapenansvarig, förfar man i praktiken så att polisinspektionen i samband med ansökan om godkännande som vapensamlare tar emot ansökan om godkännande som vapenansvarig och avgör den innan den sänder den ansökan som gäller vapensamlandet tillsammans med sitt utlåtande till inrikesministeriet för avgörande. Polisinspektionen skall alltså godkänna den vapenansvariga innan inrikesministeriet kan godkänna sammanslutningen eller stiftelsen som vapensamlare. Efter godkännandet som vapensamlare kan sammanslutningen eller stiftelsen sedan ansöka om förvärvstillstånd för att ha skjutvapen eller vapendelar på ett museum eller i en samling. I detta sammanhang godkänner polisinspektionen samtidigt även förvaringslokalerna för skjutvapnen och vapendelarna. I momentets sista mening ersätts dessutom ordet "den" med ordet "ansökan" för tydlighetens skull.

59 a §. *Register över en vapensamlares skjutvapen.* Så som förklaras närmare ovan i motiveringen till förslaget om ändring av 19 § 1 mom. 3 punkten, kan inrikesministeriet på ansökan ge en vapensamlare rätt att föra register i stället för att ansöka om innehavstillstånd. Vapensamlaren är emellertid skyldig att skaffa förvärvstillstånd eller privat tillverkningstillstånd för vapnen. Detta är

fortfarande nödvändigt för upprätthållandet av det vapenregister som tillståndsmyndigheten för och även allmänt med tanke på vapenövervakningen. En vapensamlare som fått rätt att föra register befrias emellertid från skyldigheten att skaffa innehavstillstånd för skjutvapen. Detta förenklar tillståndsförfarandet i anslutning till vapensamlande. Om det tekniska förändret av registret jämte datainnehåll bestäms närmare i förordningen, där det redan nu bestäms om innehållet i och formen för det register som vapensamlaren för över vapendelar.

Rätten upphör att gälla om godkännandet som vapensamlare förfaller eller om det återkallas. Polisen skall då besluta att skjutvapnen skall beslagtas av polisen, om vapensamlaren inte redan har överlåtit vapnen till någon som innehar behörigt tillstånd. I fråga om förfaringssätten iakttas bestämmelserna i 8 kap.

En vapensamlare som har fått rätt att föra register skall inom 60 dagar från det att skjutvapnet förvärvades eller tillverkades återlämna förvärvstillståndet eller det privata tillverkningstillståndet till den myndighet som har meddelat tillståndet. Detta är nödvändigt för att man skall kunna övervaka det antal vapen och de vapentyper som finns hos vapensamlarna samt föra in riktiga uppgifter om förvärvade och tillverkade vapen i polisens skjutvapenregister. Naturligtvis skall en vapensamlare som fått rätt att föra register fortfarande vara skyldig att göra den anmälan om överlätna skjutvapen som föreskrivs i 89 § till polisinspektionen.

En vapensamlare skall på anfordran visa registret över de skjutvapen han innehar för polisen samt överlämna det då godkännandet som vapensamlare upphör att gälla eller om godkännandet återkallas.

61 §. *Förvärv och innehav av patroner.* Det föreslås att det skall bli lättare att förvärva och inneha patroner i sådana fall då tillståndshavaren redan från tidigare har ett tillstånd som gäller ett skjutvapen av samma typ. Då skall principerna i 87 § 1 mom., som gäller utlåning av skjutvapen, iakttas. Med stöd av bl.a. ett tillstånd som berättigar till innehav av ett gevär kunde då t.ex. patroner för ett gevär eller hagelgevär av annan kaliber förvärvas och innehas, men inte patroner

för en pistol eller en revolver. Regleringen skulle göra det lättare att förvärva och inneha patroner då tillståndshavaren lånar ett skjutvapen. Om tillståndshavaren säljer sitt vapen och har för avsikt att förvärva ett nytt vapen av samma typ inom en kort tid, kunde tillståndshavaren likaså fortfarande inneha patronerna till det gamla vapnet utan att vara tvungen att utverka ett särskilt skjutförmödenhetstillstånd för denna mellantid. För förvärv och innehav av särskilt farliga patroner behövs det dock fortfarande alltid ett särskilt skjutförmödenhetstillstånd.

I praktiken har det förekommit behov av att ta in ett villkor som begränsar förvärvet av patroner även i sådana innehavstillstånd som har meddelats för skjutvapen som förvaras som minnesföremål. I allmänhet föreligger inget behov av att skjuta med ett sådant vapen, utan det primära är att vapnet förblir i familjens och släktens ägo, eftersom vapnet är förenat med starka känslomässiga band och affektionsvärden. Ett villkor kan också på sätt och vis sänka tröskeln för att meddela tillstånd, vilket i vissa fall kan vara ändamålsenligt. Av denna anledning föreslås att paragrafen ändras så att ett villkor som begränsar förvärv och innehav av patroner kan tas in även i ett tillstånd som berättigar till förvärv av innehav av minnesföremål.

62 §. *Skjutförmödenhetstillstånd*. Eftersom det i propositionen föreslås att även sammanslutningar och stiftelser i fortsättningen kan erhålla tillstånd för förvärv och innehav av vapendelar och vapendelar, bör även dessa tillståndshavare få möjlighet att förvärva, tillverka och inneha patroner och särskilt farliga projektiler. Av denna anledning fogas till momentet ordet "hemort", som gör det möjligt för sammanslutningar och stiftelser att skaffa tillstånd. Tillstånd meddelas och återkallas av polisinspektionen på hemorten. Vad som avses med polisinspektionen på hemorten förklaras närmare i motiveringen till 42 § 1 mom.

Även 2 mom. ändras så att sammanslutningar och stiftelser kan få tillstånd. Skjutförmödenhetstillstånd kan således i fortsättningen meddelas inte bara fysiska personer utan även sammanslutningar och stiftelser som är registrerade i Finland eller som sköter offentliga uppdrag i Finland och

som på grundval av syftet med verksamheten och andra omständigheter kan anses lämpliga att inneha patroner och särskilt farliga projektiler. Dessutom skall förvaringslokalerna för patroner och särskilt farliga projektiler vara godkända av polisinspektionen på den ort där förvaringslokalerna är belägna innan tillstånd kan meddelas. Sammanslutningen eller stiftelsen skall också ha en i 45 b § avsedd vapenansvarig, som svarar för innehavet av skjutförmödenheterna. Saken förklaras närmare i motiveringen till 45 a och b §.

65 §. *Samtycke*. Eftersom tillstånd som berättigar till innehav av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler enligt propositionen i fortsättningen kan meddelas även sammanslutningar och stiftelser, konstateras i den första satsen i momentets första mening för tydlighetens skull att samtycke meddelas en fysisk person. Till de tillståndstyper som räknas upp i momentets första mening fogas dessutom den föreslagna nya tillståndstypen tillstånd för gassprayer, som enligt propositionen skall meddelas för gassprayer. Samtycke kan således även meddelas en fysisk person som har ett tillstånd för gassprayer.

I fråga om sammanslutningar och stiftelser som innehar tillstånd är det ändamålsenligt att samtycket meddelas den i 45 b § avsedda vapenansvariga, som enligt 45 b § 3 mom. i praktiken skaffar föremålen. Samtycke kan meddelas sammanslutningens eller stiftelsens vapenansvariga, om sammanslutningen eller stiftelsen har meddelats tillstånd för förvärv och innehav av föremålet i fråga. I momentets sista mening görs också det tillägg som förutsätts av det tillstånd för gassprayer som föreslås i propositionen. 66 §. Tillståndets och samtyckets upphörande. I 4 punkten görs ett nödvändigt tillägg därför att det i propositionen föreslås att tillstånd som berättigar till innehav av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler i fortsättningen kan meddelas även sammanslutningar och stiftelser. Det tillstånd som berättigar till innehav av föremål upphör att gälla om sammanslutningen eller stiftelsen har upphört enligt de bestämmelser som gäller dem. Uttrycket är detsamma som har använts i 24 § 2 mom. i den gällande lagen i fråga om vapen-näringsidkare. Olika former av upphörande

är således t.ex. att en sammanslutning fusioneras eller upplöses eller förklaras upplöst eller avvecklad samt att en stiftelse upplöses eller fusioneras. Upphörandet skall bedömas särskilt för varje sammanslutning och stiftelse enligt de specialbestämmelser som gäller dem. Om sammanslutningens eller stiftelsens verksamhet upphör genom en konkursdom, så upphör även tillstånden att gälla. Om konkursen avskrivs i brist på medel och verksamheten inte upphör, upphör inte heller tillstånden att gälla, utan då skall tillståndsmyndigheten allmänt pröva och bedöma om sammanslutningen eller stiftelsen fortfarande är lämplig att inneha skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler. Detsamma gäller en situation där tillståndshavaren har försatts i konkurs, men konkursdom ännu inte har meddelats. I allmänhet kan en tillståndshavare som har försatts i konkurs eller vars konkurs avskrivs i brist på medel sällan anses lämplig att fortfarande inneha skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler. Då kan tillståndsmyndigheten återkalla tillstånden t.ex. på grundval av den nya 4 b punkten i 67 § 2 mom.

I 66 § 3 mom. i den gällande skjutvapenlagen nämns inte det faktum att det privata tillverkningstillståndet upphör att gälla eller återkallas som en orsak till att ett meddelat samtycke kan upphöra att gälla, även om privat tillverkningstillstånd nämns i 65 § 2 mom. som ett tillstånd som möjliggör meddelande av samtycke. Eftersom samtycket skall upphöra att gälla även i det fallet att det privata tillverkningstillstånd som legat till grund för meddelandet av samtycket upphör att gälla eller återkallas, fogas till momentet orden "det privata tillverkningstillståndet". Samtycket upphör alltså att gälla när det privata tillverkningstillståndet upphör att gälla eller om det återkallas. Till de tillståndstyper som uppräknas i momentet fogas även tillstånd för gassprayer, som enligt propositionen likaså skall vara en i 65 § 2 mom. nämnd grund för meddelande av samtycke. Samtycket upphör alltså att gälla även i det fallet att det tillstånd för gassprayer som legat till grund för samtycket upphör att gälla eller om det återkallas.

67 §. *Återkallelse av tillstånd.* Tillstånds-

myndigheten skall ha möjlighet att återkalla tillstånd som berättigar till förvärv eller innehav även i ett sådant fall att den sammanslutning eller stiftelse som innehar tillståndet har brutit mot denna lag, de bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller mot tillståndsvillkoren. Tillståndet skall kunna återkallas även i det fallet att sammanslutningens eller stiftelsens i 45 b § avsedda vapenansvariga har brutit mot denna lag, de bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller mot tillståndsvillkoren. Framhävandet av den vapenansvarigas förtroendeställning och den vapenansvarigas betydelse som faktisk innehavare av de skjutvapen, vapendelar, patroner och farliga projektiler som innehas av tillståndshavaren förutsätter i praktiken att tillståndsmyndigheten har möjlighet att vid behov återkalla de tillstånd som berättigar till förvärv och innehav, om den vapenansvariga bryter mot denna lag, de bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller mot tillståndsvillkoren.

Dessutom kan tillståndet återkallas när tillståndshavaren eller den vapenansvariga annars har visat likgiltighet i fråga om iakttagandet av de bestämmelser som gäller skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler. Det är fråga om ett beslut som alltid är beroende av tillståndsmyndighetens prövning och där man även skall beakta möjligheten att ge en varning enligt 69 §, om det med tanke på omständigheterna vore oskäligt att återkalla tillståndet. Dessutom vore det i vissa fall säkert mera ändamålsenligt att återkalla godkännandet som vapenansvarig och kräva att tillståndshavaren utser en ny vapenansvarig än att återkalla tillståndshavarens tillstånd som berättigar till innehav. Detta vore motiverat i synnerhet när det i den vapenansvarigas verksamhet konstateras risker som äventyrar allmän ordning och säkerhet, men själva tillståndshavarens verksamhet är oklanderlig och korrekt. Tillståndsmyndigheten skall alltid vid varje återkallelse göra en helhetsbedömning av det enskilda fallet där man noga skall beakta de synpunkter som ansluter sig till allmän ordning och säkerhet. Som ny 4 a punkt fogas till momentet en grund för återkallelse med nämnda innehåll.

Till momentet fogas också en ny 4 b punkt

där det bestäms att ett meddelat tillstånd kan återkallas om sammanslutningen eller stiftelsen inte längre uppfyller kraven för meddelande av tillstånd i 45 a § 1 mom. Detta betyder för det första att sammanslutningen eller stiftelsen på grundval av syftet med verksamheten och andra omständigheter inte längre kan anses lämplig att inneha skjutvapen och vapendelar. Återkallelse på denna grund kan ofta bero på att det förekommer problem eller t.o.m. oegentligheter i samband med innehavet av föremålen eller tillståndshavarens verksamhet. Tillståndsmyndigheten skall ha omfattande prövningsrätt i fråga om återkallelse av tillstånden, eftersom sammanslutningarnas och stiftelsernas verksamhet kan vara förknippad med många olika slags problem, som gör att innehavet av föremålen i fråga kan medföra risker i anslutning till allmän ordning och säkerhet.

Tillståndet kan också återkallas om sammanslutningen eller stiftelsen inte längre har en vapenansvarig som uppfyller kraven i 45 b §. Tillståndet kan också återkallas om sammanslutningens eller stiftelsens förvaringslokaler för skjutvapen och vapendelar inte längre uppfyller de krav som polisinspektionen har ställt när man godkände lokalerna. Om tillståndshavaren av någon orsak avförs ur registret i Finland eller om tillståndshavaren inte längre sköter ett sådant offentligt uppdrag som tillståndsmyndigheten har förutsatt då tillståndet meddelades, kan tillståndet likaså återkallas. Grunderna för återkallelse gäller naturligtvis även sammanslutningar och stiftelser som innehar tillstånd för gassprayer.

Enligt propositionen kan sammanslutningar och stiftelser meddelas tillstånd som berättigar till innehav av skjutvapen och vapendelar. Även till ett skjutvapen eller en vapendel som innehas av en sammanslutning eller en stiftelse kan parallelltillstånd meddelas. Om ett parallelltillstånd återkallas, skall innehavstillståndshavaren alltid underrättas om att parallelltillståndet har återkallats, för att denne inte längre skall överlåta ett skjutvapen eller en vapendel till en sådan person som inte har något tillstånd som berättigar till innehav. Detta kan också motiveras med att ett parallelltillstånd alltid är underordnat in-

nehavstillståndet. Parallelltillståndets giltighet grundar sig på att innehavstillståndshavaren samtycker till den parallella innehavsrätten. På grund av det som förklarats ovan fogas till paragrafen ett nytt 3 mom., där det bestäms att den myndighet som återkallar ett parallelltillstånd skall meddela innehavstillståndshavaren att parallelltillståndet har återkallats.

67 a §. *Upphörande och återkallelse av godkännande som vapenansvarig.* För tydlighetens skull konstateras i momentet att godkännande som en sammanslutnings eller en stiftelses vapenansvarig upphör att gälla då den vapenansvariga dör.

Godkännande som vapenansvarig skall återkallas, om den sammanslutning eller den stiftelse som innehar tillstånd begär det. Med beaktande av den vapenansvarigas ställning som ansvarig för de skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler som tillståndshavaren innehar skall godkännandet som vapenansvarig alltid återkallas, om tillståndshavaren önskar det. Om den vapenansvariga själv vill bli befriad från sin uppgift, skall godkännandet som vapenansvarig också återkallas.

Godkännande som vapenansvarig kan återkallas i de fall som nämns i 67 § 2 mom. 1 4 punkten. Grunderna för återkallelse motsvarar den gällande lagens grunder för återkallelse av tillstånden för en fysisk person som är tillståndshavare. Till denna del hänvisas till regeringspropositionens detaljmotivering för nämnda punkter i den gällande lagen. Vad som nu bestäms om tillståndshavare i punkterna i fråga avser här alltså den vapenansvariga.

Om sammanslutningen eller stiftelsen har upphört enligt de bestämmelser som gäller den, upphör de tillstånd som berättigar till innehav att gälla. Vad det innebär att en sammanslutning eller en stiftelse upphör samt att de tillstånd som berättigar till innehav upphör att gälla i samband därmed, har behandlats närmare i motiveringen till 66 § 1 mom. 4 punkten. Då skall i allmänhet även godkännandet som sammanslutningens eller stiftelsens vapenansvariga återkallas. Godkännandet som vapenansvarig skall återkallas även i det fallet att sammanslutningens eller stiftelsens tillstånd som berättigar till innehav

av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler upphör att gälla på någon annan grund som avses i 66 § 1 mom. eller om de återkallas.

Om sammanslutningens eller stiftelsens tillstånd som berättigar till innehav av skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga vapendelar upphör att gälla eller om de återkallas, skall polisens så snabbt som möjligt beslagta föremålen och först därefter eller samtidigt återkalla godkännandet som vapenansvarig. Även om sammanslutningens eller stiftelsens tillstånd upphör att gälla eller återkallas, är den vapenansvariga ändå ansvarig för förvaringen och annat innehav av föremålen på det sätt som föreslås i 45 b § 1 mom. tills godkännandet som vapenansvarig återkallas. Den vapenansvariga kan alltid om han så vill överlåta föremålen till polisen, varvid han i praktiken befrias från ansvaret.

68 §. *Upphörande och återkallelse av godkännande som vapensamlare.* Enligt propositionen skall även sammanslutningar och stiftelser kunna godkännas som vapensamlare. Av denna orsak fogas till momentet som en grund för att godkännandet skall upphöra att gälla att sammanslutningen eller stiftelsen har upphört enligt de bestämmelser som gäller dem. Vad det innebär att en sammanslutning eller en stiftelse upphör förklaras närmare i motiveringen till 66 § 1 mom. 4 punkten.

Till 3 mom. fogas på samma sätt i fråga om sammanslutningar och stiftelser att godkännandet kan återkallas även i de fall som nämns i 67 § 2 mom. 4 a och b punkten. Godkännande som vapensamlare kan således återkallas även i det fallet att sammanslutningen eller stiftelsen eller dess i 45 b § avsedda vapenansvariga har brutit mot denna lag, de bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller mot tillståndsvillkoren eller annars visat likgiltighet i fråga om iakttagandet av de bestämmelser som gäller skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler. Dessutom kan godkännandet återkallas, om sammanslutningen eller stiftelsen inte längre uppfyller kraven i 45 a § 1 mom.

69 §. *Varning.* Till paragrafen fogas möjlighet att ge även en sammanslutnings eller en stiftelses i 45 b § avsedda vapenansvariga

en varning i stället för att godkännandet som vapenansvarig alltid skall återkallas. I fråga om motiveringen hänvisas till motiveringen till 69 § i den gällande lagen.

70 §. *Anmälan om och uppvisande av vapendelar.* Eftersom propositionen gör det möjligt även för sammanslutningar och stiftelser att förvärva vapendelar, fogas till paragrafen de ändringar som är nödvändiga med tanke på detta. Ordet "han" som använts i paragrafen och som hänvisar till en fysisk person ersätts med ordet "den" som hänvisar till såväl fysiska personer som sammanslutningar och stiftelser. I fråga om sammanslutningar och stiftelser bestäms dessutom att anmälan om förvärv av en vapendel skall göras till polisinrättningen på deras hemort. Sammanslutningars och stiftelsers hemort behandlas närmare i motiveringen till 42 § 1 mom.

73 §. *Överföring och införsel till Finland med stöd av tillstånd som gäller innehav.* Eftersom det i propositionen föreslås bestämmelser om ett eget förenklat tillståndsförfarande för gassprayer och om ett särskilt tillstånd för gassprayer som meddelas för förvärv och innehav av dem, fogas till momentet en omnämnande av att tillstånd för gassprayer ger rätt att för privat ändamål till Finland överföra och föra in den gasspray som nämns i tillståndet. Om tillstånd för gassprayer har meddelats t.ex. för två gassprayer som innehåller OC-gas, ger tillståndet för gassprayer innehavaren rätt att till Finland överföra och föra in två gassprayer som innehåller OC-gas, om tillståndshavaren ännu inte innehar en enda gasspray. Samma tillstånd ger även rätt att inneha sprayerna i Finland. Om personen i fråga redan innehar en gasspray, ger tillståndet honom rätt att till Finlands överföra och föra in en gasspray som innehåller OC-gas. Det bör emellertid konstateras att gassprayer för privat ändamål fortfarande kan överföras och föras in till Finland även med stöd av ett privat införseltillstånd som meddelas enligt 78 §. Privat införseltillstånd ger emellertid rätt att i Finland inneha den gasspray som nämns i tillståndet endast den tid som nämns i tillståndet och som enligt 79 § kan vara högst tre månader lång.

Enligt gällande 3 mom. ger ett tillstånd att

inneha ett skjutvapen eller en vapendel som har meddelats i Norge, Sverige eller Danmark rätt att till Finland överföra och föra in det skjutvapen och den vapendel som nämns i tillståndet samt en behövlig mängd andra än särskilt farliga patroner som lämpar sig för att användas i detta vapen. Tillståndet ger rätt att inneha ovan nämnda patroner i högst tre månader från överföringen eller införseln till Finland. En förutsättning är att syftet med överföringen eller införseln är deltagande i ett sportskytte- eller jaktevenemang som ordnas i Norge, Sverige, Danmark eller Finland.

Ovan nämnda tillstånd för innehav har således inte gett rätt att till Finland överföra och föra in särskilt farliga patroner enligt 10 §, trots att t.ex. i nämnda paragrafs 1 mom. 3 punkten avsedda patroner som är försedda med en hålspetsprojektil eller en vid anslag utvidgande projektil allmänt används inom sportskytte. I praktiken har det i internationella sportskytteevenemang i Finland regelbundet deltagit flera utländska skyttar som har haft med sig i 10 § 1 mom. 3 punkten avsedda patroner som är försedda med en hålspetsprojektil eller en vid anslag utvidgande projektil och som lämpar sig för deras skjutvapen. Detta har medfört särskilda problem för skyttarnas inresa och även extra arbete för tillståndsmyndigheten p.g.a av de invecklade tillståndsförfaranden som är förknippade med överföring och införsel av dessa patroner. Även om dessa patroner i Europeiska gemenskapens vapendirektiv klassificeras som förbjudna föremål, är det enligt direktivet ändå möjligt att meddela tillstånd för innehav av dem, om patronerna är avsedda att användas vid sportskytte eller jakt. Eftersom överföring och införsel till Finland av nämnda patroner för att användas vid kortvariga sportskytteevenemang inte föranleder några särskilda problem i anslutning till allmän ordning och säkerhet, i synnerhet när de fortfarande inte kan förvärvas i Finland utan särskilt tillstånd av polisinsättningen, kan det inte längre betraktas som ändamålsenligt att upprätthålla det invecklade tillståndssystemet till denna del. På grund av det ovan nämnda ändras momentet så att där slopas förbudet mot införsel av särskilt farliga patroner. Sålunda ger det

tillstånd som avses i momentet rätt att under de förutsättningar som anges i momentet till Finland överföra och föra in och i Finland inneha en behövlig mängd även särskilt farliga patroner som lämpar sig för att användas i det vapen som nämns i tillståndet. En förutsättning är naturligtvis att patronerna lämpar sig för att användas vid det sportskytte- eller jaktevenemang som man deltar i.

Dessutom föreslås att till förteckningen över länder i 3 mom. fogas Island, som också hör till de nordiska länderna och som tillsammans med Norge, Sverige, Danmark och Finland numera deltar i det fortlöpande samarbete mellan de nordiska myndigheterna i frågor som gäller skjutvapen.

74 §. *Europeiskt skjutvapenpass*. Enligt vapendirektivet kan europeiskt skjutvapenpass meddelas endast fysiska personer. Eftersom det i propositionen emellertid förslås att även sammanslutningar och stiftelser skall kunna få tillstånd för innehav av skjutvapen och vapendelar, ändras för tydlighetens skull uttrycket "till den" i momentets första mening till orden "till en fysisk person". Enligt 1 mom. utfärdar således polisinsättningen i hemkommunen ett europeiskt skjutvapenpass till en fysisk person som med stöd av ett innehavstillstånd eller parallelltillstånd har rätt att inneha ett skjutvapen eller en vapendel.

75 §. *Överföring och införsel till Finland samt innehav med stöd av ett europeiskt skjutvapenpass*. Momentet ändras så att ett europeiskt skjutvapenpass ger rätt att till Finland överföra och föra in även en behövlig mängd särskilt farliga patroner som lämpar sig för att användas i de i momentet avsedda skjutvapen som är antecknade i skjutvapenpasset samt att inneha patronerna i Finland under de förutsättningar som anges i momentet. Beträffande motiveringen hänvisas till motiveringen till 73 § 3 mom. Patronerna skall lämna sig för att användas vid det sportskytte- eller jaktevenemang som man deltar i.

76 §. *Privat förhandssamtycke*. Eftersom det i propositionen föreslås att även sammanslutningar och stiftelser skall kunna få tillstånd för förvärv och innehav av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler, skall de ha möjlighet att för privat ändamål förvärva och överföra föremål till

Finland även från en annan medlemsstat i Europeiska unionen. Av denna orsak fogas till 1 mom. orden "eller hemort", som gör det möjligt att meddela förhandssamtycke även till en sammanslutning eller en stiftelse som innehar tillstånd som ger rätt att inneha föremålen i fråga. Förhandssamtycke meddelas och återkallas alltså av polisinrättningen på sammanslutningens eller stiftelsens hemort. Sammanslutningars och stiftelsers hemort behandlas närmare i motiveringen till 42 § 1 mom.

78 §. *Privat införseltillstånd.* För närvarande kan privat införseltillstånd inte meddelas för att för privat ändamål till Finland överföra och föra in patroner och särskilt farliga projektiler. Av denna anledning föreslås att momentet ändras så att privat införseltillstånd även kan meddelas för att för privat ändamål till Finland överföra eller föra in även vanliga patroner samt särskilt farliga patroner och projektiler. Tillståndet ger endast rätt att tillfälligt inneha dem i Finland, eftersom tillståndet enligt 79 § kan gälla högst tre månader. Tillståndet ger alltså inte rätt att förvärva dem i Finland. Så som förklaras närmare redan i motiveringen till 73 § 3 mom., underlättar meddelandet av tillstånd för överföring och införsel av nämnda patroner och projektiler i första hand utländska skyttars deltagande i internationella skytte-tävlingar och skytteevenemang som arrangeras i Finland.

Privat införseltillstånd kan i framtiden alltså meddelas även för överföring och införsel av enbart patroner till Finland. Vid sidan av sportskytte- eller jaktevenemang kan detta vara nödvändigt för t.ex. ett patronsamlar-evenemang eller en patronutställning som ordnas i Finland. Vid behov kan tillståndsmyndigheten enligt prövning även uppställa begränsningar för överföringen och införseln av patroner och särskilt farliga projektiler vilka gäller mängden patroner eller projektiler, dvs. meddela privat införseltillstånd för endast en viss mängd eller en maximal mängd dylika patroner eller projektiler.

För tydlighetens skull konstateras i momentet att privat införseltillstånd kan meddelas endast en fysisk person. Sammanslutningar och stiftelser kan till Finland överföra och föra in skjutvapen, vapendelar,

patroner och särskilt farliga projektiler med stöd av förvärvstillstånd, privat tillverknings-tillstånd, innehavstillstånd eller skjutförmödenhetstillstånd på det sätt som bestäms i 73 § 1 och 2 mom. Dessutom fogas till momentet en i fråga om gassprayer nödvändig hänvisning till det nya 55 b § 1 mom., där det bestäms om godtagbara användnings-syften för gassprayer. Privat införseltillstånd för att till Finland överföra och föra in gas-sprayer kan således meddelas endast en fysisk person som uppfyller kraven i 45 § 1 mom. och som påvisar ett i 55 b § 1 mom. avsett godtagbart användningssyfte för tillfälligt innehav av gassprayer i Finland. Om en person har för avsikt att för privat ändamål till Finland överföra eller föra in en gasspray annat än tillfälligt, vore det mera ändamåls-enligt för tillståndsmyndigheten att anvisa den som ansöker om tillstånd att söka till-stånd för gassprayer enligt 55 a §, vilket enligt 73 § 1 mom., som nu ändras, även ger rätt att för privat ändamål till Finland överföra och föra in gassprayer.

Privat införseltillstånd för att till Finland överföra och föra in särskilt farliga patroner och projektiler kan meddelas med iakttagande i tillämpliga delar av vad som bestäms i 62 § 3 mom. Som ett särskilt skäl kan anses åtminstone att en utländsk person som ansöker om tillstånd deltar i ett sportskytteevenemang som arrangeras i Finland och där man enligt reglerna kan använda dessa patroner och projektiler eller där detta t.o.m. är nödvändigt. Även om den huvud-sakliga grunden för möjligheten att meddela privat införseltillstånd för överföring och införsel till Finland av även patroner och särskilt farliga projektiler i första hand är att göra det lättare för skyttar från Norge och länder utanför Europeiska unionen att delta i internationella sportskytteevenemang som ar-rangeras i Finland, kan tillståndsmyndigheten i vissa fall meddela tillstånd även på andra särskilda grunder som den anser vara tillräck-liga. En sådan grund kan vara t.ex. ett patronsamlarevenemang eller en patronut-ställning som ordnas i Finland.

80 §. *Tillståndsplikt för överföring från Finland.* Eftersom det enligt 75 § 1 mom., som föreslås bli ändrat genom propositionen, blir möjligt att med stöd av ett europeiskt

skjutvapenpass till Finland överföra även särskilt farliga patroner, ändras 80 § 2 mom. på motsvarande sätt så att särskilt farliga patroner även kan överföras från Finland med stöd av ett europeiskt skjutvapenpass. Grunderna för förfarandet förklaras närmare i motiveringen till 73 § 3 mom. Det är dock alltid fråga om patroner som används vid jakt eller sportskytte. En förutsättning vore alltså att de patroner som överförs är avsedda och även lämpar sig för att användas vid det sportskytte- eller jaktevenemang som ligger till grund för överföringen.

Ett europeiskt skjutvapenpass ger alltså rätt att överföra föremålen från Finland, men beroende på de nationella bestämmelserna i den medlemsstat i Europeiska unionen som är destinationsland kan denna stat kräva ett av dess myndigheter särskilt meddelat tillstånd för överföring av föremålen till det landet. Även om överföringen från Finland inte förutsätter några särskilda åtgärder i Finland eller något överföringstillstånd från Finland, kan den medlemsstat i Europeiska unionen som är destinationsland alltså kräva ett i nämnda stat särskilt meddelat tillstånd för överföring av föremålen dit. Av denna orsak är det bra om den som överför föremålen alltid kontrollerar särskilt med destinationslandet att överföringen av föremålen inte kräver särskilda tillstånd eller andra åtgärder p.g.a. nationella bestämmelserna i medlemsstaten i fråga.

De gällande nationella bestämmelserna i vissa medlemsstater i Europeiska unionen kan göra det möjligt att överföra skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler till medlemsstaten i fråga utan att något särskilt tillstånd som berättigar till innehav meddelas i nämnda stat. Exempelvis de gällande bestämmelserna om skjutvapen i Sverige ger rätt att med stöd av ett i Finland meddelat tillstånd som berättigar till innehav av ett skjutvapen till Sverige överföra det i tillståndet avsedda skjutvapnet för högst tre månaders tid, om personen i fråga har för avsikt att delta i ett sportskytteevenemang i Sverige och han för den svenska myndigheten visar upp en inbjudan till evenemanget. Till denna del motsvarar bestämmelserna alltså innehållet i 73 § 3 mom. i den finska skjutvapenlagen. I sådana fall där ett transite-

ringsland eller ett destinationsland som hör till Europeiska unionen i sina nationella bestämmelser ger rätt att överföra föremålen till dess territorium utan något särskilt tillstånd som meddelas där, finns det inte heller något behov av att kräva särskilt privat överföringstillstånd som meddelas i Finland. Av denna anledning fogas till momentet ett omnämnande enligt vilket överföring av ett skjutvapen, en vapendel, patroner och särskilt farliga projektiler från Finland för privat ändamål inte kräver särskilt tillstånd, om överföringen inte kräver tillstånd enligt bestämmelserna i varje transiteringsland som hör till Europeiska unionen och i destinationslandet.

81 §. *Privat överföringstillstånd.* Eftersom det i propositionen föreslås att även sammanslutningar och stiftelser skall kunna få tillstånd att inneha skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler, skall de också ha möjlighet att överföra föremålen från Finland för privat ändamål till en annan medlemsstat i Europeiska unionen. Av denna anledning fogas till 1 mom. orden "eller hemort", som gör det möjligt att meddela överföringstillstånd även till en sammanslutning eller en stiftelse som också har tillstånd som berättigar till innehav av föremålen i fråga. Överföringstillstånd meddelas och återkallas alltså av polisinspektionen på sammanslutningens eller stiftelsens hemort. Sammanslutningars och stiftelsers hemort behandlas närmare i motiveringen till 42 § 1 mom.

83 a §. *Tullverkets anmälningskyldighet.* Förvärvstillstånd, privat tillverkningstillstånd och tillstånd för gassprayer berättigar enligt 73 § 1 mom. och privat införseltillstånd enligt 78 § att föra in de föremål som nämns i tillståndet till Finland. När den person som med stöd av ett förvärvstillstånd eller ett privat tillverkningstillstånd fört in ett skjutvapen eller en vapendel till landet försummar att ansöka om innehavstillstånd, får tillståndsmyndigheten inte veta om personen i fråga har förvärvat ett föremål med tillståndet och fört in det till landet. Av denna anledning vore det viktigt med tanke på övervakningen att tullmyndigheten underrättar tillståndsmyndigheten om att personen i fråga har fört in ett skjutvapen eller en va-

pendel till landet med stöd av ett sådant tillstånd.

Tillstånd för gassprayer ger rätt att föra in den gasspray som nämns i tillståndet till landet. Eftersom gassprayer inte är individualiserad i tillståndet för gassprayer, är det möjligt för tillståndshavaren att föra in en annan gasspray till landet än den som han redan tidigare har förvärvat i Finland med stöd av tillståndet i fråga. Då kan tillståndshavaren komma i besittning av flera gassprayer än vad som nämns i tillståndet. Det är mycket lätt att förvärva i gassprayer i stater där de inte är tillståndspliktiga eller där övervakningen och förhindrandet av olaglig handel med dem inte har ordnats på behörigt sätt. Med tanke på övervakningen och förhindrandet av sådan orättmätig införsel är det nödvändigt att tillståndsmyndigheten får information om alla gassprayer som tillståndshavaren fört in till landet.

Anmälan skall göras till inrikesministeriet även om tillståndsmyndighet utom i fråga om tillstånd för särskilt farliga skjutvapen är polisrättningen. Det blir inrikesministeriets uppgift att vidarebefordra informationen till behörig tillståndsmyndighet.

På grundval av det förhandssamtycke som meddelats av finska myndigheter meddelas överföringstillstånd i någon annan medlemsstat i Europeiska unionen. På grundval av det nätverk för utbyte av upplysningar som föreskrivs i vapendirektivet får inrikesministeriet information om överföringstillstånd som meddelats i andra medlemsstater i EU och som berättigar till överföring till Finland. Sålunda har de finska myndigheterna aktuell information om skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler som överförts till vårt land.

På de grunder som anförts ovan bestäms i paragrafen att tullverket med tre månaders intervaller skall underrätta inrikesministeriet om antalet skjutvapen och vapendelar som i själva verket förts in till landet och som är viktiga med tanke på allmän ordning och säkerhet och om andra uppgifter i anslutning till ovan nämnda föremål så som närmare bestäms genom förordning. Eftersom ovan nämna uppgifter även omfattar personuppgifter, är det med beaktande av 10 § 1 mom. Finlands grundlag nödvändigt att bestämma

om överlåtelse av dem i lag. 85 §. Rätt till varaktig överlåtelse. Eftersom det i propositionen föreslås ett eget särskilt tillstånd för gassprayer, fogas till momentet att de för privat ändamål får överlåtas varaktigt endast av innehavaren av tillståndet för gassprayer. Om en sammanslutning eller en stiftelse är tillståndshavare överläts föremålen på dess vägnar alltid av sammanslutningens eller stiftelsens i 45 b § avsedda vapenansvariga.

87 §. *Utlåning av skjutvapen och vapendelar.* Enligt 87 § 1 mom. 3 punkten i den gällande skjutvapenlagen får ett svartkrutvapen inte lånas ut till den som har rätt att inneha ett svartkrutvapen. Detta kan inte betraktas som en ändamålsenlig reglering, och därför föreslås att 3 punkten ändras så att ett svartkrutvapen får lånas ut även till den som har rätt att inneha ett svartkrutvapen. Exempelvis för olika uppvisningar, evenemang och utställningar kan det ofta finnas behov av att låna ut ett svartkrutvapen till en annan tillståndshavare. Även om också ett salongsgevär efter ändringen av 3 punkten kan lånas ut till den som har rätt att inneha ett svartkrutvapen, kan det inte anses förorsaka sådana risker för allmän ordning och säkerhet att ändringen inte skulle kunna genomföras. De krav som gäller den person som har ett tillstånd som berättigar till innehav av ett svartkrutvapen undersöks på samma grunder när tillstånd söks som i fråga om den som har ett tillstånd som berättigar till innehav av ett salongsgevär. Ett svartkrutvapen kan inte heller i samtliga fall och utan undantag betraktas som mindre farligt än ett salongsgevär.

89 §. *Anmälan om överlåtelse.* De uppgifter om skjutvapen och vapendelar samt tillstånd för dem som ingår i det riksomfattande skjutvapenregister som tagits i bruk hos tillståndsmyndigheterna och som förs med hjälp av automatisk databehandling baserar sig på att man följer hur ett skjutvapen eller en vapendel rör sig från den stunden då det första innehavstillståndet för föremålet i fråga har meddelats i Finland. När det första innehavstillståndet meddelas för man in tillståndsuppgifterna gällande föremålet och tillståndshavaren i vapenregistret. Eftersom anmälningsskyldigheten enligt den gällande paragrafen inte gäller överlåtelser mellan va-

pennäringsidkare, är uppgifterna i vapenregistret inte korrekta i sådana fall där innehavstillståndshavaren överlåter föremålet till en vapennäringsidkare och denne överlåter det vidare till en annan vapennäringsidkare. För att uppgifterna i vapenregistret alltid skall motsvara den faktiska situationen på ett tillförlitligt sätt, ändras momentet så att vapennäringsidkare blir skyldiga att alltid göra anmälan om överlåtelse när de överlåter ett skjutvapen eller en vapendel som innehavstillstånd har meddelats för.

Anmälningsskyldigheten skall således i fortsättningen gälla sådana överlåtelser även mellan vapennäringsidkare. Skyldigheten att göra anmälan om överlåtelse skall fortsättningsvis inte gälla sådana överlåtelser mellan vapennäringsidkare som gäller ett skjutvapen eller en vapendel som innehavstillstånd inte har meddelats för. Enligt propositionen föreslås även i kommersiellt syfte bedriven skjutbaneverksamhet och utbildning i användningen av vapen bli tillståndspliktiga former av näring i vapenbranschen. Av denna orsak anges det klart i paragrafen att anmälningsskyldigheten inte gäller överlåtelser av nämnda typ mellan vapennäringsidkare som har meddelats tillstånd att idka handel med eller tillverka skjutvapen eller vapendelar. Om alltså en vapenaffär varaktigt överlåter ett vapen till t.ex. en näringsidkare som erhållit vapennäringsstillstånd för utbildning i användningen av skjutvapen med stöd av ett förvärvstillstånd som meddelats honom, skall vapenaffären göra en anmälan om överlåtelse av vapnet.

Enligt 1 § 2 mom., som föreslås bli ändrat genom den proposition som nu avläts, skall denna paragraf i fortsättningen inte tillämpas på gassprayer, så anmälan om överlåtelse behöver inte längre göras i fråga om gassprayer. Det är inte nödvändigt p.g.a. det tillstånd för gassprayer som föreslås i den nya 55 a §.

90 §. *Skyldighet att visa upp och överlämna bevis som gäller innehavstillstånd.* Eftersom det i propositionen föreslås att även sammanslutningar och stiftelser skall kunna få innehavstillstånd för skjutvapen och vapendelar i fortsättningen, bestäms i fråga om dem att tillståndsbeviset skall visas upp och

överlämnas till polisinrättningen på hemorten. Sammanslutningars och stiftelsers hemort behandlas närmare i motiveringen till 42 § 1 mom.

101 §. *Skjutvapenbrott.* Eftersom det i den gällande lagen inte bestäms om skjutvapenbrott är en straffbar gärning endast när det är fråga om en uppsåtlig gärning eller också när det är fråga om oaktsamhet, fogas till momentet för tydlighetens skull att skjutvapenbrott är straffbart endast när det är fråga om en uppsåtlig gärning.

I propositionen bestäms dessutom att i kommersiellt syfte bedriven skjutbaneverksamhet och utbildning i användningen av skjutvapen skall vara tillståndspliktigt idkande av näring i vapenbranschen. Av denna anledning fogas till 2 punkten som straffbara gärningar i kommersiellt syfte bedriven skjutbaneverksamhet och utbildning i användningen av vapen som strider mot denna lag. Det är i första hand fråga om att dessa verksamheter bedrivs utan det näringstillstånd i vapenbranschen som föreskrivs i 20 §. Om den som innehar tillstånd för bedrivande av nämnda verksamheter innehar skjutvapen och vapendelar av sådan typ eller med sådant funktionssätt som han inte har innehavstillstånd för, är det åter fråga om olagligt innehav. Om han åter har rätt att inneha föremålen men inte rätt att bedriva nämnda verksamheter, är det fråga om olagligt bedrivande av dessa verksamheter. I kommersiellt syfte bedriven skjutbaneverksamhet och utbildning i användningen av skjutvapen behandlas närmare i motiveringen till 14 §.

I den 112 a § som föreslås i den proposition som nu avläts bestäms om skyldighet att för granskning visa upp ett skjutvapen eller en vapendel som försatts i varaktigt obrukbart skick inom 30 dagar från överföringen eller införseln av föremålen till Finland. Föremålen skall lämnas in till polisinrättningen som granskar dem. Av denna anledning fogas till momentet en ny 6 punkt, där det bestäms att det är straffbart att försumma att lämna in föremålen för granskning inom nämnda 30 dagar. Gärningen skall vara ett straffbart brott och inte en förseelse, eftersom syftet med granskningen är att förhindra att sådana skjutvapen och vapendelar överförs och förs in till Finland som har försatts i

obrukbart skick på ett så pass dåligt sätt att de med stöd av skjutvapenlagen kan betraktas antingen som fullständigt fungerande skjutvapen eller vapendelar eller åtminstone som föremål som kan ändras till sådana utan särskilda kunskaper och färdigheter. Om föremålen skall betraktas som skjutvapen eller vapendelar som kräver tillstånd med stöd av 2 eller 3 § i denna lag kan det också, vid sidan av försummad skyldighet att lämna in föremål för granskning, vara fråga om olagligt innehav eller någon annan i 1 punkten avsedd gärning. Om den som överfört eller fört in föremålen lämnar in föremålen på behörigt sätt för granskning inom utsatt tid och det vid granskningen konstateras att föremålen kräver tillstånd, kan det knappast någonsin vara fråga om olagligt innehav eller någon annan straffbar gärning som avses i 1 punkten, eftersom det är svårt att få visshet om gärningsmannens uppsåt när han i alla fall har lämnat in föremålen för granskning. Då kan man ofta på goda grunder anse att personen i fråga har handlat i så pass god tro att den uppsåt som är en förutsättning för att gärningen skall vara straffbar inte föreligger.

103 §. *Skjutvapenförseelse*. Eftersom det i den gällande lagen inte bestäms om skjutvapenförseelse skall vara en straffbar gärning endast när det är fråga om en uppsåtlig gärning utan också när det är fråga om oaktsamhet, fogas till momentet för tydlighetens skull att skjutvapenförseelse är en straffbar gärning endast när det är fråga om en uppsåtlig gärning.

Inrikesministeriet kan ge en vapensamlare rätt att föra register över de skjutvapen han förvärvat i stället för att ansöka om innehavstillstånd. Om saken bestäms i den nya 59 a §. Om ministeriet befriar en vapensamlare från skyldighet att ansöka om innehavstillstånd, skall vapen-samlaren föra register över de skjutvapen som han förvärvat eller tillverkar med stöd av förvärvstillstånd eller privat tillverkningsstillstånd. I 4 mom. bestäms att det skall vara straffbart att helt eller delvis försumma skyldigheten att föra registret i fråga.

I fråga om en sammanslutning eller en stiftelse som är tillståndshavare tillkommer skyldigheterna dess i 45 b § avsedda vapenansvariga, som enligt 1 mom. i den paragrafen svarar för att skyldigheterna en-

ligt denna lag fullgörs. Således riktas också ett eventuellt straffhot i praktiken mot den vapenansvariga, vars ställning i straffrättsligt hänseende alltså är likadan som ställningen för en vapennäringsidkares ansvariga person redan under den gällande lagens tid i fråga om sådana vapennäringsidkare som har bedrivit sin verksamhet i form av en sammanslutning eller en stiftelse.

I 114 § i den gällande skjutvapenlagen bestäms om skyldighet för den som innehar ett tillstånd som berättigar till innehav av ett skjutvapen, en vapendel, patroner eller särskilt farliga projektiler att visa upp sitt tillståndsbevis på polisinspektionen i den nya hemkommunen inom en angiven tid från det han har flyttat till och bosatt sig inom ett annat härads område. Det är en straffbar skjutvapenförseelse att försumma att visa upp tillståndsbeviset för polisen. Avsikten med den proposition som nu avläts är att upphäva 114 §, eftersom ibruktagandet i full skala av det riksomfattande vapenregister som förs med hjälp av automatisk databehandling gjorde det överflödigt att visa upp tillståndsbeviset när tillståndshavaren byter hemkommun. Av denna anledning upphävs också det straffhot som gäller försummat uppvisande av tillståndsbeviset i slutet av 103 § 2 mom. 5 punkten.

106 §. *Förvaring, bärande och transport*. Till paragrafen fogas ett nytt 2 mom., där det ställs särskilda krav på förvaringen, om det är fråga om att förvara ett särskilt farligt skjutvapen eller flera än fem pistoler, revolverar, gevär med självladdande enkelskott eller andra skjutvapen. Skjutvapenstyperna nämns i 6 §. Det avgörande är antalet hela skjutvapen som skall förvaras, så om tillståndshavaren innehar till ett vapen två utbyttespipor av olika kaliber är det enligt den föreslagna ändringen fråga om ett enda vapen. Exempelvis om tillståndshavaren innehar två revolverar vilkas pipor är utbytbara jämte extra utbyttespipor, en pistol, ett gevär med självladdande enkelskott och ett annat skjutvapen med självladdande enkelskott, ställs inga särskilda krav på förvaringen. Om däremot exempelvis ett annat skjutvapen med självladdande enkelskott, tre pistoler och två gevär med självladdande enkelskott skall förvaras, skall särskilda krav

ställas på förvaringen Det avgörande är det totala antalet skjutvapen som skall förvaras och inte antalet tillstånd som berättigar till innehav.

Det bör även beaktas att särskilda krav ställs på tillfällig förvaring av redan ett särskilt farligt skjutvapen, t.ex. ett automatvapen. Begreppen förvaring samt bärande och transport definieras i 13 §. Om t.ex. en maskinpistol som innehas för musei- eller samlarändamål tas med till ett samlar-evenemang eller en utställning, kan den hållas framme där även på annat sätt än i ett säkerhetsskåp eller i av polisen godkända förvaringslokaler, om föremålet hela tiden övervakas.

Enligt propositionen skall föremålen förvaras antingen i förvaringslokaler som godkänts av polisinrättningen på den ort där förvaringslokalerna är belägna eller i ett låst säkerhetsskåp enligt inrikesministeriets förordning. Ett alternativ till anskaffningen av ett säkerhetsskåp kan alltid vara att polisinrättningen kommer och godkänner förvaringslokalerna. Säkerhetsskåpet skall skaffas och vapen förvaras inlåsta i det eller lokalerna godkännas av polisen inom två år från det att lagen trätt i kraft. Om polisinrättningen redan tidigare, före ikraftträdandet, har godkänt förvaringslokalerna, behöver man naturligtvis inte vidta några åtgärder, om det inte inträffar förändringar i förvaringslokalerna eller i förvaringslokalerna förvaras endast vapen av sådan typ och med sådant funktionssätt eller det maximiantal vapen som förvaringslokalerna är godkända för. Tidigare meddelat godkännande av förvaringslokalerna är således tillräckligt under dessa förutsättningar.

När det gäller anskaffningen av säkerhetsskåp räcker det åter att tillståndshavaren på eget initiativ två år efter att författningen trätt i kraft skaffar ett säkerhetsskåp enligt inrikesministeriets förordning och förvarar vapnen inlåsta i säkerhetsskåpet. Inrikesministeriet utfärdar med stöd av 119 § 2 mom. 3 punkten närmare bestämmelser om säkerhetsskåp.

110 §. *Besiktning av skjutvapen och patroner.* Till paragrafens 1 mom. fogas att besiktningsskyldigheten inte skall gälla sådana ur samlarsynpunkt värdefulla skjutvapen

och patroner som tillverkas, repareras, överförs eller förs in till Finland för musei- eller samlarändamål. För närvarande föreskrivs om detta undantag från den allmänna besiktningsskyldigheten i förordning. Med beaktande av att bestämmelserna om skyldigheten att besikta skjutvapen och patroner emellertid finns på lagnivå, bör också bestämmelserna om undantag från besiktningsskyldigheten vara på lagnivå. Därför tas nämnda bestämmelse i förordningen in i lagen.

Till paragrafen fogas dessutom ett nytt 4 mom. I det konstateras att inrikesministeriet kan bevilja den som tillverkar eller importerar patroner rätt att använda en besiktningsskyldighetsbeteckning för patroner. Om förutsättningarna för beviljande av rätt att använda besiktningsskyldighetsbeteckning och om återkallelse av den bestäms närmare genom förordning. Förfarandet grundar sig på den internationella C.I.P.-konventionen, som binder Finland. Det kan nämnas att beviljandet av rätt att använda besiktningsskyldighetsbeteckningen inte hänför sig till den rätt idka näring som den som tillverkar eller importerar patronerna har, utan att det är fråga om ett förfarande som C.I.P.-konventionen möjliggör för att överföra den tekniska myndighetsbesiktningen av patroner direkt på tillverkaren eller importören under myndighetens tillsyn. För närvarande föreskrivs om beviljande av användningsrätten genom förordning. Enligt 124 § Finlands grundlag kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag. Därför tas den nämnda bestämmelsen i förordningen in i lagen. Bemyndigandet omfattar inte någon betydande utövning av offentlig makt och det äventyrar inte heller de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. Bemyndigandet är nödvändigt för att besiktningen av patroner skall kunna skötas på ett ändamålsenligt sätt, eftersom de myndighetsresurser som en tillräckligt effektiv besiktning av patroner enligt C.I.P.-konventionen kräver, om den skall utföras som en myndighetsåtgärd, inte finns att tillgå. Inrikesministeriet skall fortfarande övervaka användningen av besiktningsskyldighetsbeteckningen och besiktningsskyldigheten.

112 §. *Uppvisande av skjutvapen och vapendelar som försatts i varaktigt obrukbart skick.* Enligt propositionen skall även sammanslutningar och stiftelser kunna få tillstånd att inneha skjutvapen och vapendelar. Om ett skjutvapen som innehas av en sammanslutning eller en stiftelse försatts i varaktigt obrukbart skick, skall det visas upp på polisinsrättningen på sammanslutningens eller stiftelsens hemort. Till paragrafen fogas alltså ett omnämnande av detta. Sammanslutningars och stiftelsers hemort behandlas närmare i motiveringen till 42 § 1 mom.

112 a §. *Överföring och införsel till Finland av skjutvapen och vapendelar som försatts i varaktigt obrukbart skick.* I momentet bestäms om skyldighet att för granskning visa upp ett skjutvapen eller en vapendel som försatts i varaktigt obrukbart skick inom 30 dagar från det att föremålen överförts eller förts in till Finland. Föremålen skall visas upp på polisinsrättningen. Vid behov kan polisinsrättningen skicka föremålen vidare till den vapenförvaltningsenhet som inrättas i samband med inrikesministeriet för undersökning, om polisinsrättningens sakkunskap inte räcker till för att granska föremålen. I 101 § 1 mom. 6 punkten, som gäller skjutvapenbrott, bestäms att försummad skyldighet att visa upp föremål för granskning är en straffbar gärning. Genom granskningen försöker man förhindra att sådana skjutvapen och vapendelar överförs och förs in i Finland som har försatts i obrukbart skick på ett så pass dåligt sätt att de med stöd av bestämmelserna i skjutvapenlagen kan betraktas som antingen fullständigt fungerande vapen eller vapendelar eller åtminstone som föremål som kan ändras till sådana utan särskilda kunskaper och färdigheter. Om den som överfört eller fört in föremålen lämnar in föremålen för granskning på behörigt sätt inom utsatt tid och det vid granskningen konstateras att föremålen kräver tillstånd, skall han antingen ansöka om tillstånd som berättigar till innehav av föremålen eller komma överens med polisinsrättningen om de tekniska åtgärder som skall vidtas för att ändra föremålen.

Skyldigheten att lämna in föremål för granskning gäller alltså skjutvapen och vapendelar som har försatts i obrukbart skick

utomlands. Den gäller naturligtvis inte sådana föremål som inte ursprungligen har varit fungerande skjutvapen eller vapendelar, utan i första hand kopior eller leksaker. Eftersom den som innehar ett föremål som lätt kan ändras till ett brukbart vapen eventuellt i vissa fall kan misstänkas göra sig skyldig till olagligt innehav av skjutvapen, som är en straffbar gärning, vore det för den som för in föremål i oklara fall alltid skäl att för säkerhets skull visa upp föremålen på polisinsrättningen för att säkerställa att föremålen inte behöver granskas.

114 §. *Ändring av hemkommun för tillståndshavaren.* Med hjälp av det riksomfattande skjutvapenregister som tagits i bruk av tillståndsmyndigheterna och som förs med hjälp av automatisk databehandling kan alla polisinsrättningar se och kontrollera uppgifter om tillståndshavarna samt de skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler som dessa innehar oberoende av personens hemkommun. Från vapenregistret finns också förbindelse till befolkningsdatasystemet. Sålunda är det inte nödvändigt för tillståndsövervakningen att i fortsättningen anmäla ändring av hemkommun för tillståndshavaren. Av denna anledning upphävs paragrafen som onödig. Den som innehar ett tillstånd som berättigar till innehav av ett skjutvapen, en vapendel, patroner eller särskilt farliga projektiler och som bosätter sig inom ett annat härads område är således inte längre skyldig att visa upp sitt tillståndsbevis på polisinsrättningen i den nya hemkommunen. Vid behov kan polisinsrättningen dock med stöd av gällande 117 §, som handlar om uppvisande av dokument och vapen, begära att tillståndshavaren skall visa upp sitt tillståndsbevis, om det finns skäl till det.

116 §. *Tillsynen över vapennäringsidkare och vapensamlare.* Enligt gällande 2 mom. kan polisen vid behov granska det register som vapensamlaren med stöd av 60 § 1 mom. för över vapendelar som han förvärvat och innehar. Samtidigt bestäms om möjlighet för polisen att vid behov granska även det register vapensamlaren med stöd av 59 a § 1 mom. för över skjutvapen som han innehar. Så som närmare förklaras i motiveringen till 19 § 1 mom. 3 punkten och 59 a § 1 mom.

kan inrikesministeriet ge en vapensamlare rätt att föra register över de skjutvapen han innehar i stället för att ansöka om innehavstillstånd. I synnerhet när det är fråga om skjutvapen vore det nödvändigt för övervakningen att polisen vid behov kan granska att uppgifterna är riktiga. Polisen har dock inte med stöd av momentet rätt att tränga sig in på en hemfridsskyddad plats, utan i fråga om husundersökning skall iaktas vad som bestäms särskilt om den.

117 a §. *Skjutvapennämnden*. I paragrafen bestäms att vid inrikesministeriet finns en skjutvapennämnd, som på begäran av ministeriet ger utlåtanden i frågor som hör till denna lags tillämpningsområde. Nämnden skall ha omfattande möjlighet att ge utlåtanden i sådana frågor där ministeriet anser att nämndens utlåtande är nyttigt. På grund av de omständigheter som betonar bevarandet av allmän ordning och säkerhet är fattandet av de tillståndsbeslut som föreskrivs i denna lag emellertid till så stor del myndighetsverksamhet att nämnden inte kan ha allmän rätt att ge utlåtande i fråga om tillståndsansökningar som gäller dem. Detta hindrar emellertid inte att ministeriet kan begära utlåtande av nämnden även i fråga om någon omständighet som ansluter sig till avgörandet av ett enskilt tillståndsärende, om ministeriet anser det vara nyttigt för behandlingen av ärendet. Då bör man emellertid i ännu högre grad beakta att det i 113 § 2 mom. bestäms att sekretessbelagda är tillståndsansökningar som gäller skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler, förhandssamtycken, samtycken och ansökningar om godkännande som vapensamlare samt beslut i en sådan sak. Ministeriet kan alltså begära utlåtande i ärenden som gäller dem endast på allmän nivå, så att innehållet i enskilda ansökningar och beslut inte röjs. Härmed kan vid behov nämndens utlåtande begäras t.ex. om innehållet i en samlarplan som utgör bilaga till en ansökan om godkännande som vapensamlare, om samlarplanen inte direkt fogas till begäran om utlåtande och sökanden inte på något sätt kan individualiseras på grund av begäran om utlåtande med hjälp av personuppgifter, ort eller andra motsvarande omständigheter. Avsikten är emellertid inte att ministeriet alltid och regelmässigt skall

begära utlåtande av nämnden innan man fattar de tillståndsbeslut som uppdragits åt ministeriet, utan det är skäl att begära utlåtande endast i principiella frågor av mera allmän betydelse. Beslut om att utlåtande skall begäras fattas alltid av inrikesministeriet.

Närmare bestämmelser om nämndens verksamhet, sammansättning, förordnande och utseende av medlemmar samt om mandatperiod och sammanträden utfärdas genom förordning.

118 §. *Andringssökande*. Sedan lagen om förvaltningsdomstolarna (430/1999) trätt i kraft den 1 november 1999 har länsrätterna omvandlats till regionala förvaltningsdomstolar. Av denna anledning ändras hänvisningarna till länsrätten i 3 och 4 mom. till förvaltningsdomstolen.

119 §. *Närmare bestämmelser*. Enligt 26 § 3 mom. 1 punkten, som ändras genom den proposition som nu avläts, krävs av en vapenäringsidkares ansvariga person i fortsättningen att denne har blivit godkänd i ett av inrikesministeriet anordnat prov. Saken förklaras närmare i motiveringen till ändringen i fråga. Genom förordning utfärdas närmare bestämmelser om innehållet i själva provet och hur det skall ordnas. Av denna anledning fogas till momentet en ny 8 punkt, där det bestäms om möjlighet att utfärda närmare bestämmelser om saken genom förordning.

I den nya 112 § bestäms om skyldigheten att för granskning visa upp ett vapen och en vapendel som försatts i varaktigt obrukbart skick inom 30 dagar från att föremålen överfördes eller fördes in till Finland. Föremålen skall lämnas in på polisinspektionen, där de granskas. Saken förklaras närmare i motiveringen till den aktuella punkten. Vid behov meddelar inrikesministeriet en anvisning om inlämnandet av skjutvapen och vapendelar för granskning samt om de praktiska arrangemangen för och genomförandet av den egentliga granskningen. Av denna anledning fogas till slutet av momentet att inrikesministeriet kan vid behov meddela närmare anvisningar om det förfarande som skall iaktas vid uppvisande enligt 112 a § 1 mom.

2. Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

2.1. Ikraftträdande

I propositionen föreslås att lagen skall träda i kraft den 1 januari 2001. Då kan också den vapenförvaltningsenhet som enligt propositionen skall inrättas vid inrikesministeriet officiellt inleda sin verksamhet. Hyreskontraktet gällande vapenförvaltningsenhetens lokaler började löpa den 1 maj 2000, då man började förbereda enhetens egentliga verksamhet. När vapenförvaltningsenheten kan inleda sin verksamhet beror emellertid på tidpunkten för den föreslagna lagens ikraftträdande.

2.2. Övergångsbestämmelser

Med stöd av tidigare lag meddelade tillstånd, förhandssamtycken och godkännanden som vapensamlare. En person som har fått ett tillstånd, ett förhandssamtycke eller ett godkännande som vapensamlare vilket hänför sig till skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler innan den föreslagna lagen träder i kraft kan ha investerat betydande summor pengar i förvärv av ovan nämnda föremål eller i åtgärder för att förbereda förvärvet av dem. Detsamma gäller fysiska personer och sammanlutningar som har fått vapennäringsstillstånd. Om de bestämmelser som ingår i förslaget skulle innebära ingrepp i deras giltighetstid, skulle det samtidigt betyda ingrepp i individens grundläggande fri- och rättigheter enligt 2 kap. Finlands grundlag. Lagförslaget skulle då betyda ingrepp i den fria rätten att använda ovan nämnda föremål och eventuellt också i vederbörandes överlåtelsekompetens då det gäller hans egen egendom. Med beaktande av i synnerhet det i 15 § Finlands grundlag tryggade egendomsskyddet föreslås i propositionen att tillstånd, förhandssamtycken och godkännanden som vapensamlare som meddelats med stöd av tidigare lagar förblir jämte eventuella tillståndsvillkor i kraft.

För tydlighetens skull konstateras uttryckligen att med tidigare lagar avses såväl skjutvapenlagen (1/1998) som lagen angäen-

de skjutvapen och skjutförmödenheter (33/1933). Största delen av de tillstånd som är i kraft för närvarande har meddelats med stöd av lagen angående skjutvapen och skjutförmödenheter, som upphävdes genom skjutvapenlagen. Sålunda förblir de tillstånd, förhandssamtycken och godkännanden som vapensamlare som meddelats med stöd av tidigare lagar i kraft, trots att det inte är möjligt att meddela tillstånd med samma innehåll som tidigare sedan den nya lagen trätt i kraft.

Eftersom det i propositionen bestäms om en ny typ av tillstånd för gassprayer, som under tillståndets giltighetstid berättigar till förvärv och innehav samt byte av gassprayer inom ramen för det antal gassprayer, den sort och den maximihalt som anges i tillståndet, vore det samtidigt skäl att bestämma att om en person meddelas ett sådant nytt tillstånd för gassprayer så upphör det tillstånd att inneha gassprayer som meddelats med stöd av tidigare lag att gälla. Med tidigare lag avses såväl skjutvapenlagen som lagen angående skjutvapen och skjutförmödenheter. På detta sätt får man så småningom bort de gamla innehavstillståndsbevis av papp som meddelats för gassprayer, vilket klarlägger att tillståndet för gassprayer skall vara det enda ibrukvarande tillståndet för innehav av gassprayer. När en person meddelas ett nytt tillstånd för gassprayer har han inte heller längre något behov av att ha kvar det tillstånd för innehav av gassprayer som meddelats med stöd av tidigare lag, eftersom en anteckning gällande den gamla gassprayeren görs i det nya tillståndet för gassprayer, om personen i fråga fortfarande vill behålla den gamla sprayer.

Utverkande av näringsstillstånd i vapenbranschen för i kommersiellt syfte bedriven skjutbaneverksamhet och utbildning i användningen av skjutvapen. Enligt 18 § 1 mom. Finlands grundlag har var och en rätt att skaffa sig sin försörjning genom näring som han eller hon valt fritt. Riksdagens grundlagsutskott har i sitt utlåtande 15/1996 rd. ansett att huvudregeln enligt 15 § 1 mom. i den då gällande regeringsformen är näringsfrihet och att det i undantagsfall även får krävas tillstånd men det bör alltid vara reglerat genom lag. Om tillståndsplikt för i kommersiellt syfte bedriven skjutbaneverk-

samhet och utbildning i användningen av vapen och om villkoren för meddelande av tillstånd bestäms i 3 kap., som gäller idkande av näring i vapenbranschen, och framför allt i 20 §. Tillståndsplikten för nämnda verksamheten förklaras närmare även i motiveringen till 14 §, som gäller näring i vapenbranschen.

Dessutom har grundlagsutskottet i sitt utlåtande 35/1997 konstaterat att kravet på tillstånd som innebär en inskränkning av rätten till näringsutövning i vapenbranschen försvaras av viktiga och starka samhälleliga intressen. Inskränkningarna kan till och med anses nödvändiga med tanke på dessa intressen. I utlåtandet konstateras också att enligt grundlagsutskottets uppfattning bör beslut om näringstillstånd i regel fattas efter laglighets-, inte efter lämplighetsprövning. Samtidigt har utskottet emellertid konstaterat att så starka samhälleliga intressen kan anses tala för en övervakning av vapenbranschen att en viss avvägning kan göras när tillstånden beviljas. I motiveringen till 14 § förklaras också närmare grunderna för att det i den proposition som nu avlåts föreslås att dessa verksamheter skall vara tillståndspliktiga.

Av denna orsak bestäms i lag att den som när denna lag träder i kraft i kommersiellt syfte bedriver skjutbaneverksamhet eller i kommersiellt syfte ger utbildning i användningen av skjutvapen skall inom ett år från lagens ikraftträdande utverka ett näringstillstånd i vapenbranschen som ger rätt att bedriva sådan verksamhet. Utan tillstånd kan verksamheten bedrivas endast ett år efter ikraftträdandet.

Förvaring av skjutvapen i säkerhetsskåp. Så som bestäms i det nya 106 § 2 mom. skall ett särskilt farligt skjutvapen eller till antalet sammanlagt över fem pistoler, revolverar, gevärv med självladdande enkelskott eller andra skjutvapen med självladdande enkelskott förvaras i ett låst säkerhetsskåp enligt inrikesministeriets förordning. Saken förklaras närmare i motiveringen till nämnda moment. Alternativet till förvaring av vapnen i ett låst säkerhetsskåp är att polisinspektionen på den ort där förvaringslokalerna för vapnen är belägna har godkänt förvaringslokalerna. I övergångsbestämmelserna föreskrivs att vapnen skall förvaras i ett låst säkerhetsskåp

enligt ministeriets förordning eller polisinspektionens godkännande av förvaringslokalerna förvaras inom två år från lagens ikraftträdande. Två år kan anses vara en tillräckligt lång tid för att man skall hinna vidta nämnda åtgärder.

Polisen har inte rätt att särskilt kontrollera att ett säkerhetsskåp har skaffats, om inte tillståndshavaren uttryckligen begär att polisen skall godkänna förvaringslokalerna. Enligt 10 § 1 mom. Finlands grundlag är vars och ens hemfrid tryggad. Om polisens rätt att få tillträde till en hemfridsskyddad plats bestäms i tvångsmedelslagen och polislagen. Tillträde till hemfridsskyddade lokaler förutsätter alltså misstanke om brott eller utredning av brott. Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande 35/1997 uttalat bl.a. att utskottet i sina tidigare utlåtanden har betraktat också åtgärder som vidtas på grund av en konkret och specificerad misstanke om brott trots att inget brott ännu har blivit begånget som utredning av brott.

Tillståndshavaren skall alltså själv ansvara för att vapnen förvaras i ett låst säkerhetsskåp. Tillståndshavaren skall på eget initiativ inom två år efter att den föreslagna lagen trätt i kraft skaffa ett säkerhetsskåp enligt inrikesministeriets förordning och förvara vapnen i det låsta säkerhetsskåpet, om tillståndshavaren inte förvärvar polisinspektionens godkännande för förvaringslokalerna. Brott mot förvaringsskyldigheten är en straffbar gärning enligt 103 § 2 mom. 8 punkten i den gällande lagen, och gör man sig skyldig till en sådan gärning leder det i praktiken också ofta till att tillstånden återkallas och att man förlorar vapnen. Denna eventuella påföljd kan anses vara en tillräcklig garanti för att tillståndshavaren fullgör förvaringsskyldigheten även om polisen inte särskilt kontrollerar hur vapnen förvaras hemma hos tillståndshavaren. Att förvaringen strider mot bestämmelserna kan komma fram senare t.ex. i samband med undersökningen av ett inbrott i förvaringslokalerna för vapnen.

Tillstånds- och besvärshandlingarna samt ansökningar om godkännande som vapensamlare vilka blivit anhängiga under tidigare lag. För tydlighetens skull bestäms i övergångsbestämmelserna att på tillstånds- eller besvärshandlingarna och på ansökningar om

godkännande som vapensamlare, vilka har blivit anhängiga före den föreslagna lagens ikraftträdande, tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Ett ärende blir i regel anhängigt när ansökan lämnas in till myndigheten. Vid behandlingen av ett be-
svärsärende som gäller t.ex. ett förvärvstillstånd iakttas således bestämmelserna i den nu gällande skjutvapenlagen, om förvärvstillståndsärendet har blivit anhängigt hos tillståndsmyndigheten före den föreslagna lagens ikraftträdande. Eftersom propositionen inte innebär något ingrepp i bestämmelserna om förhandssamtycke, är det

inte nödvändigt att utfärda någon övergångsbestämmelse i fråga om dem.

3. Lagstiftningsordning

Propositionen innehåller inga bestämmelser som skulle förutsätta behandling i den ordning som föreskrivs för grundlag. Lagförslaget kan således behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av skjutvapenlagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i skjutvapenlagen av den 9 januari 1998 (1/1998) 43 § 1 mom. 8 punkten och 3 mom. samt 114 §,

ändras 1 § 2 mom., 13 § 1 punkten, 14 och 15 §, 18 § 1 mom., 19 § 1 mom. 3 och 6 punkten, 20 § 1 och 2 mom., 21 §, 22 § 1 mom., 25 § 1 mom., 26 § 2 och 3 mom., 27 och 28 §, 39 § 1 och 2 mom., 42 §, 43 § 1 mom. 7 punkten, rubriken för 45 § samt 45 § 3 mom., 50 § 2 mom., 52 § 1 mom., 53 § 1 mom., 54, 57, 61 och 62 §, 65 § 2 mom., 66 § 1 mom. 4 punkten och 3 mom., 68, 69, 70 och 73 §, 74 § 1 mom., 75 §, 76 § 1 mom., 78 §, 80 § 2 och 3 mom., 81 § 1 mom., 85 § 2 mom., 87 § 1 mom. 3 punkten, 89, 90 och 101 §, i 103 § 2 mom. det inledande stycket samt 4 och 5 punkten, 110 § 1 mom., 112 §, 116 § 2 mom., 118 § 3 och 4 mom., 119 § 1 mom. 7 punkten och 3 mom., samt

fogas till 19 § 1 mom. en ny 7 punkt, till lagen nya 35 a, 45 a, 45 b, 55 a—55 c och 59 a §, till 67 § 2 mom. nya 4a- och 4 b-punkter samt till paragrafen ett nytt 3 mom., till lagen nya 67 a och till 6 kap. en ny 83 a §, till 106 § ett nytt 2 mom., varvid de nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., till 110 § ett nytt 4 mom., till lagen nya 112 a och 117 a § samt till 119 § 1 mom. en ny 8 punkt som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Vad denna lag bestämmer om skjutvapen gäller också robot- och raketuppskjutnings-system samt gassprayer. På gassprayer tillämpas dock inte 2—10, 12, 15, 31—33, 35—36, 42—55 och 56—63 § och inte heller 66 § 1 mom. 1 och 3 punkten samt 68, 70—72, 74—77, 80—82, 89, 90, 110, 112 och 112 a §. Om andra undantag från tillämpningsområdet bestäms i 17 §.

13 §

Bärande, transport, förvaring och innehav

När det gäller skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler avses i denna lag med

1) *bärande* användning av sådana för ett godtagbart användningssyfte som anges i denna lag,

14 §

Näring i vapenbranschen

Med *näring i vapenbranschen* avses i kommersiellt syfte bedriven

- 1) handel med och tillverkning av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler;
- 2) reparation och modifiering av skjutvapen och vapendelar,
- 3) skjutbaneverksamhet,
- 4) utbildning i användningen av skjutvapen.

15 §

Vapensamlare

Med *vapensamlare* avses en av inrikesministeriet som vapensamlare godkänd fysisk person eller sammanslutning eller stiftelse som är registrerad i Finland eller som sköter offentliga uppdrag.

18 §

Tillståndsplikt

Enligt denna lag är följande funktioner beroende av tillstånd, om inte något annat bestäms i denna lag:

1) överföring och införsel till Finland, överföring och utförsel från Finland, kommersiell transitering, förvärv, innehav och tillverkning av samt handel med skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler,

2) reparation och modifiering av skjutvapen och vapendelar,

3) i kommersiellt syfte bedriven skjutbaneverksamhet,

4) i kommersiellt syfte bedriven utbildning i användningen av skjutvapen.

19 §

Undantag från tillståndsplikten

Enligt denna lag är följande inte beroende av tillstånd:

3) innehav av skjutvapen samt förvärv och innehav av vapendelar, om förvärvaren eller innehavaren är en vapensamlare som för förskrivet register,

6) reparation för privat ändamål av ett skjutvapen eller en vapendel som innehas med stöd av behörigt tillstånd,

7) innehav av signalpistol ombord på utländska handels- och fritidsfartyg, om fartyget endast tillfälligt befinner sig inom Finlands territorialvatten.

20 §

Näringstillstånd i vapenbranschen

Tillstånd att idka näring i vapenbranschen (*näringstillstånd i vapenbranschen*) meddelas och återkallas av inrikesministeriet.

Tillstånd kan meddelas för

1) handel med skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler,

2) tillverkning av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler i kommersiellt syfte,

3) reparation och modifiering av skjutvapen och vapendelar i kommersiellt syfte,

4) i kommersiellt syfte bedriven skjutbaneverksamhet, samt

5) i kommersiellt syfte bedriven utbildning i användningen av skjutvapen för ett godtagbart användningssyfte som anges i denna lag.

21 §

Innehållet i och giltighetstiden för näringstillstånd i vapenbranschen

I ett näringstillstånd i vapenbranschen skall nämnas den verksamhet samt vilket slag av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler som tillståndet gäller. Tillståndet ger rätt att idka näring i vapenbranschen endast på det verksamhetsställe som nämns i tillståndet. Temporärt får näringen dock idkas även på något annat ställe.

Tillståndet meddelas tills vidare, om det inte av särskilda skäl skall meddelas för en viss tid.

22 §

Anmälan då uppgifterna i ett näringstillstånd i vapenbranschen eller förvaringslokalerna ändras

Den som idkar näring i vapenbranschen (*vapennäringsidkare*) skall inom 30 dagar från det att han upphört att idka näring i vapenbranschen, vapennäringsidkarens bolagsform ändrats eller verksamhetsställets läge ändrats anmäla detta till tillståndsmyndigheten.

25 §

Skyldighet att föra register

En vapennäringsidkare som har rätt att idka handel med, tillverka, reparera eller modifiera skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler skall föra register över dessa så som närmare bestäms genom statsrådsförordning.

26 §

Ansvarig person

Den ansvariga personen godkänns och godkännandet återkallas av inrikesministeriet. Om omfattningen av vapennäringsidkarens verksamhet kräver det, kan den myndighet som meddelar godkännandet kräva att det finns fler än en ansvarig person. Som ansvarig person kan godkännas en pålitlig person som anses lämplig att bedriva näringsverksamhet i vapenbranschen och som

1) är förtrogen med skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler på ett sådant sätt som en behörigen idkad näring i vapenbranschen kräver, och som har blivit godkänd i ett av inrikesministeriet anordnat prov, samt

2) har ett vapenhanteringstillstånd enligt 27 § 1 mom.

27 §

Vapenhanteringstillstånd

Den som är anställd hos en vapennäringsidkare och transporterar, förvarar eller annars hanterar skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler skall ha tillstånd till det (*vapenhanteringstillstånd*). Tillståndet ger innehavaren rätt att på det sätt som hör till näringsverksamheten i vapenbranschen transporterar, förvara och på annat sätt hantera sådana skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler som med stöd av ett tillstånd som meddelats enligt denna

lag finns hos vapennäringsidkaren för att transporteras eller förvaras. Tillståndet ger också rätt att skjuta med ovan nämnda skjutvapen i föervisnings-, provnings- eller utbildningssyfte, om det är nödvändigt med tanke på näringsverksamheten i vapenbranschen.

Vapenhanteringstillstånd kan utöver vad som nämns i 1 mom. också meddelas den som i sitt arbete tillfälligt transporterar, förvarar eller annars hanterar skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler.

Vapenhanteringstillstånd kan meddelas den som har fyllt 18 år och som på grundval av sitt hälsotillstånd och uppförande skall anses lämplig att hantera skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler.

Vapenhanteringstillstånd meddelas och återkallas av polisinspektionen i tillståndssökandens hemkommun.

28 §

Vapenhanteringstillståndets giltighetstid och tillståndsvillkor

Vapenhanteringstillstånd meddelas för högst fem år i sänder.

I tillståndet kan tillståndsmyndigheten ta in ett villkor, enligt vilket det är förbjudet att skjuta med skjutvapnet eller enligt vilket tillståndet ger rätt att hantera endast sådana skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler som har antecknats i tillståndet.

35 a §

Tidsbundet kommersiellt överföringstillstånd

Inrikesministeriet kan meddela ett kommersiellt överföringstillstånd som gäller flera olika överföringar och som är i kraft en viss tid (*tidsbundet kommersiellt överföringstillstånd*). En förutsättning för meddelande av tillstånd är utöver vad som anges i 35 § 2 mom. att föremålsens mottagare är en och samma vapennäringsidkare i en annan medlemsstat i EU.

Före en överföring skall inrikesministeriet

skriftligen underrättas om denna på det sätt som närmare bestäms genom statsrådsförordning.

39 §

Upphörande och återkallelse av kommersiellt förhandssamtycke och av tillstånd

Ett kommersiellt förhandssamtycke, kommersiellt införseltillstånd, kommersiellt införseltillstånd för gassprayer, kommersiellt överföringstillstånd, tidsbundet kommersiellt överföringstillstånd, kommersiellt utförseltillstånd och kommersiellt utförseltillstånd för gassprayer upphör att gälla, om näringsstillståndet i vapenbranschen upphör att gälla eller återkallas.

Tillståndsmyndigheten skall återkalla ett kommersiellt överföringstillstånd, tidsbundet kommersiellt överföringstillstånd, kommersiellt utförseltillstånd, kommersiellt transiteringstillstånd, kommersiellt utförseltillstånd för gassprayer och kommersiellt transiteringstillstånd för gassprayer som den har meddelat, om det enligt meddelande från myndigheten i destinationslandet finns hinder för överföringen, utförseln eller transiteringen eller om det finns utrikes- eller säkerhetspolitiskt hinder för den. Ett kommersiellt överföringstillstånd och tidsbundet kommersiellt överföringstillstånd skall återkallas också i sådana fall där överföringsförhållandena inte längre är trygga.

42 §

Förvärvstillstånd

Tillstånd att förvärva skjutvapen och vapendelar (*förvärvstillstånd*) meddelas och återkallas av polisinrättningen i sökandens hemkommun eller på sökandens hemort. Tillstånd att förvärva särskilt farliga skjutvapen och delar till sådana meddelas och återkallas dock av inrikesministeriet. Förvärvstillståndet berättigar också till temporärt innehav av vapnet och vapendelen. Be-

stämmelser om innehavstillstånd finns i 52 §.

Om sökanden inte har hemkommun i Finland, meddelas och återkallas tillståndet av polisinrättningen på sökandens vistelseort. Sökanden skall visa upp av myndigheten i bosättningslandet meddelat samtycke till förvärv av det skjutvapen eller den vapendel som ansökan avser. Sökanden skall dessutom lämna en skriftlig utredning om sin avsikt att inneha skjutvapnet eller vapendelen i Finland.

Tillståndsansökan skall lämnas in personligen till den polisinrättning som avses i 1 och 2 mom. Polisinrättningen kan ge sökanden rätt att lämna in ansökan också på något annat sätt än personligen, om polisinrättningen redan tidigare har meddelat sökanden tillstånd som berättigar till innehav av skjutvapen eller vapendelar. En sammanslutnings eller stiftelses ansökan skall lämnas in av den vapenansvariga som avses i 45 b §. Av särskilda skäl kan ansökan lämnas in också till någon annan polisinrättning eller till en finsk beskickning i utlandet.

43 §

Godtagbara användningssyften

Förvärvstillstånd kan meddelas för följande användningssyften:

7) signalering.

45 §

Krav som gäller en fysisk person som innehavare av ett förvärvstillstånd

Tillstånd att ha skjutvapen och vapendelar på ett museum eller i en samling kan meddelas endast en vapensamlare som av inrikesministeriet har erhållit godkännande att samla skjutvapen eller vapendelar och vars förvaringslokaler för skjutvapen och vapendelar har godkänts av polisinrättningen på den ort där förvaringslokalerna är belägna.

45 a §

Krav som gäller en sammanslutning och stiftelse som innehavare av ett förvärvstillstånd

Förvärvstillstånd kan meddelas en sammanslutning eller stiftelse som är registrerad i Finland eller som sköter offentliga uppdrag och som på grundval av syftet med verksamheten och andra omständigheter kan anses lämplig att inneha skjutvapen och vapendelar. Tillstånd kan meddelas endast en sökande vars förvaringslokaler för skjutvapen och vapendelar har godkänts av polisinspektionen på den ort där förvaringslokalerna är belägna och som har en i 45 b § avsedd vapenansvarig.

Beträffande de krav som gäller innehavaren av ett förvärvstillstånd iaktas dessutom i tillämpliga delar vad som bestäms i 45 § 2 och 3 mom.

45 b §

Vapenansvarig i en sammanslutning eller stiftelse

En i 45 a § avsedd sammanslutning eller stiftelse skall ha en person som har hand om skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler (*vapenansvarig*) och som svarar för att skyldigheterna enligt denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den fullgörs samt tillståndsvillkoren iaktas. Den vapenansvariga skall vara anställd hos sammanslutningen eller stiftelsen eller annars delta i dess verksamhet.

Den vapenansvariga godkänns och godkännandet återkallas av polisinspektionen på sammanslutningens eller stiftelsens hemort. Polisinspektionen kan kräva att det finns fler än en vapenansvarig, om det är nödvändigt med beaktande av sammanslutningens eller stiftelsens verksamhet. Som vapenansvarig kan godkännas en person som har fyllt 18 år och som på grundval av sitt hälsotillstånd, sitt uppförande och sin förtrogenhet med skjutvapen och vapendelar kan anses lämplig att inneha skjutvapen och vapendelar.

Godkännandet berättigar till förvärv, innehav och överlåtelse av sådana skjutvapen,

vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler som avses i det tillstånd som meddelats sammanslutningen eller stiftelsen.

50 §

Privat tillverkningsstillstånd

Tillståndet kan meddelas under de förutsättningar som anges i 45 eller 45 a §, med iakttagande i tillämpliga delar av 42 § 2 och 3 mom. samt 43 och 44 §.

52 §

Innehavstillstånd

Den som med stöd av ett förvärvstillstånd har förvärvat eller med stöd av ett privat tillverkningsstillstånd har tillverkat eller modifierat ett skjutvapen eller en vapendel skall inom tillståndets giltighetstid ansöka om tillstånd att inneha skjutvapnet eller vapendelen (*innehavstillstånd*). Tillståndet skall dock sökas inom 30 dagar från förvärvet, tillverkningen eller modifieringen. Tillståndet meddelas och återkallas av polisinspektionen i hemkommunen eller på hemorten.

53 §

Innehavstillståndets giltighetstid och tillståndsvillkor

Innehavstillstånd meddelas tills vidare, om det inte av särskilda skäl skall meddelas för en viss tid. För arbete där skjutvapen är nödvändigt meddelas tillståndet dock för högst fem år i sänder.

54 §

Parallelltillstånd

Till ett skjutvapen eller en vapendel som det har meddelats innehavstillstånd för kan med tillståndshavarens samtycke meddelas

en parallell innehavs rätt (*parallelltillstånd*). Med statens samtycke kan parallelltillstånd meddelas också för ett skjutvapen eller en vapendel som staten äger. För ett skjutvapen eller en vapendel som hör till en samling kan endast en vapensamlare meddelas parallelltillstånd. Tillståndet meddelas och återkallas av den myndighet som nämns i 42 § 1 eller 2 mom.

Tillståndet kan meddelas under de förutsättningar som anges i 45 §, med iakttagande i tillämpliga delar av 42 § 2 och 3 mom. samt 43 och 44 §.

Då tillstånd söks skall tillståndshavarens samtycke eller statens samtycke till att ett parallelltillstånd meddelas visas upp. Tillståndsmyndigheten kan dessutom kräva att skjutvapnet eller vapendelen visas upp för polisen.

55 a §

Tillstånd för gassprayer

Tillstånd att förvärva och inneha gassprayer (*tillstånd för gassprayer*) meddelas och återkallas av polisinspektionen i sökandens hemkommun eller på sökandens hemort med iakttagande i tillämpliga delar av 42 § 2 och 3 mom. Tillståndet meddelas för högst fem år i sänder. Tillstånd för musei- eller samlarändamål kan också meddelas tills vidare.

Tillståndet berättigar under tillståndets giltighetstid till förvärv, innehav och byte av sådana gassprayer som antecknats i tillståndet. Ett tillstånd som meddelas en sammanslutning ger den som har fyllt 18 år, är anställd hos tillståndshavaren och är tillräckligt förtrogen med trygg hantering av gassprayer rätt att bära en i tillståndet avsedd gasspray i arbetet, om det är nödvändigt för skyddande av egen eller någon annans personliga integritet eller egendom.

55 b §

Förutsättningar för meddelande av tillstånd för gassprayer

Tillstånd för gassprayer kan meddelas för följande godtagbara användningssyften:

- 1) utbildning eller uppvisning, filminspelning eller annan motsvarande förevisning,
- 2) musei- eller samlarändamål,
- 3) skyddande av egen eller någon annans personliga integritet eller egendom.

Tillstånd kan meddelas en fysisk person som uppfyller kraven i 45 § 1 mom. Tillstånd kan också meddelas en sammanslutning eller stiftelse som uppfyller kraven i 45 a § 1 mom. Beträffande sammanslutningens eller stiftelsens vapenansvariga iaktas 45 b §.

En fysisk person som ansöker om tillstånd och en vapenansvarig skall visa att han genom sin utbildning eller annars är tillräckligt förtrogen med trygg hantering av gassprayer.

55 c §

Villkor i tillstånd för gassprayer

I tillståndet kan tillståndsmyndigheten ta in ett villkor enligt vilket tillståndet inte berättigar till förvärv eller byte av sprayer eller enligt vilket det tillstånd som meddelas en sammanslutning inte ger en hos tillståndshavaren anställd person rätt att bära sprayen i arbetet.

I tillståndet kan tillståndsmyndigheten dessutom ta in ett villkor enligt vilket tillståndet ger rätt att bära gassprayer endast i den arbetsuppgift eller på den plats som antecknats i tillståndet.

57 §

Godkännande som vapensamlare

En vapensamlare godkänns och godkännandet återkallas av inrikesministeriet.

Som vapensamlare kan godkännas en fysisk person som uppfyller kraven i 45 § 1 mom. Som vapensamlare kan också godkännas en sammanslutning eller stiftelse som är registrerad i Finland eller som sköter offentliga uppdrag och som på grundval av syftet med verksamheten och andra omständigheter kan anses lämplig att inneha skjutvapen och vapendelar och som har en i 45 b § avsedd vapenansvarig. Godkännande kan meddelas en sökande som för att ha skjutvapen och vapendelar på ett museum eller i en samling visar upp en godtagbar plan för systematiskt

vapensamlande. En sökande som är en fysisk person och en vapenansvarig skall ha sådan vapenhistorisk och vapenteknisk sakkunskap som bedrivandet av verksamheten kräver.

Ansökan skall personligen lämnas in till polisinspektionen i hemkommunen eller på hemorten. En sammanslutnings eller stiftelses ansökan skall lämnas in av den vapenansvariga. Av särskilda skäl kan ansökan lämnas in också till någon annan polisinspektion.

59 a §

Register över en vapensamlares skjutvapen

Inrikesministeriet kan på ansökan ge en vapensamlare rätt att i stället för att ansöka om innehavstillstånd föra register över de skjutvapen som han förvärvar, tillverkar eller modifierar, så som närmare bestäms genom statsrådsförfordning. Rätten upphör att gälla och med skjutvapnen skall förfaras så som anges i 8 kap., om godkännandet som vapensamlare upphör att gälla eller återkallas.

En vapensamlare som för register skall inom 60 dagar från det att skjutvapnet förvärvades, tillverkades eller modifierades återlämna förvärvstillståndet eller det privata tillverkningstillståndet till den myndighet som har meddelat tillståndet.

Om visande och överlämnande av registret till polisen gäller vad som bestäms i 60 § 2 mom.

61 §

Förvärv och innehav av patroner

Ett förvärvstillstånd, privat tillverkningsstillstånd, innehavstillstånd och parallelltillstånd berättigar till förvärv och innehav av sådana andra än särskilt farliga patroner som lämpar sig för det skjutvapen som tillståndshavaren har rätt att låna ut så som bestäms i 87 § 1 mom.. I tillståndet kan tillståndsmyndigheten dock ta in ett villkor, enligt vilket tillståndet inte berättigar till förvärv och innehav av patroner som lämpar sig för ett vapen som hör till en samling eller

som förvaras som minnessak.

62 §

Skjutförnödenhetstillstånd

Tillstånd att förvärva, tillverka och inneha patroner och särskilt farliga projektiler (*skjutförnödenhetstillstånd*) meddelas och återkallas av polisinspektionen i sökandens hemkommun eller på sökandens hemort.

Tillstånd kan meddelas under de förutsättningar som anges i 45 § 1 mom. eller 45 a § 1 mom., med iakttagande i tillämpliga delar av vad som i 42 § 2 och 3 mom. bestäms om skjutvapen och vapendelar.

Tillstånd att förvärva, tillverka och inneha särskilt farliga patroner och projektiler kan meddelas endast av särskilda skäl.

65 §

Samtycke

Samtycke meddelas en fysisk person som har ett förvärvstillstånd eller privat tillverkningsstillstånd som gäller skjutvapnet eller vapendelen i fråga, ett tillstånd för gassprayer eller rätt att förvärva och inneha ifrågasvarande patroner eller särskilt farliga projektiler. Samtycke meddelas också en i 45 b § avsedd vapenansvarig som med stöd av det tillstånd som meddelats sammanslutningen eller stiftelsen har rätt att förvärva och inneha föremålet. Det tillståndsbevis som gäller förvärvstillståndet, det privata tillverkningsstillståndet, tillståndet för gassprayer eller tillståndet att förvärva och inneha patroner eller särskilt farliga projektiler skall visas upp för polisen då samtycke söks.

66 §

Tillståndens och samtyckets upphörande

Ett tillstånd som berättigar till innehav av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler upphör att gälla

4) då tillståndshavaren dör eller då sammanslutningen eller stiftelsen har upphört enligt de bestämmelser som gäller dem.

Ett samtycke upphör att gälla då förvärvs-tillståndet, det privata tillverkningstillståndet, tillståndet för gassprayer eller tillståndet att förvärva och inneha patroner eller särskilt farliga projektiler upphör att gälla eller återkallas.

67 §

Återkallelse av tillstånd

Ett tillstånd som berättigar till förvärv eller innehav av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler kan återkallas, om

4 a) sammanslutningen eller stiftelsen eller dess vapenansvariga som avses i 45 b § har brutit mot denna lag, mot de bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller mot tillståndsvillkoren eller annars visat likgiltighet i fråga om iakttagandet av de bestämmelser som gäller skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler,

4 b) sammanslutningen eller stiftelsen inte längre uppfyller kraven i 45 a § 1 mom.,

Den myndighet som återkallar ett parallelltillstånd skall meddela innehavaren av innehavstillståndet att parallelltillståndet har återkallats.

67 a §

Upphörande och återkallelse av godkännande som vapenansvarig

Godkännande som vapenansvarig upphör att gälla då den vapenansvariga dör eller då sammanslutningen eller stiftelsen har upphört enligt de bestämmelser som gäller dem.

Godkännande som vapenansvarig skall återkallas, om sammanslutningen eller stiftelsen eller den vapenansvariga begär det.

Godkännande som vapenansvarig kan återkallas i de fall som nämns i 67 § 2 mom. 1—

4 punkten eller om de tillstånd som har meddelats sammanslutningen eller stiftelsen och som berättigar till innehav av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler upphör att gälla eller återkallas.

68 §

Upphörande och återkallelse av godkännande som vapensamlare

Godkännande som vapensamlare upphör att gälla då vapensamlaren dör eller då sammanslutningen eller stiftelsen har upphört enligt de bestämmelser som gäller dem.

Godkännande som vapensamlare, skall återkallas, om vapensamlaren begär det.

Godkännande som vapensamlare kan återkallas i de fall som nämns i 67 § 2 mom. 1—4 samt 4 a och 4 b-punkten.

69 §

Varning

Tillståndsmyndigheten eller den myndighet som meddelat godkännandet som vapenansvarig eller vapensamlare kan ge en varning i stället för att återkalla tillståndet att förvärva eller inneha skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler eller godkännandet, om det med hänsyn till omständigheterna vore oskäligt att återkalla tillståndet eller godkännandet.

70 §

Anmälan om och uppvisande av vapendelar

Om rätten att förvärva och inneha en vapendel grundar sig på att någon har rätt att inneha ett skjutvapen som består av motsvarande delar enligt 19 § 1 mom. 2 punkten, skall den som har denna rätt inom 30 dagar från det vapendelen förvärvades anmäla förvärvet till polisinrättningen i hemkommunen eller på hemorten så som närmare bestäms genom statsrådsförordning. Vapendelen skall samtidigt visas upp.

73 §

Överföring och införsel till Finland med stöd av tillstånd som gäller innehav

Ett förvärvstillstånd, privat tillverknings-tillstånd, innehavstillstånd, parallelltillstånd och tillstånd för gassprayer ger rätt att för privat ändamål till Finland överföra och föra in det skjutvapen och den vapendel som nämns i tillståndet samt andra än särskilt farliga patroner som lämpar sig för detta vapen.

Ett skjutförnödenhetstillstånd ger rätt att till Finland överföra och föra in de patroner och projektiler som nämns i tillståndet.

Ett tillstånd att inneha ett skjutvapen eller en vapendel som har meddelats i Norge, Sverige, Island eller Danmark ger rätt att till Finland överföra och föra in det skjutvapen och den vapendel som nämns i tillståndet samt en behövlig mängd patroner som lämpar sig för att användas i detta vapen, samt att inneha föremålen i högst tre månader från överföringen eller införseln till Finland. En förutsättning är att syftet med överföringen eller införseln är deltagande i ett sportskytte- eller jaktevenemang som ordnas i Norge, Sverige, Island, Danmark eller Finland. Tillståndet ger också rätt att föra föremålen tillbaka till Sverige eller Danmark.

74 §

Europeiskt skjutvapenpass

Till en fysisk person som med stöd av ett innehavstillstånd eller parallelltillstånd har rätt att inneha ett skjutvapen eller en vapendel utfärdar polisinsättningen i hemkommunen ett europeiskt skjutvapenpass. Det tillståndsbevis som gäller innehavstillståndet eller parallelltillståndet skall visas upp för polisen då skjutvapenpass söks.

75 §

Överföring och införsel till Finland samt innehav med stöd av ett europeiskt skjutvapenpass

Den som innehar ett europeiskt skjutvapenpass får till Finland överföra och föra in ett i passet antecknat skjutvapen som lämpar sig för att användas vid sportskytte och hör till kategori B, C eller D enligt vapendirektivet eller som lämpar sig för att användas vid jakt och hör till kategori C eller D enligt vapendirektivet samt delar till ett sådant vapen och en behövlig mängd patroner som lämpar sig för vapnet. Innehavaren av skjutvapenpasset skall dessutom ha en skriftlig inbjudan eller någon annan tillförlitlig utredning, av vilken framgår att överföringen eller införseln är nödvändig för deltagande i ett sportskytte- eller jaktevenemang. Innehavaren av skjutvapenpasset får också inneha skjutvapnet, vapendelen och patronerna så länge som deltagandet i sportskytte- eller jaktevenemanget kräver.

Det europeiska skjutvapenpasset skall medföras när skjutvapnet, vapendelen eller patronerna bärs eller transporteras.

76 §

Privat förhandssamtycke

Förhandssamtycke till att för privat ändamål till Finland överföra ett skjutvapen, en vapendel, patroner och särskilt farliga projektiler (*privat förhandssamtycke*) meddelas och återkallas av polisinsättningen i sökandens hemkommun eller på sökandens vistelseort eller hemort.

78 §

Privat införseltillstånd

Tillstånd att för privat ändamål till Finland överföra eller föra in ett skjutvapen, en vapendel, patroner och särskilt farliga projektiler (*privat införseltillstånd*) meddelas och återkallas av polisinsättningen i sökan-

dens hemkommun eller på sökandens vistelseort. Tillståndet berättigar till innehav av skjutvapnet, vapendelen, patronerna och de särskilt farliga projektilerna.

Tillståndet kan meddelas en fysisk person under de förutsättningar som anges i 45 § 1 mom., med iakttagande i tillämpliga delar av 43 och 44 §, 55 b § 1 mom. och 62 § 3 mom. Den som inte har hemkommun i Finland skall dessutom visa upp ett intyg av myndigheten i bosättningslandet, av vilket framgår att han i det landet har rätt att inneha ifrågasvarande skjutvapen eller vapendel.

80 §

Tillståndsplikt för överföring från Finland

Innehavaren av ett europeiskt skjutvapenpass får dock från Finland överföra ett i passet antecknat skjutvapen som lämpar sig för att användas vid sportskytte och hör till kategori B, C eller D enligt vapendirektivet eller som lämpar sig för att användas vid jakt och hör till kategori C eller D enligt vapendirektivet samt delar till ett sådant vapen och en behövlig mängd patroner som lämpar sig för vapnet. Personen i fråga skall dessutom ha en skriftlig inbjudan eller någon annan tillförlitlig utredning, av vilken framgår att överföringen är nödvändig för deltagande i ett sportskytte- eller jaktevenemang.

Överföring av ett skjutvapen, en vapendel, patroner och särskilt farliga projektiler från Finland för privat ändamål kräver inte särskilt tillstånd, om personen i fråga av myndigheten i varje transiteringsland som hör till EU och i destinationslandet har tillstånd att inneha föremålen eller om det enligt bestämmelserna i dessa länder inte krävs tillstånd för överföringen.

81 §

Privat överföringstillstånd

Tillstånd att för privat ändamål från Finland överföra ett skjutvapen, en vapendel, patroner och särskilt farliga projektiler (*privat överföringstillstånd*) meddelas och återkallas av polisinrättningen i sökandens

hemkommun eller på sökandens vistelseort eller hemort.

83 a §

Tullverkets anmälningsskyldighet

Tullverket skall med tre månaders intervaller underrätta inrikesministeriet om införsel till Finland av föremål som nämns i ett förvärvstillstånd, privat tillverkningstillstånd, tillstånd för gassprayer och privat införseltillstånd så som närmare bestäms genom statsrådsförordning.

85 §

Rätt till varaktig överlåtelse

Om något annat inte bestäms i denna lag får ett skjutvapen, en vapendel, patroner eller särskilt farliga projektiler för privat ändamål överlåtas varaktigt endast av innehavaren av innehavstillståndet eller tillståndet för gassprayer samt patroner och särskilt farliga projektiler dessutom av innehavaren av ett parallelltillstånd eller skjutförnödenhetstillstånd.

87 §

Utlåning av skjutvapen och vapendelar

Ett skjutvapen får lånas ut till någon annan som följer:

3) ett salongsgevär eller ett svartkrutvapen får lånas ut endast till den som har rätt att inneha ett hagelgevär, ett gevär, ett salongsgevär, en pistol, en revolver, ett kombinationsvapen eller ett svartkrutvapen,

89 §

Anmälan om överlåtelse

Den som varaktigt överlåter ett skjutvapen

eller en vapendel till någon annan skall inom 30 dagar från överlåtelsen lämna in en anmälan om saken (*anmälan om överlåtelse*) till den polisinsättning som meddelat det tillstånd som berättigar till förvärv av skjutvapnet eller vapendelen eller till någon annan polisinsättning. Anmälningsskyldigheten gäller inte överlåtelser mellan vapennäringsidkare som har meddelats tillstånd att idka handel med eller tillverka skjutvapen eller vapendelar, då överlåtelsen gäller ett skjutvapen eller en vapendel som innehavstillstånd inte har meddelats för. I anmälan skall anges de uppgifter som närmare bestäms genom statsrådsförordning.

90 §

Skyldighet att visa upp och överlämna bevis som gäller innehavstillstånd

Innehavaren av ett innehavstillstånd skall inom 30 dagar från det ett skjutvapen eller en vapendel varaktigt har överlåtits till någon annan visa upp och på begäran överlämna det tillståndsbevis som gäller innehavstillståndet till polisinsättningen i sin hemkommun eller på sin hemort.

101 §

Skjutvapenbrott

Den som i strid med denna lag uppsåtligen

1) överför eller för in till Finland, överför från Finland, i kommersiellt syfte för ut, transiterar eller tillverkar eller saluför, förvarar, innehar eller överlåter ett skjutvapen, en vapendel, patroner eller särskilt farliga projektiler,

2) i kommersiellt syfte reparerar eller modifierar ett skjutvapen eller en vapendel, bedriver skjutbaneverksamhet eller ger utbildning i användningen av skjutvapen,

3) lånar ut ett skjutvapen eller en vapendel till någon som inte har rätt att inneha ett sådant,

4) helt eller delvis försummar skyldigheten att föra det register som en vapennäringsidkare skall föra enligt 25 § 1 mom.,

5) försummar den i 110 § 1 mom. föreskrivna skyldigheten att låta besikta skjutvapen och patroner som tillverkas, repareras, överförs eller förs in till Finland för försäljning, eller

6) försummar den i 112 a § föreskrivna skyldigheten att på polisinsättningen visa upp skjutvapen och vapendelar som försatts i varaktigt obrukbart skick

skall för *skjutvapenbrott* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart.

103 §

Skjutvapenförseelse

För skjutvapenförseelse skall också den dömas som i strid med denna lag uppsåtligen

4) helt eller delvis försummar skyldigheten att föra det register som en vapensamlare skall föra enligt 59 a § 1 mom. eller 60 § 1 mom.,

5) försummar skyldigheten att visa upp eller överlämna ett tillståndsbevis till polisen enligt 52 § 2 mom., 90 § eller 112 §, skyldigheten att visa upp eller överlämna ett europeiskt skjutvapenpass till polisen enligt 74 § 3 mom. eller skyldigheten att överlämna ett tillståndsbevis eller samtycke till polisen enligt 96 § 1 mom.,

106 §

Förvaring, bärande och transport

Om ett särskilt farligt skjutvapen eller tillsammans flera än fem pistoler, revolverar, gevär med självladdande enkelskott eller i 6 § 2 mom. 12 punkten avsett annat skjutvapen med självladdande enkelskott skall förvaras, skall vapnen förvaras i ett låst säkerhetsskåp enligt inrikesministeriets förordning. Något säkerhetsskåp krävs dock inte, om förvaringslokalerna för vapnen har godkänts av polisinsättningen på den ort där förvaringslokalerna är belägna.

110 §

Besiktning av skjutvapen och patroner

Skjutvapen och patroner som tillverkas, repareras, överförs eller förs in till Finland för försäljning skall besiktas för att konstatera deras säkerhet vid användning innan de saluförs eller annars överläts, så som närmare bestäms genom förordning. Besiktningsskyldigheten gäller inte sådana ur samlarsynpunkt värdefulla skjutvapen och patroner som tillverkas, repareras, överförs eller förs in till Finland för musei- eller samlarändamål.

Inrikesministeriet kan bevilja den som tillverkar eller importerar patroner rätt att använda en besiktningssymbol för patroner. Om förutsättningarna för beviljande av rätt att använda besiktningssymbol och om återkallelse av den bestäms närmare genom förordning.

112 §

Uppvisande av skjutvapen och vapendelar som försatts i varaktigt obrukbart skick

Innehavaren av ett tillstånd som berättigar till innehav av ett skjutvapen eller en vapendel skall inom 30 dagar från det skjutvapnet eller vapendelen försatts i varaktigt obrukbart skick visa upp vapnet eller vapendelen på polisinspektionen i hemkommunen eller på hemorten. Samtidigt skall det tillståndsbevis som gäller innehavstillståndet visas upp och på begäran överlämnas till polisen.

112 a §

Överföring och införsel till Finland av skjutvapen och vapendelar som försatts i varaktigt obrukbart skick

Den som till Finland överför eller för in ett skjutvapen eller en vapendel som försatts i

varaktigt obrukbart skick skall inom 30 dagar från överföringen eller införseln visa upp vapnet eller vapendelen på polisinspektionen för besiktning.

116 §

Tillsynen över vapennäringsidkare och vapensamlare

Innan tillstånd att förvärva det första skjutvapnet eller den första vapendelen i en samling meddelas, skall polisen inspektera de lokaler där vapnen och vapendelarna skall förvaras. En ny inspektion skall göras, om ändringar sker i förvaringslokalerna. Polisen kan också vid behov granska det register som vapensamlaren för med stöd av 59 a § 1 mom. eller 60 § 1 mom.

117 a §

Skjutvapennämnden

Vid inrikesministeriet finns en skjutvapennämnd, som på begäran av ministeriet ger utlåtanden i frågor som hör till denna lags tillämpningsområde. Närmare bestämmelser om skjutvapennämnden utfärdas genom statsrådsförordning.

118 §

Ändringsökande

Då ett besvärssökande som gäller förvärv eller innehav av skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler behandlas vid förvaltningsdomstolen förs statens talan av en tjänsteman som hör till polisens länsledning och som länsstyrelsen har förordnat för uppdraget.

Statsombudet har rätt att anföra besvär över förvaltningsdomstolens beslut.

119 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning kan närmare bestämmelser utfärdas om

7) märkning av skjutvapen och vapendelar med serienummer eller motsvarande märkning som lämpar sig för identifikation av föremålet,

8) det prov som avses i 26 § 3 mom. 1 punkten.

Inrikesministeriet kan vid behov meddela närmare anvisningar om tekniska omständigheter som hänför sig till försättande av skjutvapen och vapendelar i varaktigt obrukbart skick samt om det förfarande som skall iaktas vid uppvisande enligt 112 a §.

1. *Ikraftträdande.* Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

Atgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

2. *Med stöd av tidigare lag meddelade tillstånd, förhandssamtycken och godkännanden som vapensamlare.* Tillstånd som hänför sig till skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler, förhandssamtycken, vapennäringsstillstånd och godkännanden som vapensamlare vilka har meddelats med stöd av skjutvapenlagen (1/1998) eller lagen an-

gående skjutvapen och skjutförnödenheter (33/1933) förblir jämte tillståndsvillkoren i kraft.

Tillstånd att inneha gasspray som meddelats med stöd av tidigare lag upphör att gälla, om tillståndshavaren meddelas ett tillstånd för gassprayer enligt 55 a §.

3. *Utverkande av näringstillstånd i vapenbranschen för i kommersiellt syfte bedrivna skjutbaneverksamhet och för utbildning i användningen av skjutvapen.* Den som när denna lag träder i kraft i kommersiellt syfte bedriver skjutbaneverksamhet eller i kommersiellt syfte ger utbildning i användningen av skjutvapen skall inom ett år från lagens ikraftträdande utverka ett näringstillstånd i vapenbranschen som ger rätt att bedriva sådan verksamhet.

4. *Förvaring av skjutvapen i säkerhetsskåp.* De skjutvapen som avses i 106 § 2 mom. skall förvaras i ett säkerhetsskåp enligt nämnda moment eller i en förvaringslokal som polisinspektionen har godkänt inom två år från lagens ikraftträdande.

5. *Tillstånds- och besvärärenden samt ansökningar om godkännande som vapensamlare vilka blivit anhängiga under tidigare lag.* På tillstånds- eller besvärärenden som gäller skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler och på ansökningar om godkännande som vapensamlare, vilka har blivit anhängiga före denna lags ikraftträdande, tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 15 september 2000

Republikens President

TARJA HALONEN

Inrikesminister *Ville Itälä*

Lag

om ändring av skjutvapenlagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i skjutvapenlagen av den 9 januari 1998 (1/1998) 43 § 1 mom. 8 punkten och 3 mom. samt 114 §,

ändras 1 § 2 mom., 13 § 1 punkten, 14 och 15 §, 18 § 1 mom., 19 § 1 mom. 3 och 6 punkten, 20 § 1 och 2 mom., 21 §, 22 § 1 mom., 25 § 1 mom., 26 § 2 och 3 mom., 27 och 28 §, 39 § 1 och 2 mom., 42 §, 43 § 1 mom. 7 punkten, rubriken för 45 § samt 45 § 3 mom., 50 § 2 mom., 52 § 1 mom., 53 § 1 mom., 54, 57, 61 och 62 §, 65 § 2 mom., 66 § 1 mom. 4 punkten och 3 mom., 68, 69, 70 och 73 §., 74 § 1 mom., 75 §, 76 § 1 mom., 78 §, 80 § 2 och 3 mom., 81 § 1 mom., 85 § 2 mom., 87 § 1 mom. 3 punkten, 89, 90 och 101 §, i 103 § 2 mom. det inledande stycket samt 4 och 5 punkten, 112 §, 116 § 2 mom., 118 § 3 och 4 mom., 119 § 1 mom. 7 punkten och 3 mom., samt

fogas till 19 § 1 mom. en ny 7 punkt, till lagen nya 35 a, 45 a, 45 b, 55 a—55 c och 59 a §, till 67 § 2 mom. nya 4a- och 4 b-punkter samt till paragrafen ett nytt 3 mom., till lagen nya 67 a och till 6 kap. en ny 83 a §, till 106 § ett nytt 2 mom., varvid de nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., till lagen nya 112 a och 117 a § samt till 119 § 1 mom. en ny 8 punkt som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Vad denna lag bestämmer om skjutvapen gäller också robot- och raketuppskjutnings-system samt gassprayer. På gassprayer tillämpas dock inte 2—10, 12, 15, 31—33, 35, 36, 57—63, 68, 70—72, 74—77, 80—82, 110, 122, 124, 125 och 129 §. Om andra undantag från tillämpningsområdet bestäms i 17 §.

Vad denna lag bestämmer om skjutvapen gäller också robot- och raketuppskjutnings-system samt gassprayer. På gassprayer tillämpas dock inte 2—10, 12, 15, 31—33, 35—36, 42—55 och 56—63 § och inte heller 66 § 1 mom. 1 och 3 punkten samt 68, 70—72, 74—77, 80—82, 89, 90, 110, 112 och 112 a §. Om andra undantag från tillämpningsområdet bestäms i 17 §.

Gällande lydelse

13 §

Bärande, transport, förvaring och innehav

När det gäller skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler avses i denna lag med

1) bärande användning av sådana för ett godtagbart användningssyfte enligt 43 §,

14 §

Näring i vapenbranschen

Med näring i vapenbranschen avses i kommersiellt syfte bedriven

1) handel med och tillverkning av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler,

2) reparation och modifiering av skjutvapen och vapendelar.

15 §

Vapensamlare

Med vapensamlare avses en fysisk person som länsstyrelsen har godkänt som vapensamlare.

18 §

Tillståndsplikt

Enligt denna lag är följande funktioner beroende av tillstånd, om inte något annat bestäms i denna lag:

1) överföring och införsel till Finland, överföring och utförsel från Finland, kommersiell transitering, förvärv, innehav och tillverkning av samt handel med skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt

Föreslagen lydelse

13 §

Bärande, transport, förvaring och innehav

När det gäller skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler avses i denna lag med

1) bärande användning av sådana för ett godtagbart användningssyfte *som anges i denna lag*,

14 §

Näring i vapenbranschen

Med näring i vapenbranschen avses i kommersiellt syfte bedriven

1) handel med och tillverkning av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler;

2) reparation och modifiering av skjutvapen och vapendelar,

3) *skjutbaneverksamhet*,

4) *utbildning i användningen av skjutvapen*.

15 §

Vapensamlare

Med vapensamlare avses en *av inrikesministeriet* som vapensamlare godkänd fysisk person *eller sammanslutning eller stiftelse som är registrerad i Finland eller som sköter offentliga uppdrag*.

18 §

Tillståndsplikt

Enligt denna lag är följande funktioner beroende av tillstånd, om inte något annat bestäms i denna lag:

1) överföring och införsel till Finland, överföring och utförsel från Finland, kommersiell transitering, förvärv, innehav och tillverkning av samt handel med skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt

Gällande lydelse

farliga projektiler,

2) reparation och modifiering av skjutvapen och vapendelar.

19 §

Undantag från tillståndsplikten

Enligt denna lag är följande inte beroende av tillstånd:

3) förvärv och innehav av vapendelar, om förvärvaren eller innehavaren är en vapensamlare som för föreskrivet register,

6) reparation för privat ändamål av ett skjutvapen eller en vapendel som innehas med stöd av behörigt tillstånd.

20 §

Näringsstillstånd i vapenbranschen

Tillstånd att idka näring i vapenbranschen (näringsstillstånd i vapenbranschen) meddelas och återkallas av den länsstyrelse inom vars område näringen idkas.

Tillstånd kan meddelas för

- 1) handel med skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler,
- 2) tillverkning av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler i kommersiellt syfte, samt
- 3) reparation och modifiering av skjutvapen och vapendelar i kommersiellt syfte.

Föreslagen lydelse

farliga projektiler,

2) reparation och modifiering av skjutvapen och vapendelar,

3) i kommersiellt syfte bedriven skjutbaneverksamhet,

4) i kommersiellt syfte bedriven utbildning i användningen av skjutvapen.

19 §

Undantag från tillståndsplikten

Enligt denna lag är följande inte beroende av tillstånd:

3) innehav av skjutvapen samt förvärv och innehav av vapendelar, om förvärvaren eller innehavaren är en vapensamlare som för föreskrivet register,

6) reparation för privat ändamål av ett skjutvapen eller en vapendel som innehas med stöd av behörigt tillstånd,

7) innehav av signalpistol ombord på utländska handels- och fritidsfartyg, om fartyget endast tillfälligt befinner sig inom Finlands territorialvatten.

20 §

Näringsstillstånd i vapenbranschen

Tillstånd att idka näring i vapenbranschen (näringsstillstånd i vapenbranschen) meddelas och återkallas av inrikesministeriet.

Tillstånd kan meddelas för

- 1) handel med skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler,
- 2) tillverkning av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler i kommersiellt syfte,
- 3) reparation och modifiering av skjutvapen och vapendelar i kommersiellt syfte,
- 4) i kommersiellt syfte bedriven skjutbaneverksamhet, samt
- 5) i kommersiellt syfte bedriven utbildning i användningen av skjutvapen för ett godtagbart användningssyfte som anges i

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

denna lag.

21 §

*Innehållet i och giltighetstiden för närings-
tillstånd i vapenbranschen*

I ett näringsstillstånd i vapenbranschen skall nämnas den verksamhet samt vilket slag av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler som tillståndet gäller. Tillståndet ger rätt att idka näring i vapenbranschen endast i den affärslokal, fabrik eller verkstad som nämns i tillståndet. Temporärt får näringen dock idkas även på något annat ställe.

Tillståndet meddelas tills vidare, om det inte av särskilda skäl skall meddelas för en viss tid.

22 §

*Anmälan då uppgifterna i ett näringsstill-
stånd i vapenbranschen eller
förvaringslokalerna ändras*

Den som idkar näring i vapenbranschen (vapennäringsidkare) skall inom 30 dagar från det att han upphört att idka näring i vapenbranschen, vapennäringsidkarens bolagsform ändrats eller affärslokalens, fabriken eller verkstadens läge ändrats anmäla detta till tillståndsmyndigheten.

25 §

Skyldighet att föra register

Vapennäringsidgaren skall föra register över skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler så som närmare bestäms genom förordning.

21 §

*Innehållet i och giltighetstiden för närings-
tillstånd i vapenbranschen*

I ett näringsstillstånd i vapenbranschen skall nämnas den verksamhet samt vilket slag av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler som tillståndet gäller. Tillståndet ger rätt att idka näring i vapenbranschen endast *på det verksamhetsställe* som nämns i tillståndet. Temporärt får näringen dock idkas även på något annat ställe.

Tillståndet meddelas tills vidare, om det inte av särskilda skäl skall meddelas för en viss tid.

22 §

*Anmälan då uppgifterna i ett näringsstill-
stånd i vapenbranschen eller
förvaringslokalerna ändras*

Den som idkar näring i vapenbranschen (vapennäringsidkare) skall inom 30 dagar från det att han upphört att idka näring i vapenbranschen, vapennäringsidkarens bolagsform ändrats eller *verksamhetsställets* läge ändrats anmäla detta till tillståndsmyndigheten.

25 §

Skyldighet att föra register

En vapennäringsidkare *som har rätt att idka handel med, tillverka, reparera eller modifiera* skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler skall föra register över dessa så som närmare bestäms genom *statsrådsförordning*.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

26 §

Ansvarig person

Den ansvariga personen godkänns och godkännandet återkallas av den länsstyrelse som meddelar näringsstillståndet i vapenbranschen. Om omfattningen av vapennäringsidkarens verksamhet kräver det, kan den myndighet som meddelar godkännandet kräva att det finns fler än en ansvarig person.

Som ansvarig person kan godkännas en pålitlig person som anses lämplig att bedriva näringsverksamhet i vapenbranschen och som

1) är förtrogen med skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler på ett sådant sätt som en behörigen idkad näring i vapenbranschen kräver och

2) har ett vapenhanteringstillstånd enligt 27 § 1 mom.

27 §

Vapenhanteringstillstånd

Den som är anställd hos en vapennäringsidkare och transporterar, förvarar eller annars hanterar skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler skall ha tillstånd till det (vapenhanteringstillstånd). Tillståndet ger innehavaren rätt att på det sätt som hör till näringsverksamheten i vapenbranschen transportera, förvara och på annat sätt hantera sådana skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler som med stöd av ett tillstånd som meddelats enligt denna lag finns hos vapennäringsidkaren för att transporteras eller förvaras. Tillståndet ger också rätt att skjuta med ovan nämnda skjutvapen i förevisnings- eller provningssyfte, om det är

Den ansvariga personen godkänns och godkännandet återkallas av *inrikesministeriet*. Om omfattningen av vapennäringsidkarens verksamhet kräver det, kan den myndighet som meddelar godkännandet kräva att det finns fler än en ansvarig person.

Som ansvarig person kan godkännas en pålitlig person som anses lämplig att bedriva näringsverksamhet i vapenbranschen och som

1) är förtrogen med skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler på ett sådant sätt som en behörigen idkad näring i vapenbranschen kräver, *och som har blivit godkänd i ett av inrikesministeriet anordnat prov, samt*

2) har ett vapenhanteringstillstånd enligt 27 § 1 mom.

27 §

Vapenhanteringstillstånd

Den som är anställd hos en vapennäringsidkare och transporterar, förvarar eller annars hanterar skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler skall ha tillstånd till det (vapenhanteringstillstånd). Tillståndet ger innehavaren rätt att på det sätt som hör till näringsverksamheten i vapenbranschen transportera, förvara och på annat sätt hantera sådana skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler som med stöd av ett tillstånd som meddelats enligt denna lag finns hos vapennäringsidkaren för att transporteras eller förvaras. Tillståndet ger också rätt att skjuta med ovan nämnda skjutvapen i förevisnings-, provnings- eller *utbildningssyfte*,

Gällande lydelse

nödvändigt med tanke på näringsverksamheten i vapenbranschen.

Vapenhanteringstillstånd kan meddelas den som är anställd hos en vapennäringsidkare, har fyllt 18 år och som på grundval av sitt hälsotillstånd och uppförande skall anses lämplig att hantera skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler.

Vapenhanteringstillstånd meddelas och återkallas av polisinrättningen i tillståndssökandens hemkommun.

28 §

Vapenhanteringstillståndets giltighetstid

Vapenhanteringstillstånd meddelas för högst fem år i sänder.

Föreslagen lydelse

om det är nödvändigt med tanke på näringsverksamheten i vapenbranschen.

Vapenhanteringstillstånd kan utöver vad som nämns i 1 mom. också meddelas den som i sitt arbete tillfälligt transporterar, förvarar eller annars hanterar skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler.

Vapenhanteringstillstånd kan meddelas den som har fyllt 18 år och som på grundval av sitt hälsotillstånd och uppförande skall anses lämplig att hantera skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler.

Vapenhanteringstillstånd meddelas och återkallas av polisinrättningen i tillståndssökandens hemkommun.

28 §

Vapenhanteringstillståndets giltighetstid och tillståndsvillkor

Vapenhanteringstillstånd meddelas för högst fem år i sänder.

I tillståndet kan tillståndsmyndigheten ta in ett villkor, enligt vilket det är förbjudet att skjuta med skjutvapnet eller enligt vilket tillståndet ger rätt att hantera endast sådana skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler som har antecknats i tillståndet.

35 a §

Tidsbundet kommersiellt överföringstillstånd

Inrikesministeriet kan meddela ett kommersiellt överföringstillstånd som gäller flera olika överföringar och som är i kraft en viss tid (tidsbundet kommersiellt överföringstillstånd). En förutsättning för meddelande av tillstånd är utöver vad som anges i 35 § 2 mom. att föremålets mottagare är en och samma vapennäringsidkare i en annan medlemsstat i EU.

Före en överföring skall inrikesministeriet skriftligen underrättas om denna på det

Gällande lydelse

39 §

Upphörande och återkallelse av kommersiellt förhandssamtycke och av tillstånd

Ett kommersiellt förhandssamtycke, kommersiellt införseltillstånd, kommersiellt införseltillstånd för gassprayer, kommersiellt överföringstillstånd, kommersiellt utförseltillstånd och kommersiellt utförseltillstånd för gassprayer upphör att gälla, om näringstillståndet i vapenbranschen upphör att gälla eller återkallas.

Tillståndsmyndigheten skall återkalla ett kommersiellt överföringstillstånd, kommersiellt utförseltillstånd, kommersiellt transiteringstillstånd, kommersiellt utförseltillstånd för gassprayer och kommersiellt transiteringstillstånd för gassprayer som den har meddelat, om det enligt meddelande från myndigheten i destinationslandet finns hinder för överföringen, utförseln eller transiteringen. Ett kommersiellt överföringstillstånd skall återkallas också i sådana fall där överföringsförhållandena inte längre är trygga.

42 §

Förvärvstillstånd

Tillstånd att förvärva skjutvapen och vapendelar (förvärvstillstånd) meddelas och återkallas av polisinrättningen i sökandens hemkommun. Tillstånd att förvärva särskilt farliga skjutvapen och delar till sådana meddelas och återkallas dock av länsstyrelsen i sökandens hemkommun.

Föreslagen lydelse

39 §

Upphörande och återkallelse av kommersiellt förhandssamtycke och av tillstånd

Ett kommersiellt förhandssamtycke, kommersiellt införseltillstånd, kommersiellt införseltillstånd för gassprayer, kommersiellt överföringstillstånd, kommersiellt överföringstillstånd, *tidsbundet kommersiellt överföringstillstånd*, kommersiellt utförseltillstånd och kommersiellt utförseltillstånd för gassprayer upphör att gälla, om näringstillståndet i vapenbranschen upphör att gälla eller återkallas.

Tillståndsmyndigheten skall återkalla ett kommersiellt överföringstillstånd, *tidsbundet kommersiellt överföringstillstånd*, kommersiellt utförseltillstånd, kommersiellt transiteringstillstånd, kommersiellt utförseltillstånd för gassprayer och kommersiellt transiteringstillstånd för gassprayer som den har meddelat, om det enligt meddelande från myndigheten i destinationslandet finns hinder för överföringen, utförseln eller transiteringen *eller om det finns utrikes- eller säkerhetspolitiskt hinder för den*. Ett kommersiellt överföringstillstånd *och tidsbundet kommersiellt överföringstillstånd* skall återkallas också i sådana fall där överföringsförhållandena inte längre är trygga.

42 §

Förvärvstillstånd

Tillstånd att förvärva skjutvapen och vapendelar (förvärvstillstånd) meddelas och återkallas av polisinrättningen i sökandens hemkommun *eller på sökandens hemort*. Tillstånd att förvärva särskilt farliga skjutvapen och delar till sådana meddelas och återkallas dock av *inrikesministeriet*. För-

Gällande lydelse

Förvärvstillståndet berättigar också till temporärt innehav av vapnet och vapendelen. Bestämmelser om innehavstillstånd finns i 52 §.

Om sökanden inte har hemkommun i Finland, skall han visa upp av myndigheten i bosättningslandet meddelat samtycke till förvärv av det skjutvapen eller den vapendel som ansökan avser. Han skall dessutom lämna en skriftlig utredning om sin avsikt att inneha skjutvapnet eller vapendelen i Finland.

Tillståndsansökan skall lämnas in personligen till polisinspektionen i hemkommunen. Av särskilda skäl kan den lämnas in också till någon annan polisinspektion eller till en finsk beskickning i utlandet.

43 §

Godtagbara användningssyften

Förvärvstillstånd kan meddelas för följande användningssyften:

-
- 7) signalering,
8) skyddande av personlig integritet eller egendom.
-

För skyddande av personlig integritet eller egendom kan tillstånd meddelas endast för förvärv av gassprayer.

45 §

Krav som gäller innehavaren av ett förvärvstillstånd

Tillstånd att ha *andra* skjutvapen än gas-

Föreslagen lydelse

värvstillståndet berättigar också till temporärt innehav av vapnet och vapendelen. Bestämmelser om innehavstillstånd finns i 52 §.

Om sökanden inte har hemkommun i Finland, *meddelas och återkallas tillståndet av polisinspektionen på sökandens vistelseort.* Sökanden skall visa upp av myndigheten i bosättningslandet meddelat samtycke till förvärv av det skjutvapen eller den vapendel som ansökan avser. Sökanden skall dessutom lämna en skriftlig utredning om sin avsikt att inneha skjutvapnet eller vapendelen i Finland.

Tillståndsansökan skall lämnas in personligen till den polisinspektion som avses i 1 och 2 mom. *Polisinspektionen kan ge sökanden rätt att lämna in ansökan också på något annat sätt än personligen, om polisinspektionen redan tidigare har meddelat sökanden tillstånd som berättigar till innehav av skjutvapen eller vapendelar. En sammanslutnings eller stiftelses ansökan skall lämnas in av den vapenansvariga som avses i 45 b §. Av särskilda skäl kan ansökan lämnas in också till någon annan polisinspektion eller till en finsk beskickning i utlandet.*

43 §

Godtagbara användningssyften

Förvärvstillstånd kan meddelas för följande användningssyften:

-
- 7) signalering.
(upphävs)
-

(3 mom. upphävs)

45 §

Krav som gäller en fysisk person som innehavare av ett förvärvstillstånd

Tillstånd att ha skjutvapen och vapendelar

Gällande lydelse

sprayer samt vapendelar på ett museum eller i en samling kan meddelas endast en vapensamlare som av länsstyrelsen har erhållit godkännande att samla skjutvapen eller vapendelar och vars förvaringslokaler för skjutvapen och vapendelar har godkänts av polisinrättningen på den ort där förvaringslokalerna är belägna.

Föreslagen lydelse

på ett museum eller i en samling kan meddelas endast en vapensamlare som av *inrikesministeriet* har erhållit godkännande att samla skjutvapen eller vapendelar och vars förvaringslokaler för skjutvapen och vapendelar har godkänts av polisinrättningen på den ort där förvaringslokalerna är belägna.

45 a §

Krav som gäller en sammanslutning och stiftelse som innehavare av ett förvärvstillstånd

Förvärvstillstånd kan meddelas en sammanslutning eller stiftelse som är registrerad i Finland eller som sköter offentliga uppdrag och som på grundval av syftet med verksamheten och andra omständigheter kan anses lämplig att inneha skjutvapen och vapendelar. Tillstånd kan meddelas endast en sökande vars förvaringslokaler för skjutvapen och vapendelar har godkänts av polisinrättningen på den ort där förvaringslokalerna är belägna och som har en i 45 b § avsedd vapenansvarig.

Beträffande de krav som gäller innehavaren av ett förvärvstillstånd iaktas dessutom i tillämpliga delar vad som bestäms i 45 § 2 och 3 mom.

45 b §

Vapenansvarig i en sammanslutning eller stiftelse

En i 45 a § avsedd sammanslutning eller stiftelse skall ha en person som har hand om skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler (vapenansvarig) och som svarar för att skyldigheterna enligt denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den fullgörs samt tillståndsvillkoren iakttas. Den vapenansvariga skall vara anställd hos sammanslutningen eller stiftelsen eller annars delta i dess verksamhet.

Den vapenansvariga godkänns och god-

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

kännandet återkallas av polisinrättningen på sammanslutningens eller stiftelsens hemort. Polisinrättningen kan kräva att det finns fler än en vapenansvarig, om det är nödvändigt med beaktande av sammanslutningens eller stiftelsens verksamhet. Som vapenansvarig kan godkännas en person som har fyllt 18 år och som på grundval av sitt hälsotillstånd, sitt uppförande och sin förtrogenhet med skjutvapen och vapendelar kan anses lämplig att inneha skjutvapen och vapendelar.

Godkännandet berättigar till förvärv, innehav och överlåtelse av sådana skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler som avses i det tillstånd som meddelats sammanslutningen eller stiftelsen.

50 §

Privat tillverkningstillstånd

Tillståndet kan meddelas under de förutsättningar som anges i 45 §, med iakttagande i tillämpliga delar av 42 § 2 och 3 mom. samt 43 och 44 §.

52 §

Innehavstillstånd

Den som med stöd av ett förvärvstillstånd har förvärvat eller med stöd av ett privat tillverkningstillstånd har tillverkat eller modifierat ett skjutvapen eller en vapendel skall inom tillståndets giltighetstid ansöka om tillstånd att inneha skjutvapnet eller vapendelen (innehavstillstånd). Tillståndet skall dock sökas *senast* inom 30 dagar från förvärvet, tillverkningen eller modifieringen. Tillståndet meddelas och återkallas av polisinrättningen i hemkommunen.

Tillståndet kan meddelas under de förutsättningar som anges i 45 *eller 45 a* §, med iakttagande i tillämpliga delar av 42 § 2 och 3 mom. samt 43 och 44 §.

52 §

Innehavstillstånd

Den som med stöd av ett förvärvstillstånd har förvärvat eller med stöd av ett privat tillverkningstillstånd har tillverkat eller modifierat ett skjutvapen eller en vapendel skall inom tillståndets giltighetstid ansöka om tillstånd att inneha skjutvapnet eller vapendelen (innehavstillstånd). Tillståndet skall dock sökas inom 30 dagar från förvärvet, tillverkningen eller modifieringen. Tillståndet meddelas och återkallas av polisinrättningen i hemkommunen *eller på hemorten*.

Gällande lydelse

53 §

Innehavstillståndets giltighetstid och tillståndsvillkor

Innehavstillstånd meddelas tills vidare, om det inte av särskilda skäl skall meddelas för en viss tid. För gassprayer och för arbete där skjutvapen är nödvändigt meddelas tillståndet dock för högst fem år i sänder.

54 §

Parallelltillstånd

Till ett skjutvapen eller en vapendel som någon har innehavstillstånd för kan med tillståndshavarens samtycke meddelas en parallell innehavs rätt (parallelltillstånd). Med statens samtycke kan parallelltillstånd meddelas också för ett skjutvapen eller en vapendel som staten äger. För ett skjutvapen eller en vapendel som hör till en samling kan endast en vapensamlare meddelas parallelltillstånd. Tillståndet meddelas och återkallas av den myndighet som nämns i 42 § 1 mom.

Tillståndet kan meddelas under de förutsättningar som anges i 45 §, med iakttagande i tillämpliga delar av 42 § 2 och 3 mom. samt 43 och 44 §.

Då tillstånd söks skall *antingen det tillståndsbevis som gäller innehavstillståndet och tillståndshavarens samtycke eller statens samtycke* till att ett parallelltillstånd meddelas visas upp. Tillståndsmyndigheten kan dessutom kräva att skjutvapnet eller vapendelen visas upp för polisen.

Föreslagen lydelse

53 §

Innehavstillståndets giltighetstid och tillståndsvillkor

Innehavstillstånd meddelas tills vidare, om det inte av särskilda skäl skall meddelas för en viss tid. För arbete där skjutvapen är nödvändigt meddelas tillståndet dock för högst fem år i sänder.

54 §

Parallelltillstånd

Till ett skjutvapen eller en vapendel som *det har meddelats* innehavstillstånd för kan med tillståndshavarens samtycke meddelas en parallell innehavs rätt (parallelltillstånd). Med statens samtycke kan parallelltillstånd meddelas också för ett skjutvapen eller en vapendel som staten äger. För ett skjutvapen eller en vapendel som hör till en samling kan endast en vapensamlare meddelas parallelltillstånd. Tillståndet meddelas och återkallas av den myndighet som nämns i 42 § 1 eller 2 mom.

Tillståndet kan meddelas under de förutsättningar som anges i 45 §, med iakttagande i tillämpliga delar av 42 § 2 och 3 mom. samt 43 och 44 §.

Då tillstånd söks skall tillståndshavarens samtycke eller statens samtycke till att ett parallelltillstånd meddelas visas upp. Tillståndsmyndigheten kan dessutom kräva att skjutvapnet eller vapendelen visas upp för polisen.

55 a §

Tillstånd för gassprayer

Tillstånd att förvärva och inneha gassprayer (tillstånd för gassprayer) meddelas och återkallas av polisnämningen i sökandens hemkommun eller på sökandens hemort med iakttagande i tillämpliga delar

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

av 42 § 2 och 3 mom. Tillståndet meddelas för högst fem år i sänder. Tillstånd för musei- eller samlarändamål kan också meddelas tills vidare.

Tillståndet berättigar under tillståndets giltighetstid till förvärv, innehav och byte av sådana gassprayer som antecknats i tillståndet. Ett tillstånd som meddelas en sammanslutning ger den som har fyllt 18 år, är anställd hos tillståndshavaren och är tillräckligt förtrogen med trygg hantering av gassprayer rätt att bära en i tillståndet avsedd gasspray i arbetet, om det är nödvändigt för skyddande av egen eller någon annans personliga integritet eller egendom.

55 b §

Förutsättningar för meddelande av tillstånd för gassprayer

Tillstånd för gassprayer kan meddelas för följande godtagbara användningssyften:

- 1) utbildning eller uppvisning, filminspelning eller annan motsvarande förevisning,
- 2) musei- eller samlarändamål,
- 3) skyddande av egen eller någon annans personliga integritet eller egendom.

Tillstånd kan meddelas en fysisk person som uppfyller kraven i 45 § 1 mom. Tillstånd kan också meddelas en sammanslutning eller stiftelse som uppfyller kraven i 45 a § 1 mom. Beträffande sammanslutningens eller stiftelsens vapenansvariga iakttas 45 b §.

En fysisk person som ansöker om tillstånd och en vapenansvarig skall visa att han genom sin utbildning eller annars är tillräckligt förtrogen med trygg hantering av gassprayer.

55 c §

Villkor i tillstånd för gassprayer

I tillståndet kan tillståndsmyndigheten ta in ett villkor enligt vilket tillståndet inte berättigar till förvärv eller byte av sprayer eller enligt vilket det tillstånd som meddelas en sammanslutning inte ger en hos till-

Gällande lydelse

57 §

Godkännande som vapensamlare

En vapensamlare godkänns och godkännandet återkallas av länsstyrelsen i sökandens hemkommun.

Som vapensamlare kan godkännas en fysisk person som uppfyller kraven i 45 § 1 mom. och som för att ha skjutvapen och vapendelar på ett museum eller i en samling visar upp en godtagbar plan för systematiskt vapensamlande och som har sådan vapenhistorisk och vapenteknisk sakkunskap som bedrivandet av verksamheten kräver.

Ansökan skall personligen lämnas in till polisinspektionen i hemkommunen. Av särskilda skäl kan den lämnas in också till någon annan polisinspektion.

Föreslagen lydelse

57 §

Godkännande som vapensamlare

ståndshavaren anställd person rätt att bära sprayen i arbetet.

I tillståndet kan tillståndsmyndigheten dessutom ta in ett villkor enligt vilket tillståndet ger rätt att bära gassprayen endast i den arbetsuppgift eller på den plats som antecknats i tillståndet.

En vapensamlare godkänns och godkännandet återkallas av *inrikesministeriet*.

Som vapensamlare kan godkännas en fysisk person som uppfyller kraven i 45 § 1 mom. *Som vapensamlare kan också godkännas en sammanslutning eller stiftelse som är registrerad i Finland eller som sköter offentliga uppdrag och som på grundval av syftet med verksamheten och andra omständigheter kan anses lämplig att inneha skjutvapen och vapendelar och som har en i 45 b § avsedd vapenansvarig. Godkännande kan meddelas en sökande som för att ha skjutvapen och vapendelar på ett museum eller i en samling visar upp en godtagbar plan för systematiskt vapensamlande. En sökande som är en fysisk person och en vapenansvarig skall ha sådan vapenhistorisk och vapenteknisk sakkunskap som bedrivandet av verksamheten kräver.*

Ansökan skall personligen lämnas in till polisinspektionen i hemkommunen *eller på hemorten. En sammanslutnings eller stiftelses ansökan skall lämnas in av den vapenansvariga.* Av särskilda skäl kan ansökan lämnas in också till någon annan polisinspektion.

59 a §

Register över en vapensamlares skjutvapen

Inrikesministeriet kan på ansökan ge en vapensamlare rätt att i stället för att ansöka om innehavstillstånd föra register över de skjutvapen som han förvärvar, tillverkar eller modifierar, så som närmare bestäms

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

genom statsrådsförordning. Rätten upphör att gälla och med skjutvapnen skall förfaras så som anges i 8 kap., om godkännandet som vapensamlare upphör att gälla eller återkallas.

En vapensamlare som för register skall inom 60 dagar från det att skjutvapnet förvärvades, tillverkades eller modifierades återlämna förvärvstillståndet eller det privata tillverkningstillståndet till den myndighet som har meddelat tillståndet.

Om visande och överlämnande av registret till polisen gäller vad som bestäms i 60 § 2 mom.

61 §

Förvärv och innehav av patroner

Ett förvärvstillstånd, privat tillverkningsstillstånd, innehavstillstånd och parallelltillstånd berättigar till förvärv och innehav av andra än särskilt farliga patroner, som lämpar sig för det skjutvapen som tillståndet gäller. I tillståndet kan tillståndsmyndigheten dock ta in ett villkor, enligt vilket tillståndet inte berättigar till förvärv och innehav av patroner som lämpar sig för ett vapen som hör till en samling.

62 §

Skjutförnödenhetstillstånd

Tillstånd att förvärva, tillverka och inneha patroner och särskilt farliga projektiler (skjutförnödenhetstillstånd) meddelas och återkallas av polisinspektionen i sökandens hemkommun.

Tillstånd kan meddelas, den som uppfyller kraven i 45 § 1 mom., med iakttagande i tillämpliga delar av vad som i 42 § 2 och 3 mom. bestäms om skjutvapen och vapendelar.

Tillstånd att förvärva, tillverka och inneha

61 §

Förvärv och innehav av patroner

Ett förvärvstillstånd, privat tillverkningsstillstånd, innehavstillstånd och parallelltillstånd berättigar till förvärv och innehav av sådana andra än särskilt farliga patroner som lämpar sig för det skjutvapen som tillståndshavaren har rätt att låna ut så som bestäms i 87 § 1 mom.. I tillståndet kan tillståndsmyndigheten dock ta in ett villkor, enligt vilket tillståndet inte berättigar till förvärv och innehav av patroner som lämpar sig för ett vapen som hör till en samling eller som förvaras som minnessak.

62 §

Skjutförnödenhetstillstånd

Tillstånd att förvärva, tillverka och inneha patroner och särskilt farliga projektiler (skjutförnödenhetstillstånd) meddelas och återkallas av polisinspektionen i sökandens hemkommun eller på sökandens hemort.

Tillstånd kan meddelas under de förutsättningar som anges i 45 § 1 mom. eller 45 a § 1 mom., med iakttagande i tillämpliga delar av vad som i 42 § 2 och 3 mom. bestäms om skjutvapen och vapendelar.

Tillstånd att förvärva, tillverka och inneha

Gällande lydelse

särskilt farliga patroner och projektiler kan meddelas endast av särskilda skäl.

Föreslagen lydelse

särskilt farliga patroner och projektiler kan meddelas endast av särskilda skäl.

65 §

Samtycke

Samtycke meddelas den som har ett förvärvstillstånd eller privat tillverkningstillstånd som gäller skjutvapnet eller vapendelen i fråga eller rätt att förvärva och inneha ifrågavarande patroner eller särskilt farliga projektiler. Förvärvstillståndet, det privata tillverkningstillståndet eller det tillståndsbevis som gäller tillståndet att förvärva och inneha patroner eller särskilt farliga projektiler skall visas upp för polisen då samtycke söks.

Samtycke meddelas *en fysisk person som* har ett förvärvstillstånd eller privat tillverkningstillstånd som gäller skjutvapnet eller vapendelen i fråga, *ett tillstånd för gas-sprayer* eller rätt att förvärva och inneha ifrågavarande patroner eller särskilt farliga projektiler. *Samtycke meddelas också en i 45 b § avsedd vapenansvarig som med stöd av det tillstånd som meddelats sammanslutningen eller stiftelsen har rätt att förvärva och inneha föremålet. Det tillståndsbevis som gäller förvärvstillståndet, det privata tillverkningstillståndet, tillståndet för gas-sprayer eller tillståndet att förvärva och inneha patroner eller särskilt farliga projektiler skall visas upp för polisen då samtycke söks.*

66 §

Tillståndens och samtyckets upphörande

Ett tillstånd som berättigar till innehav av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler upphör att gälla

4) då tillståndshavaren dör.

Ett samtycke upphör att gälla då förvärvstillståndet eller tillståndet att förvärva och inneha patroner eller särskilt farliga projektiler upphör att gälla eller återkallas.

66 §

Tillståndens och samtyckets upphörande

Ett tillstånd som berättigar till innehav av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler upphör att gälla

4) då tillståndshavaren dör *eller då sammanslutningen eller stiftelsen har upphört enligt de bestämmelser som gäller dem.*

Ett samtycke upphör att gälla då förvärvstillståndet, *det* *privata tillverkningstillståndet, tillståndet för gas-sprayer* eller tillståndet att förvärva och inneha patroner eller särskilt farliga projektiler upphör att gälla eller återkallas.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

67 §

Återkallelse av tillstånd

 Ett tillstånd som berättigar till förvärv eller innehav av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler kan återkallas, om

 Ett tillstånd som berättigar till förvärv eller innehav av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler kan återkallas, om

4 a) sammanslutningen eller stiftelsen eller dess vapenansvariga som avses i 45 b § har brutit mot denna lag, mot de bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller mot tillståndsvillkoren eller annars visat ligkiltighet i fråga om iakttagandet av de bestämmelser som gäller skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler,

4 b) sammanslutningen eller stiftelsen inte längre uppfyller kraven i 45 a § 1 mom.,

 Den myndighet som återkallar ett parallelltillstånd skall meddela innehavaren av innehavs- tillståndet att parallelltillståndet har återkallats.

67 a §

Upphörande och återkallelse av godkännande som vapenansvarig

Godkännande som vapenansvarig upphör att gälla då den vapenansvariga dör eller då sammanslutningen eller stiftelsen har upphört enligt de bestämmelser som gäller dem.

Godkännande som vapenansvarig skall återkallas, om sammanslutningen eller stiftelsen eller den vapenansvariga begär det.

Godkännande som vapenansvarig kan återkallas i de fall som nämns i 67 § 2 mom. 1—4 punkten eller om de tillstånd som har meddelats sammanslutningen eller stiftelsen och som berättigar till innehav av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler upphör att gälla eller återkallas.

Gällande lydelse

68 §

Upphörande och återkallelse av godkännande som vapensamlare

Godkännande som vapensamlare upphör att gälla då vapensamlaren dör.

Godkännande som vapensamlare skall återkallas, om vapensamlaren begär det.

Godkännande som vapensamlare kan återkallas i de fall som nämns i 67 § 2 mom. 1—4 punkten.

69 §

Varning

Tillståndsmyndigheten eller den myndighet som meddelat godkännandet som vapensamlare kan ge en varning i stället för att återkalla tillståndet att förvärva eller inneha skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler eller godkännandet, om det med hänsyn till omständigheterna vore oskäligt att återkalla tillståndet eller godkännandet.

70 §

Anmälan om och uppvisande av vapendelar

Om rätten att förvärva och inneha en vapendel grundar sig på att någon har rätt att inneha ett skjutvapen som består av motsvarande delar enligt 19 § 1 mom. 2 punkten, skall han inom 30 dagar från det vapendelen förvärvades anmäla förvärvet till polisinspektionen i hemkommunen så som närmare bestäms genom förordning. Vapendelen skall samtidigt visas upp.

Föreslagen lydelse

68 §

Upphörande och återkallelse av godkännande som vapensamlare

Godkännande som vapensamlare upphör att gälla då vapensamlaren dör *eller då sammanslutningen eller stiftelsen har upphört enligt de bestämmelser som gäller dem.*

Godkännande som vapensamlare, skall återkallas, om vapensamlaren begär det.

Godkännande som vapensamlare kan återkallas i de fall som nämns i 67 § 2 mom. 1—4 *samt 4 a och 4 b*-punkten.

69 §

Varning

Tillståndsmyndigheten eller den myndighet som meddelat godkännandet som *vapenansvarig eller* vapensamlare kan ge en varning i stället för att återkalla tillståndet att förvärva eller inneha skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler eller godkännandet, om det med hänsyn till omständigheterna vore oskäligt att återkalla tillståndet eller godkännandet.

70 §

Anmälan om och uppvisande av vapendelar

Om rätten att förvärva och inneha en vapendel grundar sig på att någon har rätt att inneha ett skjutvapen som består av motsvarande delar enligt 19 § 1 mom. 2 punkten, skall *den som har denna rätt* inom 30 dagar från det vapendelen förvärvades anmäla förvärvet till polisinspektionen i hemkommunen *eller på hemorten* så som närmare bestäms genom *statsrådsförordning*. Vapendelen skall samtidigt visas upp.

Gällande lydelse

73 §

Överföring och införsel till Finland med stöd av tillstånd som gäller innehav

Ett förvärvstillstånd, privat tillverknings-tillstånd, innehavstillstånd och parallelltillstånd ger rätt att för privat ändamål till Finland överföra och föra in det skjutvapen och den vapendel som nämns i tillståndet samt andra än särskilt farliga patroner som lämpar sig för detta vapen.

Ett skjutförmödenhetstillstånd ger rätt att till Finland överföra och föra in de patroner och projektiler som nämns i tillståndet.

Ett tillstånd att inneha ett skjutvapen eller en vapendel som har meddelats i Norge, Sverige eller Danmark ger rätt att till Finland överföra och föra in det skjutvapen och den vapendel som nämns i tillståndet samt en behövlig mängd *andra än särskilt farliga* patroner som lämpar sig för att användas i detta vapen, samt att inneha föremålen i högst tre månader från överföringen eller införseln till Finland. En förutsättning är att syftet med överföringen eller införseln är deltagande i ett sportskytte- eller jaktevenemang som ordnas i Norge, Sverige, Danmark eller Finland. Tillståndet ger också rätt att föra föremålen tillbaka till Sverige eller Danmark.

74 §

Europeiskt skjutvapenpass

Till den som med stöd av ett innehavstillstånd eller parallelltillstånd har rätt att inneha ett skjutvapen eller en vapendel utfärdar polisinsättningen i hemkommunen ett europeiskt skjutvapenpass. Ett tillståndsbevis som gäller innehavstillståndet eller parallelltillståndet skall visas upp för polisen då skjutvapenpass söks.

Föreslagen lydelse

73 §

Överföring och införsel till Finland med stöd av tillstånd som gäller innehav

Ett förvärvstillstånd, privat tillverknings-tillstånd, innehavstillstånd, parallelltillstånd och *tillstånd för gassprayer* ger rätt att för privat ändamål till Finland överföra och föra in det skjutvapen och den vapendel som nämns i tillståndet samt andra än särskilt farliga patroner som lämpar sig för detta vapen.

Ett skjutförmödenhetstillstånd ger rätt att till Finland överföra och föra in de patroner och projektiler som nämns i tillståndet.

Ett tillstånd att inneha ett skjutvapen eller en vapendel som har meddelats i Norge, Sverige, *Island* eller Danmark ger rätt att till Finland överföra och föra in det skjutvapen och den vapendel som nämns i tillståndet samt en behövlig mängd patroner som lämpar sig för att användas i detta vapen, samt att inneha föremålen i högst tre månader från överföringen eller införseln till Finland. En förutsättning är att syftet med överföringen eller införseln är deltagande i ett sportskytte- eller jaktevenemang som ordnas i Norge, Sverige, *Island*, Danmark eller Finland. Tillståndet ger också rätt att föra föremålen tillbaka till Sverige eller Danmark.

74 §

Europeiskt skjutvapenpass

Till *en fysisk person* som med stöd av ett innehavstillstånd eller parallelltillstånd har rätt att inneha ett skjutvapen eller en vapendel utfärdar polisinsättningen i hemkommunen ett europeiskt skjutvapenpass. Det tillståndsbevis som gäller innehavstillståndet eller parallelltillståndet skall visas upp för polisen då skjutvapenpass söks.

Gällande lydelse

75 §

Överföring och införsel till Finland samt innehav med stöd av ett europeiskt skjutvapenpass

Den som innehar ett europeiskt skjutvapenpass får till Finland överföra och föra in ett i passet antecknat skjutvapen som lämpar sig för att användas vid sportskytte och hör till kategori B, C eller D enligt vapendirektivet eller som lämpar sig för att användas vid jakt och hör till kategori C eller D enligt vapendirektivet samt delar till ett sådant vapen och en behövlig mängd *andra än särskilt farliga* patroner som lämpar sig för vapnet. Innehavaren av skjutvapenpasset skall dessutom ha en skriftlig inbjudan eller någon annan tillförlitlig utredning, av vilken framgår att överföringen eller införseln är nödvändig för deltagande i ett sportskytte- eller jaktevenemang. Innehavaren av skjutvapenpasset får också inneha skjutvapnet, vapendelen och patronerna så länge som deltagandet i sportskytte- eller jaktevenemanget kräver.

Det europeiska skjutvapenpasset skall medföras när skjutvapnet, vapendelen eller patronerna bärs eller transporteras.

76 §

Privat förhandssamtycke

Förhandssamtycke till att för privat ändamål till Finland överföra ett skjutvapen, en vapendel, patroner och särskilt farliga projektiler (privat förhandssamtycke) meddelas och återkallas av polisinsättningen i sökandens hemkommun eller på sökandens vistelseort.

78 §

Privat införseltillstånd

Tillstånd att för privat ändamål till Finland överföra eller föra in ett skjutvapen, en

Föreslagen lydelse

75 §

Överföring och införsel till Finland samt innehav med stöd av ett europeiskt skjutvapenpass

Den som innehar ett europeiskt skjutvapenpass får till Finland överföra och föra in ett i passet antecknat skjutvapen som lämpar sig för att användas vid sportskytte och hör till kategori B, C eller D enligt vapendirektivet eller som lämpar sig för att användas vid jakt och hör till kategori C eller D enligt vapendirektivet samt delar till ett sådant vapen och en behövlig mängd patroner som lämpar sig för vapnet. Innehavaren av skjutvapenpasset skall dessutom ha en skriftlig inbjudan eller någon annan tillförlitlig utredning, av vilken framgår att överföringen eller införseln är nödvändig för deltagande i ett sportskytte- eller jaktevenemang. Innehavaren av skjutvapenpasset får också inneha skjutvapnet, vapendelen och patronerna så länge som deltagandet i sportskytte- eller jaktevenemanget kräver.

Det europeiska skjutvapenpasset skall medföras när skjutvapnet, vapendelen eller patronerna bärs eller transporteras.

76 §

Privat förhandssamtycke

Förhandssamtycke till att för privat ändamål till Finland överföra ett skjutvapen, en vapendel, patroner och särskilt farliga projektiler (privat förhandssamtycke) meddelas och återkallas av polisinsättningen i sökandens hemkommun eller på sökandens vistelseort *eller hemort*.

78 §

Privat införseltillstånd

Tillstånd att för privat ändamål till Finland överföra eller föra in ett skjutvapen, en

Gällande lydelse

vapendel och andra än särskilt farliga patroner som lämpar sig för vapnet (privat införseltillstånd) meddelas och återkallas av polisinrättningen i sökandens hemkommun eller på sökandens vistelseort. Tillståndet berättigar till innehav av skjutvapnet eller vapendelen *samt en behövlig mängd ovan avsedda patroner.*

Tillståndet kan meddelas under de förutsättningar som anges i 45 § 1 mom., med iakttagande i tillämpliga delar av 43 och 44 §. Den som inte har hemkommun i Finland skall dessutom visa upp ett intyg av myndigheten i bosättningslandet, av vilket framgår att han i det landet har rätt att inneha ifrågavarande skjutvapen eller vapendel.

Föreslagen lydelse

vapendel, patroner och särskilt farliga *projektiler* (privat införseltillstånd) meddelas och återkallas av polisinrättningen i sökandens hemkommun eller på sökandens vistelseort. Tillståndet berättigar till innehav av skjutvapnet, vapendelen, patronerna och *de särskilt farliga projektilerna.*

Tillståndet kan meddelas *en fysisk person* under de förutsättningar som anges i 45 § 1 mom., med iakttagande i tillämpliga delar av 43 och 44 §, *55 b § 1 mom. och 62 § 3 mom.* Den som inte har hemkommun i Finland skall dessutom visa upp ett intyg av myndigheten i bosättningslandet, av vilket framgår att han i det landet har rätt att inneha ifrågavarande skjutvapen eller vapendel.

80 §

Tillståndsplikt för överföring från Finland

Innehavaren av ett europeiskt skjutvapenpass får dock från Finland överföra ett i passet antecknat skjutvapen som lämpar sig för att användas vid sportskytte och hör till kategori B, C eller D enligt vapendirektivet eller som lämpar sig för att användas vid jakt och hör till kategori C eller D enligt vapendirektivet samt delar till ett sådant vapen och en behövlig mängd *andra än särskilt farliga* patroner som lämpar sig för vapnet. Personen i fråga skall dessutom ha en skriftlig inbjudan eller någon annan tillförlitlig utredning, av vilken framgår att överföringen är nödvändig för deltagande i ett sportskytte- eller jaktevenemang.

Överföring av ett skjutvapen, en vapendel, patroner och särskilt farliga projektiler från Finland för privat ändamål kräver inte särskilt tillstånd, om personen i fråga av myndigheten i varje transiteringsland som hör till EU och i destinationslandet har tillstånd att inneha föremålen.

Innehavaren av ett europeiskt skjutvapenpass får dock från Finland överföra ett i passet antecknat skjutvapen som lämpar sig för att användas vid sportskytte och hör till kategori B, C eller D enligt vapendirektivet eller som lämpar sig för att användas vid jakt och hör till kategori C eller D enligt vapendirektivet samt delar till ett sådant vapen och en behövlig mängd patroner som lämpar sig för vapnet. Personen i fråga skall dessutom ha en skriftlig inbjudan eller någon annan tillförlitlig utredning, av vilken framgår att överföringen är nödvändig för deltagande i ett sportskytte- eller jaktevenemang.

Överföring av ett skjutvapen, en vapendel, patroner och särskilt farliga projektiler från Finland för privat ändamål kräver inte särskilt tillstånd, om personen i fråga av myndigheten i varje transiteringsland som hör till EU och i destinationslandet har tillstånd att inneha föremålen *eller om det enligt bestämmelserna i dessa länder inte krävs tillstånd för överföringen.*

Gällande lydelse

81 §

Privat överföringstillstånd

Tillstånd att för privat ändamål från Finland överföra ett skjutvapen, en vapendel, patroner och särskilt farliga projektiler (privat överföringstillstånd) meddelas och återkallas av polisinrättningen i sökandens hemkommun eller på sökandens vistelseort.

Föreslagen lydelse

81 §

Privat överföringstillstånd

Tillstånd att för privat ändamål från Finland överföra ett skjutvapen, en vapendel, patroner och särskilt farliga projektiler (privat överföringstillstånd) meddelas och återkallas av polisinrättningen i sökandens hemkommun eller på sökandens vistelseort eller hemort.

83 a §

Tullverkets anmälningsskyldighet

Tullverket skall med tre månaders intervaller underrätta inrikesministeriet om införsel till Finland av föremål som nämns i ett förvärvstillstånd, privat tillverkningstillstånd, tillstånd för gassprayer och privat införseltillstånd så som närmare bestäms genom statsrådsförordning.

85 §

Rätt till varaktig överlåtelse

Om något annat inte bestäms i denna lag får ett skjutvapen, en vapendel, patroner eller särskilt farliga projektiler för privat ändamål överlätas varaktigt endast av innehavaren av innehavstillståndet samt patroner och särskilt farliga projektiler dessutom av innehavaren av ett parallelltillstånd eller skjutförnödenhetstillstånd.

Om något annat inte bestäms i denna lag får ett skjutvapen, en vapendel, patroner eller särskilt farliga projektiler för privat ändamål överlätas varaktigt endast av innehavaren av innehavstillståndet eller tillståndet för gassprayer samt patroner och särskilt farliga projektiler dessutom av innehavaren av ett parallelltillstånd eller skjutförnödenhetstillstånd.

87 §

Utlåning av skjutvapen och vapendelar

Ett skjutvapen får lånas ut till någon annan som följer:

87 §

Utlåning av skjutvapen och vapendelar

Ett skjutvapen får lånas ut till någon annan som följer:

Gällande lydelse

3) ett salongsgevär eller ett svartkrutvapen får lånas ut endast till den som har rätt att inneha ett hagelgevär, ett gevär, ett salongsgevär, en pistol, en revolver eller ett kombinationsvapen,

89 §

Anmälan om överlåtelse

Den som varaktigt överlåter ett skjutvapen eller en vapendel till någon annan skall inom 30 dagar från överlåtelsen lämna in en anmälan om saken (anmälan om överlåtelse) till den polisinrättning som meddelat det tillstånd som berättigar till förvärv av skjutvapnet eller vapendelen eller till någon annan polisinrättning. Anmälningsskyldigheten gäller inte överlåtelser mellan vapennäringsidkare. I anmälan skall anges de uppgifter som närmare bestäms genom förordning.

90 §

Skyldighet att visa upp och överlämna bevis som gäller innehavstillstånd

Innehavaren av ett innehavstillstånd skall inom 30 dagar från det ett skjutvapen eller en vapendel varaktigt har överlåtits till någon annan visa upp och på begäran överlämna det tillståndsbevis som gäller innehavstillståndet till polisinrättningen i sin hemkommun.

101 §

Skjutvapenbrott

Den som i strid med denna lag

1) överför eller för in till Finland, överför från Finland, i kommersiellt syfte för ut,

Föreslagen lydelse

3) ett salongsgevär eller ett svartkrutvapen får lånas ut endast till den som har rätt att inneha ett hagelgevär, ett gevär, ett salongsgevär, en pistol, en revolver, ett kombinationsvapen *eller ett svartkrutvapen*,

89 §

Anmälan om överlåtelse

Den som varaktigt överlåter ett skjutvapen eller en vapendel till någon annan skall inom 30 dagar från överlåtelsen lämna in en anmälan om saken (anmälan om överlåtelse) till den polisinrättning som meddelat det tillstånd som berättigar till förvärv av skjutvapnet eller vapendelen eller till någon annan polisinrättning. Anmälningsskyldigheten gäller inte överlåtelser mellan vapennäringsidkare *som har meddelats tillstånd att idka handel med eller tillverka skjutvapen eller vapendelar, då överlåtelsen gäller ett skjutvapen eller en vapendel som innehavstillstånd inte har meddelats för*. I anmälan skall anges de uppgifter som närmare bestäms genom *statsrådsförordning*.

90 §

Skyldighet att visa upp och överlämna bevis som gäller innehavstillstånd

Innehavaren av ett innehavstillstånd skall inom 30 dagar från det ett skjutvapen eller en vapendel varaktigt har överlåtits till någon annan visa upp och på begäran överlämna det tillståndsbevis som gäller innehavstillståndet till polisinrättningen i sin hemkommun *eller på sin hemort*.

101 §

Skjutvapenbrott

Den som i strid med denna lag *uppsåtligt*

1) överför eller för in till Finland, överför från Finland, i kommersiellt syfte för ut,

Gällande lydelse

transiterar eller tillverkar eller saluför, förvärvar, innehar eller överlåter ett skjutvapen, en vapendel, patroner eller särskilt farliga projektiler,

2) i kommersiellt syfte reparerar eller modifierar ett skjutvapen eller en vapendel,

3) lånar ut ett skjutvapen eller en vapendel till någon som inte har rätt att inneha ett sådant,

4) helt eller delvis försummar en vapennäringsidkares skyldighet att föra register enligt 25 § 1 mom. *eller*

5) försummar den i 110 § 1 mom. föreskrivna skyldigheten att låta besikta skjutvapen och patroner som tillverkas, repareras, överförs eller förs in till Finland för försäljning

skall för skjutvapenbrott dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart.

Föreslagen lydelse

transiterar eller tillverkar eller saluför, förvärvar, innehar eller överlåter ett skjutvapen, en vapendel, patroner eller särskilt farliga projektiler,

2) i kommersiellt syfte reparerar eller modifierar ett skjutvapen eller en vapendel, *bedriver skjutbaneverksamhet eller ger utbildning i användningen av skjutvapen,*

3) lånar ut ett skjutvapen eller en vapendel till någon som inte har rätt att inneha ett sådant,

4) helt eller delvis försummar skyldigheten att föra det register som en vapennäringsidkare skall föra enligt 25 § 1 mom.,

5) försummar den i 110 § 1 mom. föreskrivna skyldigheten att låta besikta skjutvapen och patroner som tillverkas, repareras, överförs eller förs in till Finland för försäljning, *eller*

6) *försummar den i 112 a § föreskrivna skyldigheten att på polisnäringsidkarens visa upp skjutvapen och vapendelar som försatts i varaktigt obrukbart skick*

skall för skjutvapenbrott dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart.

103 §

Skjutvapenförseelse

För skjutvapenförseelse skall också den dömas som i strid med denna lag

4) helt eller delvis försummar skyldigheten att föra det register som en vapensamlare skall föra enligt 60 § 1 mom.,

5) försummar skyldigheten att visa upp eller överlämna ett tillståndsbevis till polisen enligt 52 § 2 mom., 90 § eller 112 §, skyldigheten att visa upp eller överlämna ett europeiskt skjutvapenpass till polisen enligt 74 § 3 mom. eller skyldigheten att överlämna ett tillståndsbevis eller samtycke till polisen enligt 96 § 1 mom. *eller skyldighe-*

För skjutvapenförseelse skall också den dömas som i strid med denna lag *uppsåtli-*
gen

4) helt eller delvis försummar skyldigheten att föra det register som en vapensamlare skall föra enligt 59 a § 1 mom. *eller* 60 § 1 mom.,

5) försummar skyldigheten att visa upp eller överlämna ett tillståndsbevis till polisen enligt 52 § 2 mom., 90 § eller 112 §, skyldigheten att visa upp eller överlämna ett europeiskt skjutvapenpass till polisen enligt 74 § 3 mom. eller skyldigheten att överlämna ett tillståndsbevis eller samtycke till polisen enligt 96 § 1 mom.,

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

ten att visa upp ett tillståndsbevis för polisen enligt 114 §,

106 §

Förvaring, bärande och transport

Om ett särskilt farligt skjutvapen eller tillsammans flera än fem pistoler, revolverar, gevär med självladdande enkelskott eller i 6 § 2 mom. 12 punkten avsett annat skjutvapen med självladdande enkelskott skall förvaras, skall vapnen förvaras i ett låst säkerhetsskåp enligt inrikesministeriets förordning. Något säkerhetsskåp krävs dock inte, om förvaringslokalerna för vapnen har godkänts av polisinrättningen på den ort där förvaringslokalerna är belägna.

110 §

Besiktning av skjutvapen och patroner

Skjutvapen och patroner som tillverkas, repareras, överförs eller förs in till Finland för försäljning skall besiktas för att konstatera deras säkerhet vid användning innan de saluförs eller annars överläts, så som närmare bestäms genom förordning.

110 §

Besiktning av skjutvapen och patroner

Skjutvapen och patroner som tillverkas, repareras, överförs eller förs in till Finland för försäljning skall besiktas för att konstatera deras säkerhet vid användning innan de saluförs eller annars överläts, så som närmare bestäms genom förordning. *Besiktningsskyldigheten gäller inte sådana ur samlarsynpunkt värdefulla skjutvapen och patroner som tillverkas, repareras, överförs eller förs in till Finland för musei- eller samlarändamål.*

Inrikesministeriet kan bevilja den som tillverkar eller importerar patroner rätt att använda en besiktningbeteckning för patroner. Om förutsättningarna för beviljande av rätt att använda besiktningbeteckning och om återkallelse av den bestäms närmare genom förordning.

Gällande lydelse

112 §

Uppvisande av skjutvapen och vapendelar som försatts i varaktigt obrukbart skick

Innehavaren av ett tillstånd som berättigar till innehav av ett skjutvapen eller en vapendel skall inom 30 dagar från det skjutvapnet eller vapendelen försatts i varaktigt obrukbart skick visa upp vapnet eller vapendelen på polisinrättningen i hemkommunen. Samtidigt skall det tillståndsbevis som gäller innehavstillståndet visas upp och på begäran överlämnas till polisen.

114 §

Ändring av hemkommun för tillståndshavaren

Den som innehar ett tillstånd vilket berättigar till innehav av ett skjutvapen, en vapendel, patroner eller särskilt farliga projektiler och som bosätter sig inom ett annat härads område skall inom tre månader från det hemkommunen ändrades visa upp sitt tillståndsbevis på polisinrättningen i den nya hemkommunen för att nödvändiga anteckningar skall kunna göras i registret enligt 113 §.

Föreslagen lydelse

112 §

Uppvisande av skjutvapen och vapendelar som försatts i varaktigt obrukbart skick

Innehavaren av ett tillstånd som berättigar till innehav av ett skjutvapen eller en vapendel skall inom 30 dagar från det skjutvapnet eller vapendelen försatts i varaktigt obrukbart skick visa upp vapnet eller vapendelen på polisinrättningen i hemkommunen *eller på hemorten*. Samtidigt skall det tillståndsbevis som gäller innehavstillståndet visas upp och på begäran överlämnas till polisen.

112 a §

Överföring och införsel till Finland av skjutvapen och vapendelar som försatts i varaktigt obrukbart skick

Den som till Finland överför eller för in ett skjutvapen eller en vapendel som försatts i varaktigt obrukbart skick skall inom 30 dagar från överföringen eller införseln visa upp vapnet eller vapendelen på polisinrättningen för besiktning.

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

116 §

Tillsynen över vapennäringsidkare och vapensamlare

Innan tillstånd att förvärva det första skjutvapnet eller den första vapendelen i en samling meddelas, skall polisen inspektera de lokaler där vapnen och vapendelarna skall förvaras. En ny inspektion skall göras om ändringar sker i förvaringslokalerna. Polisen kan också vid behov granska det register som vapensamlaren för med stöd av 60 § 1 mom.

Innan tillstånd att förvärva det första skjutvapnet eller den första vapendelen i en samling meddelas, skall polisen inspektera de lokaler där vapnen och vapendelarna skall förvaras. En ny inspektion skall göras om ändringar sker i förvaringslokalerna. Polisen kan också vid behov granska det register som vapensamlaren för med stöd av 59 a § 1 mom. eller 60 § 1 mom.

117 a §

Skjutvapennämnden

Vid inrikesministeriet finns en skjutvapennämnd, som på begäran av ministeriet ger utlåtanden i frågor som hör till denna lags tillämpningsområde. Närmare bestämmelser om skjutvapennämnden utfärdas genom statsrådsförordning.

118 §

Ändringssökande

Då ett besvärssökande som gäller förvärv eller innehav av skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler behandlas vid länsrätten förs statens talan av en tjänsteman som hör till polisens länsledning och som länsstyrelsen har förordnat för uppdraget.

Statsombudet har rätt att anföra besvär över länsrättens beslut.

Då ett besvärssökande som gäller förvärv eller innehav av skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler behandlas vid *förvaltningsdomstolen* förs statens talan av en tjänsteman som hör till polisens länsledning och som länsstyrelsen har förordnat för uppdraget.

Statsombudet har rätt att anföra besvär över *förvaltningsdomstolens* beslut.

119 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning kan närmare bestämmelser utfärdas om

7) märkning av skjutvapen och vapende-

119 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning kan närmare bestämmelser utfärdas om

7) märkning av skjutvapen och vapende-

Gällande lydelse

lar med serienummer eller motsvarande märkning som lämpar sig för identifikation av föremålet.

 Det ministerium som behandlar skjutvapenfrågor kan vid behov meddela närmare anvisningar om tekniska omständigheter som hänför sig till försättande av skjutvapen och vapendelar i var aktigt obrukbart skick.

Föreslagen lydelse

lar med serienummer eller motsvarande märkning som lämpar sig för identifikation av föremålet,

8) *det prov som avses i 26 § 3 mom. 1 punkten.*

Inrikesministeriet kan vid behov meddela närmare anvisningar om tekniska omständigheter som hänför sig till försättande av skjutvapen och vapendelar i varaktigt obrukbart skick *samt om det förfarande som skall iaktas vid uppvisande enligt 112 a §.*

1. *Ikraftträdande. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.*

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

2. *Med stöd av tidigare lag meddelade tillstånd, förhandssamtycken och godkännanden som vapensamlare. Tillstånd som hänför sig till skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler, förhandssamtycken, vapennäringsstillstånd och godkännanden som vapensamlare vilka har meddelats med stöd av skjutvapenlagen (1/1998) eller lagen angående skjutvapen och skjutförnödenheter (33/1933) förblir jämte tillståndsvillkoren i kraft.*

Tillstånd att inneha gasspray som meddelats med stöd av tidigare lag upphör att gälla, om tillståndshavaren meddelas ett tillstånd för gassprayer enligt 55 a §.

3. *Utverkande av näringsstillstånd i vapenbranschen för i kommersiellt syfte bedriven skjutbaneverksamhet och för utbildning i användningen av skjutvapen. Den som när denna lag träder i kraft i kommersiellt syfte bedriver skjutbaneverksamhet eller i kommersiellt syfte ger utbildning i användningen av skjutvapen skall inom ett år från lagens ikraftträdande utverka ett näringsstillstånd i vapenbranschen som ger rätt att bedriva sådan verksamhet.*

4. *Förvaring av skjutvapen i säkerhetskåp. De skjutvapen som avses i 106 § 2 mom. skall förvaras i ett säkerhetskåp enligt nämnda moment eller i en förvaringslokal som polisinsättningen har godkänt inom två år från lagens ikraftträdande.*

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

5. Tillstånds- och besvärärenden samt ansökningar om godkännande som vapensamlare vilka blivit anhängiga under tidigare lag. På tillstånds- eller besvärärenden som gäller skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler och på ansökningar om godkännande som vapensamlare, vilka har blivit anhängiga före denna lags ikraftträdande, tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.
